

E DIFERENCIA DEN NOTICIA

UNDA E LIMITE TA?

AUTONOMIA DEN SOMBRA DI SUPERVISION

2

3

Gobernacion, maneho y continuidad

Con Aruba ta sabotia su mes cada biaha

12/13

Bo derecho laboral na Aruba

Un guia paso pa paso pa trahado (Parti 5)

AWEMainta.NL 39

ENERGIEONAFHANKELIJKHEID IN ZICHT?

DE UITDAGINGEN EN KANSEN VOOR ARUBA

Unda e limite ta?

Autonomia den sombra di supervision

PA regionnan insular manera Aruba, autonomia administrativo ta un balor fundamental—un prueba di madurez, auto-suficiencia y soberania dentro di Reino. Pero e autonomia ey pa añanan ta bou di presion door di supervision financiero for di Hulanda, particularmente desde e pandemia di corona.

Aruba recientemente a registra un surplus presupuestario, un logro cu a wordo celebra den propio seno. Sinembargo, e reaccion for di Den Haag a keda friu. Dicon? Y kico esaki ta bisa tocante e balansa entre auto-goberna y control externo?

E surplus presupuestario cu Aruba a realisa na 2023 tabata, riba papel, impresionante. El a mustra disciplina y compromiso politico, algo cu Hulanda pa añanan largo tabata urgi. Pero e pregunta crucial ta: na ki prijs? E surplus a wordo logra parcialmente door di recorte severo, inversionnan posponi y apoyo externo temporal. Cuido, enseñansa y infrastructura a paga un prijs. Cu esaki, e legitimidad di e surplus ta bin na discusion—e tabata resultado di un maneho structural, of di presion politico temporal?

Pa Hulanda, e contexto mas grandi ta conta. E cifra presupuestario ta solamente un parti di un evaluacion mas profundo: *Con transparente e maneho financiero ta? Con robusto e institucionnan ta? Tin garantianan contra conflicto di interes?* Y: *Con confiabel e maneho a largo plaso ta, los di e ciclo electoral?* Sin un contesta convincente riba e preguntanan ey, confiansa ta keda ausente.

P'esey e paradoha central pa Aruba ta doloroso: Hasta si bo drecha e cifranan, supervision structural ta sigui existi tanten cu e cultura di gobernacion subyacente y e mecanismonan di control no cambia fundamentalmente. E autonomia t'ey riba papel, pero den practica limita pa un sistema di aprobacion obligatorio, test y reportahe.

Esaki ta lanta un pregunta logico di si supervision financiero toch ta keda necesario, con nos por transforma esaki den algo constructivo en bes di restrictivo? Kisas a yega tempo pa hiba e discusion no mas como un conflicto entre autonomia y control, sino como un partnership rond di responsabilidad, transparencia y confiansa mutuo.

Esey ta rekeri curashi di ambos banda. Aruba mester reconoce cu bon gobernacion ta MAS cu solamente disciplina presupuestario. Y Hulanda mester durf construi confiansa, en bes di solamente coregi y sanciona.

Tanten cu supervision financiero wordo experencia como interferencia y autonomia como un permiso pa goberna sin duna cuenta, nos lo keda atrapa den un liña circulo vicioso. Solamente ora ambos banda reconoce responsabilidad como un interes comparti, espacio pa balansa lo surgi.

E pregunta pues no ta si Aruba merece autonomia—e tin esey caba. E pregunta ta si e tin e madurez pa carga e autonomia ey cu responsabilidad. Solamente e ora ey supervision financiero por duna luga na un berdadero partnership.

Gobernacion, maneho y continuidad

Con Aruba ta sabotia su mes cada biaha

ARUBA a desaroya un patronchi cu ta profundamente hancra den su cultura politico: *E paro structural, stroba of lubida completamente proyectonan asina cu un gobierno nobo asumi poder.* Loke un coalicion ta construi, e siguiente hopi biaha sin duda ta basha abou atrobe—no pasobra e ta insostenibel den contenido, sino pasobra e ta di ***"esun anterior."***

E perdida di memoria politico aki no solamente ta ineficiente, e ta destructivo. E ta afecta continuidad, ta mina confiansa y ta causa gastonan innecesario pa e sociedad.

Na cada cambio di poder parce cu e pais mester cuminsa di nobo. Documentonan di maneho ta disparce for di radar, inversionnan ta wordo para y ideanan innovativo ta wordo pone den freezer. No pasobra nan no ta relevante, sino pasobra nan lo ta 'politicamente contamina.' Asina Aruba cada biaha ta perde tempo precioso, mientras cu problemanan urgente—pensa riba cuido, enseñansa, infrastructura y sostenibilidad—netamente ta pidi pa un maneho consistente y pensamento a largo plaso.

E practica aki ta mustra con profundo politica partidista ta corumpi e gobernacion di Aruba. Maneho hopi biaha ta parce mas un competencia di ken por imprimi su stempel mas duro, cu un buskeda conhunto pa solucionnan. Lidernan di gobierno ta papia di *"continuidad di gobernacion,"* pero raramente ta actua di acuerdo cu esaki. E oposicion mayoria biaha ta funciona como un adversario sistematico, en bes di como un aliado critico den bienestar di e pais.

Naturalmente, no mester tuma tur proyecto of plan ciegamente over. Evaluacion critico ta esencial. Pero profesionalismo ta nifica tambe cu nos ta capaz di mira mas leu cu e ego di color politico. Si un idea of proyecto, sin importa ken a invent'e, ta probadamente den bienestar di Aruba, e mester haya un luga den e maneho. Netamente e capacidad ey pa sigui construi riba esfuersonan anterior ta haci un gobierno madura.

Loke ta falta ta un cultura di continuidad gubernamental. Nos tin necesidad di un vision nacional cu ta surpasa limitenan di coalicion. Un set cla di metanan a largo plaso, stipula den ley of acuerdonan di maneho ampliamente sosteni, di manera cu trayectonan fundamental no ta wordo para cada biaha pa motibo di profilacion politico. Pasobra e pais no ta un tereno di wega pa prestigio. E merece liderazgo cu ta pensa den decada, no den termino di campaña.

Tanten cu nos no kibra e patronchi aki, nos lo sigui cay den e mesun trampa. Proyectonan lo sigui acumula stof den lachi, mientras cu e siguiente gobierno cu hopi fanfaria lo presenta su "propio" plannan—hopi biaha solamente un version adapta di loke ya tabata existi. Y e pueblo? E ta paga e prijs. Den tempo perdi, den placa benta afo, y specialmente: *Den progreso perdi.*

E pregunta ta pues no solamente ki plannan nos ta ehecuta, sino si nos como gobernacion finalmente ta bira suficientemente madura pa sigui construi, hasta riba fundeshi cu no ta di nos mes.

Cada dia un poco mas miho

E formula pa progreso duradero

DEN un mundo cu ta draai rond di exito rapido, prestacionnan grandi y resultadonan inmediato, e idea di *"solamente 1% mas miho pa dia"* casi ta parce ridiculo. Sinembargo, net esey ta e principio tras di progreso sostenibel—sea bo ta traha riba bo salud, carera, relacionnan of desaroyo personal.

E idea ta simpel: bo no mester cambia tur cos awe. Bo no mester ta exitoso, fit of zen den un solo tiro. E unico cos cu bo mester haci ta mehora un tiki cada dia. Un porciento. Esey ta tur. Pero no laga bo mes wordo engaña pa e simplicidad ey: ***E poder di e 1% ey ta den e ripiticion.***

Pensa riba interes riba bo cuenta bancario—e principio conoci di crecemento acumulativo. Un mehoracion chikito awe ta bira e base pa un mehoracion un tiki mas grandi mañan. Despues di un aña di mehoracionnan di 1% tur dia, teoricamente bo ta 37 biaha mas miho cu unda bo a cuminsa. No pasobra bo ta haci saltonan grandi, sino pasobra bo ta sigui move.

E bentaha grandi di e acercamento aki ta cu e ta alcansabel. No tin dieta drastico, no tin simannan di trabou di 80 ora, no tin propositonan irealistico. Simplemente haci un cos pa dia un tiki mas miho. Kisas e ta nifica lanta 5 minuut mas trempan. Of bebe un glas di awa extra. Kisas e ta hiba un combersacion mas amabel cu un colega, of pasa 10 minuut menos ta scroll riba bo telefon.

Y e parti mas bunita? Victorianan chikito ta construi impulso. Cada exito, maske con chikito e ta, ta duna bo confiansa. E ta mustra bo cu cambio ta posibel, y cu abo por dirigi e cambio ey.

Pero tene cuenta: e ta traha tambe na e otro banda. Bay atras 1% tur dia—un mal custumber, un tarea neglisha, un momento di entrega—ta acumula mesun duro. E diferencia entre ken bo ta mañan y ken bo ta den un aña, pues, no ta wordo determina pa un solo momento grandi, sino pa e escogencianan diario ey.

Esey ta haci e filosofia aki honesto y inclusivo tambe. Bo no mester ta un 'wonderkid', un miyonario of un atleta super fit. Bo mester solamente ta un tiki mas miho awe cu ayera. Tur hende por haci esey.

Pues no haci bo mes e pregunta: *"Con mi ta bira e miho?"* **Miho puntra bo mes:** *"Kico mi por haci awe 1% mas miho?"* Pasobra ey, den e paso aparentemente chikito ey, ta sconde e secreto di berdadero crecemento—trankil, firme y incontrolabel.

LUNA DI LOCURA

CUMPRA 2 LOTTO 5 Y HAYA 1 LOTTO 5 LOCO GRATIS

CON PA HUNGA?

CU CADA COMPRA DI 2 LOTTO 5 RIBA E MESUN TICKET TA RICIBI 1 LOTTO 5 LOCO COMPLETAMENTE **GRATIS**. MAS BO CUMPRA, MAS TICKET LOCO **GRATIS** BO LO RICIBI!

PROMOCION TA VALIDO DESDE 2 TE CU 31 DI MEI

Pa mas informacion bishita lottoaruba.com of yama Lotto na 525-7555 of bishita nos oficina situa na Paardenbaaistraat #10, Oranjestad.

www.lottoaruba.com

Cuentanan falso:

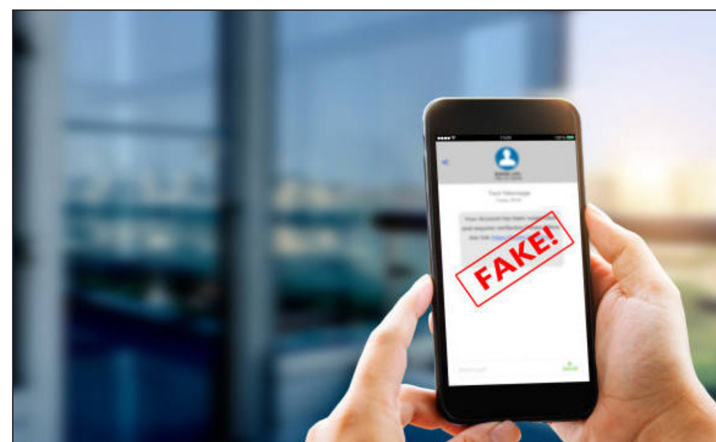
Ora cobardenan online ta mancha reputacionnan real

DEN e era digital, reputacionnan por wordo destrui den cuestion di clicks—specialmente den sociedadnan chikito y uni manera Aruba. Loke un tempo tabata rekeri rumor, of scandal imprimi awor ta plama instantaneamente via postnan anonimo online. E aumento di cuenta falso di red social a habri porta pa un forma nobo di asesinato di caracter: uno sin responsabilidad, pero cu consecuencianan hopi real.

For di paginanan di Facebook y gruponan di WhatsApp te na comentarionan di TikTok y Instagram, Aruba a mira un aumento preocupante den e uzo di profielnan anonimo of falso pa plama atakenan personal, teorianan di conspiracion, y mentiranan flagrante. Sea cu nan ta ataca politiconan, doñonan di negoshi, empleadonan publico, of ciudadanonan priva, e patronchi ta mescos: crea duda, sembra division, y daña reputacionnan—sin nunca mustra bo cara.

E parti mas tristo? Hasta ora cu mayoria sa cu e alegacionnan ta falso, algun hende ainda ta kere nan. Esey t'e poder perverso di ripiticion y visibilidad digital. Den un sociedad unda confiansa ta wordo construi riba reputacion y relacionnan personal, hasta un insinuacion di scandal—berdadero of no—por tin consecuencianan social y profesional. Esnan acusa hopi biaha ta keda indefenso, cu poco recurso pa limpia nan nomber of desafia nan atacantenan.

Esaki no ta solamente un problema di redashi. E ta cyber-difamacion, y e ta bira mas pio door di e hecho cu virtualmente no tin consecuencia. E sistemanan legal y digital di Aruba ainda no ta ekipa pa atende cu acoso anonimo online. Cuerpo

policial ta carece di e hermentnan, boluntad, of marconan pa localisa y actua riba calumnia digital. Plataformanan ta ofrece poco proteccion menos cu sigui proceduranan legal internacional—algo demasiado caro of complica pa mayoria victima.

Mientras tanto, e cultura ta permiti silencio. Hende por sinti pena den priva, pero poco ta lanta bos publicamente pa coregi falsedadnan of apoya esnan bou atake. Dicon? Miedo di bira e siguiente target. E resultado ta un clima di intimidacion, unda e mentira mas duro por sofoca e berdad mas trankil.

E ambiente aki ta corosivo. E ta desanima bon hende pa drenta funcionnan publico, ta dividi comunidadnan, y ta fomenta cinismo. Mas pio ainda, e ta normalisa deshonestidad. Ora cuentanan falso prospera y berdad ta opcional, e confiansa colectivo cu ta tene sociedad hunto ta cuminsa desintegra.

Aruba mester enfrenta e realidad aki frontalmente. Esey ta nifica fortifica alfabetisacion digital, actualisa leynan pa refleha realidadnan online, y construi un cultura unda responsabilidad ta conta—hasta online. Plataformanan di red social mester wordo presiona pa coopera cu autoridadnan local. Periodistanan y educadornan mester lidera den desmenti narativanan falso y siña pensamento critico. Y como ciudadano, nos mester siña puntra: ***"Ken ta bisa esaki—y dicon anonimamente?"***

Libertad di expresion ta un derecho. Pero anonimato uza como un escudo pa crueldad no ta libertad—e ta cobardia. Y a yega tempo pa Aruba stop di pretende cu mentiranan online no ta causa daño real.

E prijs di un dak comparti:

Retonan social scondi tras di ‘co-living’ na Aruba

NA superficie, areglonan di biba comparti na Aruba por parce solucionnan practico p’e costonan di vivienda halto, salarionan stanca, y opcionnan di huur limita. For di hobennan adulto kedando cu famia, te na personanan sin relacion cu ta comparti un apartamento djis pa por paga huur, ‘co-living’ a bira mas comun riba henter e isla.
Pero tras di e necesidad financiero aki ta sconde un cantidad di retonan social scondi—asuntonan cu grandemente a wordo ignora den debate publico y den trahamento di maneho.

E concepto di *“comparti un cas, comparti gastonan*” ta construi riba e idea di solidaridad y apoyo mutuo. Pa hopi, e ta un mecanismo di sobrevivi den un sistema unda vivienda pagabel ta birando cada bes mas scars. Pero kico ta pasa ora cu e espacio comparti ey bira druk, ora cu privacidad disparce, of ora cu diferencia cultural y personal ta clash bou di un solo dak?

Hopi di e hogar nan aki ta opera informalmente—sin contract di huur, proteccion legal, of reglanan cla tocante responsabilidadnan. Conflictonan riba cuentanan, trabounan di cas, y condicionnan di biba ta comun, pero raramente reporta. Tension domestico hopi biaha ta wordo normalisa of scondi, specialmente ora cu e areglo ta encera famia. E suposicion cu co-living ta culturalmente acepta hopi biaha ta sconde e hecho cu pa hopi, e no ta un escogencia, sino un ultimo recurso.

E tendencia creciente aki tambe ta afecta salud mental. Un falta di espacio personal, hunto cu stress financiero y relacionnan instabil, por aumenta ansiedad, depresion, y un sentimento di desesperacion—particularmente entre hobennan y hende grandi. Muchanan cu ta lanta den casnan aglomera of fragmenta por lucha cu concentracion, siguridad emocional, y scol consistente.

Ademas, e servicionan publico y manehonan di Aruba no a mantene e ritmo cu e cambio social aki. Strategianan di vivienda ainda ta enfoca grandemente riba famianan tradicional, lagando casnan comparti y multi-familiar den un punto ciego legal y estadistico. E “hogarnan invisibel” aki no ta wordo refleha den datonan di censo of target den programanan di vivienda social, locual ta nifica cu necesidadnan ta keda sin wordo atendi y problemanan ta keda sin wordo mira.

Mientras tanto, e stigma rond di co-living—specialmente ora cu e ta encera personanan cu no ta famia—ta persisti. Hende ta duda pa papia abiertamente tocante nan condicionnan di biba pa miedo di berguensa, redashi, of expulsion. E silencio aki ta reforsa un ciclo di invisibilidad y exclusion.

Pa berdaderamente atende e crisis di vivienda di Aruba, nos mester bay mas leu cu solucionnan economico y reconoce e dinamicanan social compleho cu ta hunga un rol. Esaki ta nifica colecta miho dato, reconoce structuranan di hogar alternativo, y desaroya sistemanan di apoyo pa resolucion di conflicto, salud mental, y proteccion legal den espacionan di biba comparti.

Vivienda comparti por ta un solucion financiero—pero sin atencion n’e realidadnan humano den e casnan ey, e por bira un crisis scondi. Aruba mester enfrenta no solamente e falta di unidadnan pagabel, sino e peso social invisibel cu hopi ta carga tras di nan portanan comparti.

SETAR

Celebrando World Telecommunication and Information Society Day 2025

RIBA 17 di mei 2025 nos ta celebra World Telecommunication and Information Society Day (WTISD), un momento pa reflexiona riba con tecnologia ta forma nos sociedad y con nos por sigura cu su beneficionan ta inclusivo, ta empodera y ta sostenibel.
E aña aki ta marca e di 160 aniversario di International Telecommunication Union (ITU), un organisacion global na e curason di conectividad, innovacion y desaroyo digital desde su fundacion na 1865.

ITU a hunga un rol importante den conecta e mundo, di tempo di telegraf pa awo cu capacidadnan revolucionario di Internet, 5G, Inteligencia Artificial y hopi mas. Den 2025, ta importante pa nos reflexiona no solamente riba logronan di pasado, pero tambe con nos ta bay enfrenta desaroyonan y retonan di e futuro digital.

E tema di e aña aki ta 'Gender equality in digital transformation', pa promove e uzo igual y inclusivo di tecnologianan di telecomunicacion, informacion y comunicacion pa empodera personanan y sociedadnan pa un desaroyo sostenibel.

Apesar di e progreso tecnologico, hende muhe rond mundo ta keda enfrenta bareranan pa haya acceso na hermentnan digital, educacion y oportunidadnan den ICT. Igualdad di genero ta un motor tras crecemento economico, innovacion y progreso social. Un transformacion digital inclusivo ta garantisa cu tur voz ta contribui den forma e futuro digital.

Companianan di Telecomunicacion ta hunga un rol importante den e transformacion aki door di sostene programanan di 'digital literacy', crea canalnan inclusivo pa crea empleo y sigura cu tin acceso igual na conectividad y aparatonan digital.

Na SETAR, como un compania diverso, nos ta reconoce cu empodera hende muhe den tecnologia no ta solamente acceso: e ta encera liderazgo, visibilidad, oportunidad y comunidad. SETAR ta brinda e oportunidad na tur empleado pa siña tur dia, door di tin acceso na plataformanan pa continuamente keda desaroya nan mes.

Recientemente, SETAR a anuncia tambe cu a finalisa e proyecto di Fiber 'Next Generation', conectando tur scol na Aruba riba Fiber. Cu esaki cada mucha tin acceso igual na recursonan y posibilidadnan pa siña, crece y desaroya nan mes.

Ademas, tur aña SETAR ta sostene iniciativanan y programanan cu ta promove e uzo di tecnologia pa personanan di tur edad.

SETAR, como nos compania nacional di telecomunicacion, ta orguyoso di por duna bek na nos comunidad y inverti continuamente den crea oportunidad, desaroyo tecnologico, conexion tur caminda y un futuro digital sostenibel pa nos tur na Aruba.

Weekly SPECIALS

VALID FROM
16 MAY - 22 MAY 2025

HOT ITEM

CHANNELLOCK VACUUM CLEANER

- 1 Gal
- 1.5-HP

~~139.99~~
99.99
OR 9999 POINTS
AT18101P-1H

HOT ITEM

DENALI PORTABLE FLOOR FAN BLACK

- 8 inch
- 3-Speed

~~69.99~~
49.99
OR 4999 POINTS
15655

LANCO HEAT REFLECTIVE COATING SILICONIZER

- White
- 5 Gallon

~~269.99~~
219.99
OR 21999 POINTS
RC200-2

ZINSSER COVER STAIN ALKYD PRIMER & SEALER

- White
- 1 Gallon

~~129.99~~
99.99
OR 9999 POINTS
047719035015

IGLOO COOLER BLUE

- 30-QT

~~129.99~~
89.99
OR 8999 POINTS
50332-IGLOO

SOUDAL PROFESSIONAL SWPIEX CLEANING WIPES

- 80-Count

~~44.99~~
34.99
OR 3499 POINTS
113551

MAJIC POWER DEGREASER

- 1 Gallon

~~14.99~~
9.99
OR 999 POINTS
803-MAJIC

SATCO LED GLOBE G25 6W

- Dimmable
- E27/2700K

~~27.99~~
17.99
OR 1799 POINTS
S9200

3M SCOTCH DOUBLE-SIDED MOUNTING TAPE

- Clear
- 1 x 60in

~~16.99~~
12.99
OR 1299 POINTS
410H

Oferta ta valido 16 may - 22 may '25 y tanten cu tin den stock.

SUPER Doit Center
Doit Center Camacuri
Doit Center Savaneta

Bo derecho laboral na Aruba

Un guia paso pa paso pa trahado (Parti 5)

NA Aruba, un isla conoci pa su energia y dedicacion na trabao, e proteccion di e tempo y bienestar di cada empleado ta un aspecto fundamental. E Landsverordening Arbeidsverordening 2013 t'e instrumento legal clave cu ta delinea e reglanan aki. E ley aki ta mas cu un simpel documento; e ta un garantia pa un ambiente laboral husto, unda derechonan di trahado ta wordo respeta, specialmente den e contexto di orario di trabao y descanso. Conoce e detayenan di e ley aki ta esencial pa cada profesional riba nos isla.

Un punto clave den e ley aki, specificamente den Capitulo 7, ta e obligacionnan special cu un dunado di trabao tin. Un di e prome cosnan cu e ley ta enfatisa den Articulo 28 t'e importancia di un arbeidslijst (lista di trabao) accesibel y actualisa. E lista aki mester duna un bista cla di e diferente funcionnan den e compania, e cantidad di empleado den cada funcion, e orario di trabao of roster di trabao, y e orario di descanso cu ta wordo aplica den e compania.

Ta importante pa nota cu e dunado di trabao tin e deber di manda un copia di e arbeidslijst, y cualkier cambio den esaki, pa e Director di trabao. Esaki ta pa sigura cu tin un registro central y cu autoridadnan por supervisa e cumplimento cu e leynan laboral.

Ademas, e Director tin e autoridad pa prohibi of duna instruccionnan obligatorio tocante e orario di trabao of roster si e ta considera cu e tipo di negoshi no ta rekeri traha durante oranan di descanso stipula den ley, of si esaki ta necesario pa proteha e salud y bienestar di e trahado of grupo di trahado. Esaki ta un salvaguardia importante pa evita explotacion laboral.

Si un compania tin un permiso special relaciona cu orario di trabao (un "vaststelling" menciona den Articulo 9), un copia di esaki mester ta pega na e arbeidslijst di un manera cu tur empleado por lesa y compronde facilmente. Esaki ta pa transparencia y pa sigura cu tur hende sa bou di ki condicionnan e orario di trabao ta wordo maneha.

Articulo 29 ta trata un situacion hopi comun:

cambio di orario di trabao y overtime (ora extra). Si un trahado mester cuminsa traha na un ora cu ta mas di un ora diferente for di su orario normal of usual, of si e dunado di trabao ta premira cu e trahado lo mester traha overtime of desvia for di e orario stipula den e arbeidslijst, e dunado di trabao mester notifica e trahado di esaki por lo menos dos biaha 24 ora (dus 48 ora) prome cu e cambio tuma luga. Esaki ta duna e trahado suficiente tempo pa prepara y pa haci areglonan necesario.

Otro articulonan importante ta trata e personeelsregister (registro di personal) menciona den Articulo 30 y e register di overwerk (registro di overtime) den Articulo 31. Riba peticion di e Director, e dunado di trabao mester entrega un registro di personal cu ta inclui nomber, fecha di nacemento, nacionalidad y funcion di tur empleado. Pa empleadonan cu mester di permiso di estadia, mester menciona e number, fecha di emision y fecha di expiracion di nan permiso. Di mesun manera, riba peticion, mester entrega un registro di overtime di e ultimo 12 lunanan, indicando nomber di e trahadonan, fecha di e overtime, duracion y compensacion cu nan a ricibi. Esaki ta yuda autoridadnan monitor e cumplimiento cu leynan laboral y proteha derechonan di trahado.

Finalmente, Articulo 32 ta stipula cu tur documento cu wordo traha, entrega of mester wordo entrega di acuerdo cu e Landsverordening aki ta liber di impuesto di zegel y, si registracion ta obligatorio, e registracion ta gratis.

Ta crucial pa tur trahado na Aruba ta consciente di e derechonan aki stipula den e Landsverordening Arbeidsverordening 2013. Conociendo e reglanan aki, bo por sigura cu bo tempo di trabao y bo bienestar ta wordo respeta.

Si bo tin cualkier duda of pregunta tocante bo derechonan laboral, no duda den busca informacion adicional of contacto cu e autoridadnan concerni. Bo bienestar na trabao ta importante!

Minister Gerlien Croes

Infrastructura y Conexion: Importancia pa desaroyo di enseñansa modernisa y inclusivo

ORANJESTAD, 16 di mei 2025 — Un sistema educativo moderno no por existi sin un base tecnologico firme. Minister di Educacion y Innovacion, Gerlien Croes, ta pone enfoke riba e necesidad urgente pa infrastructura di conectividad como un pilar pa eleva e calidad y inclusividad den enseñansa Arubano.

Minister di Educacion y Innovacion, Gerlien Croes, tabata t'ey presente, conhuntamente cu Minister Arthur Dowers (encarga cu telecomunicacion ad interim), na SETAR N.V. pa e anuncio oficial di un logro importante pa Aruba: tur scol di nos isla lo ser conecta awo riba e netwerk di fibra optico (Fiber Optic), un paso cu ta sostene un sistema educativo moderno y inclusivo.

E proyecto di conectividad escolar riba Fiber a inicia den 2022 bou di encargo di Minister Geoffrey Wever, den su rol como Minister di Asunto Economico y Telecomunicacion e tempo ey. Minister Croes ta resalta cu e tipo di proyecto aki merece sosten y continuidad, precisamente paso e ta sirbi interes di nos pueblo y nos futuro generacion.

"Conectividad ya no ta un luho, sino un necesidad educativo. Un scol cu un red confiabel y rapido por forma su alumno pa participa den un mundo digital, competitivo y dinamico. Danki na un pensamento colectivo di e partnership publico-priva entre Gobierno di Aruba y SETAR N.V., ta logrando esaki," segun Minister Croes.

Danki na un colaboracion cu SETAR, den total 83 scol awo ta conecta riba Fiber, cu acceso na internet di velocidad halto y un prijs preferencial. E proyecto, cu un inversion total di mas cu 1 miyon Florin, ta refleha un compromiso real pa empuha progreso educativo y digital, desaroyo di contenido interactivo, y capacitacion continuo pa docente.

Na banda di acceso na recursonan educativo, e conexion riba Fiber lo habri e porta pa desaroyo den digitalisacion y capacita tanto alumno como educador pa traha cu tecnologia den un manera eficiente y sigur.

Ministerio di Educacion y Innovacion ta sigui traha pa un sistema educativo cu ta resiliente, den un Aruba cual ningun mucha ta keda atras, caminda innovacion ta sirbi como herment di igualdad y progreso.

Sancionnan di Merca ta paralisa operacionnan di corte penal internacional na Den Haag

E Corte Penal Internacional (ICC) na Den Haag ta enfrentando un interupcion severo despues cu Merca a impone sancionnan amplio dirigi riba e fiscal principal di corte y su personal. E medidanan, ordena p'e Presidente Mericano Donald Trump, a congela cuentanan bancario, revoca acceso na e-mail, y desanima NGOnan pa coopera cu e tribunal, marcando un confrontacion sin precedente cu un institucion legal internacional importante.

E sancionnan ta bin despues di e decision di ICC na november pa emiti orden di aresto pa Prome Minister Israeli Benjamin Netanyahu y ex-Minister di Defensa Yoav Gallant pa supuesto crimennan di guera. Merca, cu no ta miembro di e corte, a condena e paso y a responde cu legislacion agresivo na januari cu e meta di para cualkier investigacion cu ta encera ciudadanonan Mericano of aliadonan manera Israel.

Impacto paralisante riba e corte

Segun Associated Press, fiscal di ICC, Karim Khan, awor ta prohibi di drenta Merca y ta enfrenta consecuencianan legal pa ricibi cualkier forma di asistencia di individuonan of entidadnan Mericano. Ciudadanonan Mericano cu ta traha na ICC a wordo adverti cu nan por wordo aresta na momento di regresa cas. E 900 miembronan di personal di e corte, incluyendo hopi cu no ta Mericano, awor ta opera bou di menasa di sancionnan secundario, haciendo cooperacion internacional cada bes mas dificil.

"E efecto ta friu," un oficial di corte a bisa AP. *"NGOnan a cuminsa retira di proyectonan. Testigonan ta mas dificil di alcansa. Hasta companianan di soporte tecnico ta duda pa traha cu nos."*

Hulanda bou di presion

Hulanda, cas di ICC, awor ta den un posicion incomodo. Aunke e gobierno Hulandes no a reacciona oficialmente riba e ultimo desaroyonan, analistanan ta adverti cu hospeda e corte awor por trece risico diplomatico y operacional cu ne.

Manera Volkskrant ta raporta, Hulanda ta hunga un rol directo den sosten pa operacionnan di ICC—for di transportacion di sospechosonan for di aeropuerto di Schiphol pa e centro di detencion di Scheveningen, te na duna siguridad di sala di corte y sosten logistico. Si ICC wordo isola mas, e carga riba e infrastructura legal Hulandes por aumenta, ya cu aresto y transferencianan internacional ta bira mas carga politicamente.

E sancionnan ta extende na cualkier individuo of organisacion cu ta duna *"apoyo financiero, material, of tecnologico"* pa investigacionnan di ICC cu ta encera personanan protegi. Esey potencialmente ta inclui institucionnan Hulandes, profesionalnan legal, y contratistanan cu ta traha cu e corte, lantando preocupacionnan tocante responsabilidad y conflictonan legal transfronterizo.

Echo historico y tensionnan legal

Esaki no ta e prome biaha cu administracion Trump a apunta riba ICC. Na 2020, dos oficial senior di ICC a wordo sanciona pa investigacionnan di supuesto crimen di guera na Afghanistan, incluyendo e ex-fiscal principal Fatou Bensouda. Sinembargo, e accion mas recien aki ta mas amplio y mas agresivo, cu implicacion mas grandi pa husticia internacional.

E sancionnan ta bay contra decenanan di esfuerso pa fortifica e estado di derecho internacional pa medio di institucionnan manera ICC, estableci na 2002 pa persigui genocidio, crimennan contra humanidad, y crimennan di guera ora cortenan nacional no kier of no por.

Mientras cu ICC semper a opera sin miembresia Mericano, esaki ta e prome biaha cu el a enfrenta paralisis financiero y logistico directamente conecta cu politica di Merca.

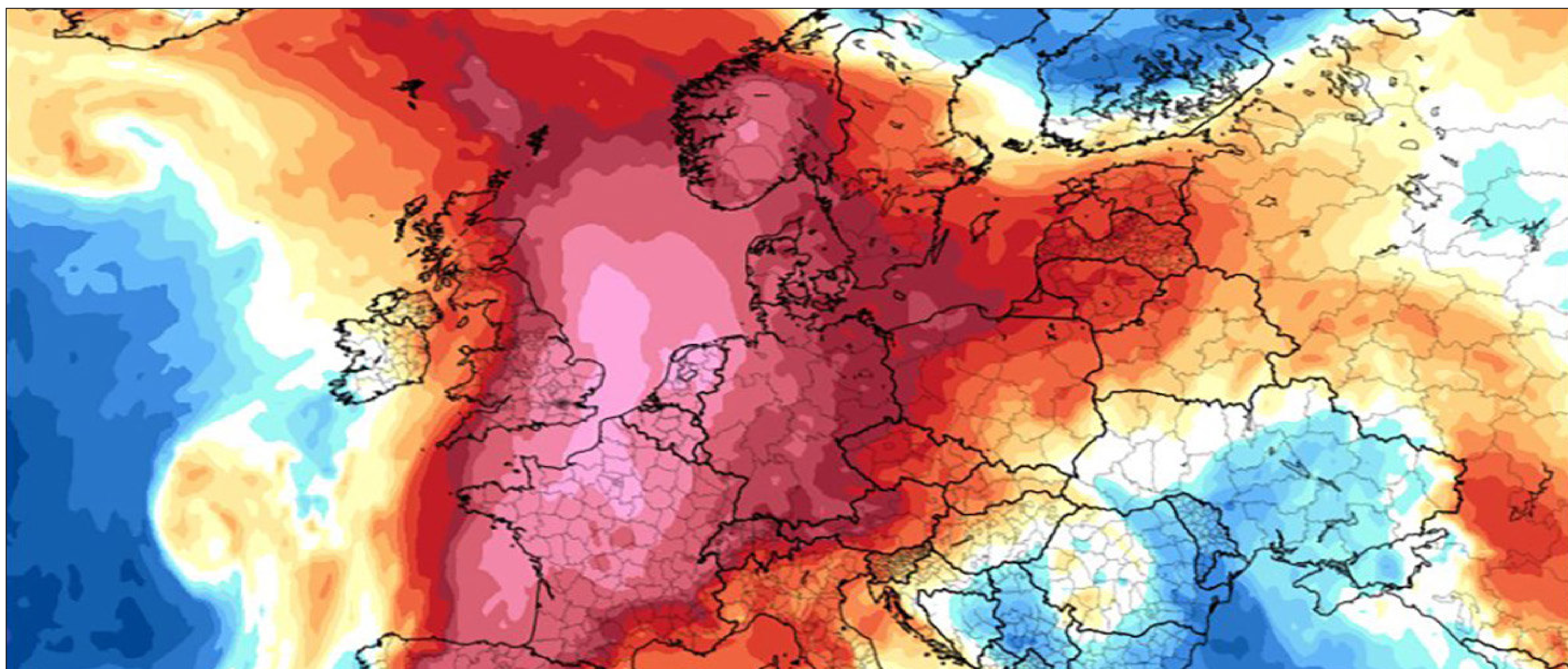
Reaccionnan global

Organisacionnan di derecho humano y expertonan legal rond mundo a condena e sancionnan. *"Esaki ta un atake directo riba e independencia di husticia internacional,"* un vocero di Human Rights Watch a bisa. *"Mundo no por permiti nacionnan poderoso pa intimida cortenan ora investigacionnan bira politicamente inconveniente."*

Te awor, ICC y Khan a nenga di comenta publicamente, kisas cauteloso pa no escala tensionnan. Toch, e futuro di multiple investigacion—specialmente esnan cu ta encera accionnan Israeli y Mericano—awor ta den balansa.

Mientras e consecuencianan diplomatico ta continua, e credibilidad di ley internacional y e rol di nacionnan anfitrion manera Hulanda ta wordo proba. E pregunta ta keda: husticia por sobrevivi represalia politico?

Europa ta prepara su mes pa un ola di calor record e zomer aki

EUROPA ta dirigi riba loke por bira un di su zomernan mas cayente den historia, cu expertonan di clima y meteorologonan ta lanta alarma pa prome señalnan di calor extremo y sekia prolonga. Investigacion di Max Planck Institute for Meteorology a revela indicadornan fuerte cu e zomer di 2025 lo ta excepcionalmente cayente den gran parti di e continente.

E prediccion ta basa riba un patronchi di largo plaso observa den Oceano Atlantico Norte. Segun cientifico di clima Lara Wallberg, calor tin e tendencia di acumula den oceano riba un ciclo di tres aña, y e calentamiento oceanico aki awor ta alinea cu e sistema di tempo di Europa—hopi biaha un precursor di olanan di calor intenso. Wallberg ta splica cu e temperatura di oceano aki por influencia significativamente e jet stream y patronchinan di clima regional, causando periodonan cayente y seco den henter Europa. "E zomer aki por facilmente iguala of surpasa e olanan di calor di 2022 y 2003," e ta adverti.

Primavera record ta prepara tereno

E advertencianan ta wordo sosteni mas leu pa condicionnan inusual di primavera. Na Hulanda, por ehempel, e primavera di 2025 ya ta un cu mas solo den historia. Cu 37 dia di extremadamente solo desde 1 di maart y mas di 660 ora di solo registra, e pais ta den bon caminda pa kibra e record anterior di solo di primavera di 805 ora estableci na 2020.

Otro partinan di Europa ta raportando tendencianan similar. Periodonan largo sin yobida, combina cu temperatura mas halto di lo normal, a seca tera y stress ecosistemanan local—condicionnan cu por empeora durante e lunanan di zomer.

Riesgonan di malesanan relaciona cu calor y candela di mondi

Expertonan ta particularmente preocupa pa e impacto riba salud publico y siguridad. Na 2022, un ola di calor similar na Europa a resulta den mas di 60.000 morto relaciona cu calor. E aña aki, poblacionnan vulnerabel manera e personanan di edad, muchanan, y esnan cu condicionnan existente di salud por ta na riesgo significante atrobe.

Ademas di e perdida di bida humano, e riesgo di candela di mondi tambe ta aumentando. Sur di Europa, incluyendo regionnan di Spaña, Grecia, y Italia, por enfrenta candelanan devastador si e condicionnan seco continua. Escases di awa tambe por bira mas comun, poniendo presion riba agricultura y infrastructura urbano.

Yamada pa preparacion

Weatherman David Dehenauw ta sostene e descubrimentonan, pronosticando cu e zomer di 2025 probablemente lo ta mas cayente y mas seco di lo normal. *"Nos ta mira un tendencia statistico fuerte sosteni pa indicadornan di clima actual,"* el a bisa.

Gobiernonan y servicionan di emergencia den henter Europa ta wordo urgi pa prepara pa e posibel impactonan. Esaki ta inclui campañanan di conscientisacion publico, establecimento di centronan di cooling, y sigura cu tin un respuesta adecua di cuido di salud pa emergencia relaciona cu calor.

Mientras cambio climatico ta wordo mira ampliamente como un motor tras di e intensificacion di e extremonan di tempo aki, expertonan ta enfatisa cu planificacion proactivo ainda por salba bida y reduci daño.

Segun cu juni ta acercando, tur señal ta sugeri cu Europa mester prepara su mes pa un zomer largo y cayente—posiblemente su mas cayente te awor.

Indignacion global despues di asesinato di influencer:

Mexico bou di presion pa atende crisis di feminicidio

E asesinato brutal di e influencer di beyesa di 23 aña, Valeria Marquez, durante un livestream di TikTok a lanta un ola di condena internacional y a pone e crisis di femicidio, cu ta empeora na Mexico, den e luz global. Marquez, conoci pa su contenido di beyesa y casi 200.000 siguido riba red social, a wordo tira mata den un salon di beyesa na Zapopan pa un homber disfrasa como un trahado di entrega. E momento tragico a wordo capta en bibo y desde e ora ey a bira viral—lantando indignacion hopi mas leu di fronteranan di Mexico.

Presion internacional ta aumenta

Medionan global principal, incluyendo BBC, Al Jazeera, y The Irish Times, a cubri e caso extensamente, cu cada un yamando atencion riba e cifranan alarmante di Mexico: un estimacion di 10 muhe ta wordo asesina tur dia den e pais. E reportahenan aki a re-encende e scrutinio internacional riba loke hopi ta describi como inaccion sistemico riba violencia basa riba genero. Nacionnan Uni, den declaracionnan anterior tocante femicidio na Latino America, a urgi repetidamente estadonan miembro—incluyendo Mexico—pa trata e asunto cu e mesun urgencia cu terorismo of crimen organisa. Awor, cu e asesinato di Marquez na bista di publico, e presion a intensifica.

Yamada pa husticia y dunamento di cuenta

Red social a explota cu tristesa y rabia. Hashtags manera #JusticiaParaValeria y #NiUnaMenos a bira trending den henter Latino America, yamando no solamente pa husticia pa Marquez sino pa solucionnan a largo plaso pa caba cu femicidio. Activistanan, influencernan, y ciudadanonan ta exigiendo cu e gobierno Mexicano actua cu mas urgencia, transparencia, y dunamento di cuenta. Influencernan di rond mundo a publica tributonan y expresa preocupacionnan tocante siguridad di hende muhe den espacionan publico—y awor, cada bes mas, digital. *"Esaki no ta solamente tocante Valeria. E ta tocante cada muhe cu tin miedo pa su bida djis canando bay trabou of drentando online,"* un usuario a publica.

Gobierno bou di scrutinio

E gobierno Mexicano, lidera pa Presidente Claudia Sheinbaum, awor ta enfrenta presion interno y externo creciente. Mientras cu e fiscal di estado di Jalisco a confirma cu e asesinato ta wordo investiga bou di protocolnan di femicidio di e nacion, criticonan ta argumenta cu esaki no ta suficiente. Organisacionnan di derecho humano ta señala cu condena den casonan di femicidio ta keda extremadamente abou, y hopi investigacion ta plaga pa retraso, falta di recurso, of negligencia flagrante.

"No ta solamente e crimen—ta e falta di husticia despues cu ta añadi na e trauma," un defensor di e grupo Mujeres por la Justicia a bisa. *"Cuanto muhe mas mester muri prome cu nos mira cambio*

structural?"

Femicidio: Un crisis cu ta profundisa

Mexico ta clasifica entre e paisnan di mas halto pa femicidio na Latino America. Segun e Comision Economico di Nacionnan Uni pa Latino America y Caribe, e pais a registra 1.3 femicidio pa cada 100.000 muhe na 2023. Den e estado di Jalisco so, mas di 900 homicidio a wordo raporta desde october 2024.

A pesar di reformanan legislativo, e implementacion di medidanan di proteccion y strategianan di prevencion ta keda inconsistente. Expertonan ta argumenta cu corupcion sistemico, infrastructura hudicial debil, y normalisacion cultural di violencia contra hende muhe ta contribui na e problema persistente di e pais.

Demanda global pa accion

E comunidad internacional awor ta exigiendo cu Mexico bay mas leu cu declaracionnan y gestonan simbolico. Gruponan di defensa di Europa, Norte America, y Sur America a emiti cartanan conhunto urgiendo pa aplicacion mas estricto di leynan di femicidio, miho proteccion pa hende muhe y mucha muhe, y inversion inmediato den shelter, educacion, y reformanan di polis.

"Mundo ta wak," un vocero pa Amnesty International a bisa. *"Esaki ta un prueba di si Mexico ta serio tocante proteccion di mita di su poblacion."*

Mientras tributonan pa Valeria Marquez ta sigui drenta, su morto a bira un simbolo friu di un crisis cu no por wordo ignora mas. Pa Mexico, e tempo pa reflexion a pasa. Mundo awor ta exigi contesta—y accion.

Caida di rapport di gang di Venezuela:

Gabbard ta kita oficialnan cu ta dirigi National Intelligence Council

DEN un paso significante cu a lanta controversia den e comunidad di inteligencia, Director di National Intelligence, Tulsi Gabbard, a kita e dos oficialnan di mas halto di e National Intelligence Council (NIC).

E despidonan ta bin despues di un evaluacion di inteligencia cu a contradeci e alegacionnan di administracion Trump cu ta conecta e gobierno di Venezuela cu e gang criminal Tren de Aragua.

Contexto di e Evaluacion E rapport di NIC, publica na comienso di April, a conclui cu no tin evidencia substancial pa sugeri cu e regimen di Presidente Nicolas Maduro di Venezuela ta dirigi of sostene operacionnan di Tren de Aragua na Merca. E descubrimento aki directamente a desafia e hustificacion di Presidente Trump pa invoca e Ley di Enemigonan Alienigena di 1798 pa deporta inmigrantenan indocumenta supuestamente afilia cu e gang.

Detayenan di e despidonan

E presidente interino di NIC, Mike Collins, y su deputy, Maria Langan-Riekhof, ambos cu mas di 25 aña di experiencia, a wordo kita for di nan funcionnan. E oficina di Gabbard a declara cu e despidonan tabata debi na e oposicion di e oficialnan contra Presidente Trump y supuesto filtracionnan no autorisa di informacion clasifica. Un vocero pa e Oficina di Director di National Intelligence (ODNI) a enfatisa cu e despidonan tabata parti di esfuersonan pa elimina politisacion den e comunidad di inteligencia.

Reaccion y implicacionnan

E despidonan a lanta critica di varios banda. Representante Jim Himes, e Democratico di mas halto den e Comite di Inteligencia di Camara, a expresa preocupacion tocante e falta di hustificacion cla pa e despidonan, sugeriendo cu evaluacionnan di inteligencia lo por wordo influencia pa agendanan politico awor. Ex-oficialnan di inteligencia tambe a expresa aprehension, advirtiendo cu accionnan asina por mina e naturalesa apolitico di trabou di inteligencia.

Esfuersonan di reestructuracion mas amplio

Ademas di e despidonan, Gabbard ta tumando un reestructuracion mas amplio di e comunidad di inteligencia. Plannan ta na caminda pa reubica operacionnan clave, incluyendo e NIC y e team responsabel pa prepara e Daily Brief di Presidente, for di CIA pa facilidadnan di ODNI. E cambionan aki tin como meta centralisa control y atende preocupacionnan tocante filtracion y politisacion.

E remocion di Collins y Langan-Riekhof ta subraya e tensionnan entre e comunidad di inteligencia y e administracion Trump. Mientras cu debatenan ta continua riba e rol di inteligencia den trahamento di maneho, e desaroyonan aki ta resalta e retonan di mantene obhetividad y integridad den evaluacionnan di siguridad nacional.

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Copa Noord 2025 organisa pa SV Royal Power Tat Fat dedica na baluarte Francis Arcaya

COPA Noord 2025 organisa pa Sv Royal Power Tat Fat patronisa pa Heineken ta wordo dedica na 4 baluarte. Francis Arcaya, Johannes Poy Flanegin, Alvaro Barrios y Samuel Nel Frank. Apertura oficial lo ta diabierna 16 di mei cuminsando pa 7pm riba veld di Kudawecha.

Historia cortico di Francis Arcaya

Francis. M. A. Arcaya a nace 18 April 1972. Francis a lanta den Vecendario di Noord y a bay onderbouw Colegio Ora Ubao a sigui pa Juliana School, Maria College y Avond Mavo. Francis Arcaya tin Militaire Achtergrond a traha na Land Aruba y actualmente ta trahando na Fatamorgana.

Francis Arcaya ta tata di 2 yiu homber Francil y Jeandrick Arcaya kendenan tambe a lanta ta hunga baseball Little League den CBN. Francis Arcaya a lanta bou di famianan cu hopi amor pa deporte y como tal e tambe a siña practica varios deporte desde hoben. Francis a cuminsa train di mucha cu e ekipo di softball di su Tio Juancho Arcaya (Qepd), Bronx Bird Amstel Beer.

Alabes Francis a cuminsa train voetbal cu su tata Mario Maduro cu e ekipo di Riverplate. Francis a hunga baseball tambe y a reforsa Team Concord contra Republica Dominicana y Venezuela. Francis a hunga futbol cu Jong Aruba. Francis tabata practica e deporte di coremento y tambe tabata landa. Tempo di scol bou coach Gino Wauben y Jacky van Putten Francis Arcaya a practica Atletiek na Sport Center Noord.

Francis Arcaya a hunga fast pitch tambe cu varios ekipo entre otro Amstel Beer, Seagrams Tigers. A melita den ekiponan manera Salbabo, La Rocca, Pro Juventud y Dolce Vita Restaurant. A hunga Copa Gubernamental y den varios otro torneo.

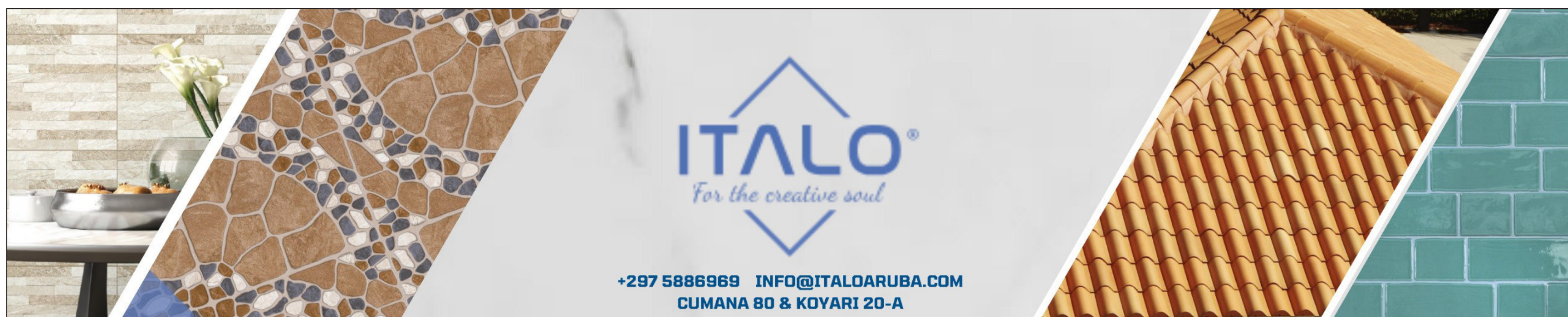
Na final di aña 80 y inicio di aña 90 Francis Arcaya a melita den e ekipo di Calabas Blue Jays unda a yega di hunga contra varios ekiponan di Corsou entreotro Catapilar. Desde 1991 Francis Arcaya a drenta e famia grandi di Montaña Braves na unda el a keda hunga te aña 2014. Momento el a sufri un lesion e mester a retira. Den Copa Noord cu Montaña Braves

Francis a logra varios titulo di campeon. Francis por cora na 1997 nan a derota Calabas pa titula campeon y na 1998 a ripiti esaki derotando Tanki Flip den final.

Na aña 1999 y 2000 Francis Arcaya cu Montaña Braves a bolbe hunga final di Copa Noord y ta bira sub campeon den ambos ocasion. Na aña 2009 Montaña Braves ta derota Royal Power 6-5 den final di Copa Noord pa titula campeon mientras na aña 2010 Montaña Braves ta bolbe yega final contra Royal Power y ta cay venci.

Asina por bisa cu Francis Arcaya tin un trayectoria largo den deporte y sigur a brinda su contribucion den Copa Noord pa varios aña hungando den varios final. Francis Arcaya tin varios titulo di campeon y sub campeon den Copa Noord cu su ekipo Montaña Braves. Merecidamente SV Royal Power ta dedica Copa Noord 2025 na su honor. Masha Masha pabien y danki pa bo aporte na deporte.

E imperio di Real Madrid ta cayendo

E luznan ta paga na Bernabéu, y pa Real Madrid, no tin caminda pa sconde pa e naufragio di 2025. No tin La Liga, no tin Copa del Rey, no tin Champions League, y awor e retiro di Toni Kroos, un maestro di midfield cu su calma y clase a mantene e team aki hunto pa un decada.

Barcelona ta campeon, duro y orguyoso. Madrid? Nan a keda cu un pregunta: ***Awor kico?***

Si, Kylian Mbappé finalmente a yega, firma te cu 2029 den un deal cu a sacudi Europa. Pero hasta e transferencia monumental ey ta sinti como mucho poco, mucho laat—pa awor. Un homber, hasta uno asina explosivo manera Mbappé, no por cubri e buraconan cu ta acumulando.

Pasobra e berdad ta, e nucleo actual—Vinícius Jr. y Jude Bellingham—ainda tin algo pa demostra. Nan talento ta innegabel. Nan momentonan di briya? Indiscutibel. Pero ora e temporada a yega su punto maximo, ninguno a entrega e sla mortal.

Vinícius Jr. ta deslumbra pero ta desvanece bou di presion. Bellingham, despues di un cuminsamento relampago, no por a carga e team una bes cu e pilarnan rond di dje a bira zwak. Por e dosnan aki bira e standard nobo di Madrid? Of nan ta simplemente hungadonan hopi bon cu no por carga e legado di grandesa?

E buraco di Kroos

E retiro di Kroos no solamente ta laga un buraco den midfield. E ta ranca un pilar di control y vision cu ningun otro a replica. Luka Modrić por sigui pronto. E baton a wordo pasa—pero el a wordo laga cay?

Eduardo Camavinga, Aurélien Tchouaméni, y Federico Valverde ta yen di promesa. Pero sin guia, nan a mustra perdi demasiado biaha. Y Bernabéu no ta pordona.

E liña patras ta kibra

Lesionnan a devasta e defensa di Madrid. Militão, Alaba, y Carvajal tabata hopi biaha indisponibel. Ora nan a hunga, nan no tabata na nan miho. E defensa a carece di liderazgo, struc-

tura, y agresividad.

Mbappé por score 30 gol—pero e lo no stop ningun.

E tempo di Ancelotti ta sinti cu a caba

Carlo Ancelotti ta un leyenda. Pero leyendanan tin limite. Su estilo calmo y paternal ta cuminsa sinti como inercia. Tin rumor cu e lo bay Brazil. Kisas e mester. Real Madrid tin mester no solamente di un manager nobo, sino di un identidad nobo.

Nombernan manera Xabi Alonso y Raúl ta circula manera buitre—no cu malicia, sino cu speransa. Speransa pa un reinicio.

Un crisis di profundidad y direccion

Lesionnan a expone e parti zwak di e squad. E supletonan di Madrid no tabata suficiente bon. E team a keda sin energia y sin idea den e partidonan mas grandi.

Florentino Pérez mester construi no solamente rond di Mbappé, sino cu urgencia. E glamour a bay. Loke a keda ta trabou.

Esaki no ta Madrid

E team aki, e version aki, no tabata parce Real Madrid. E tabata parce spanta. Ordinario. Derota.

Mbappé ta duna fanaticonan algo pa soña cu ne atrobe. Pero a menos cu Vinícius Jr. bira mas cu un highlight, y a menos cu Bellingham demostra cu e por lidera ora ta conta, Madrid lo keda loke nan tabata e temporada aki:

Un club cu historia—pero sin presente.

Dodgers firme, Tigers subiendo:

Rankingnan di poder ta refleha cambionan den MLB

E di shete siman di e temporada di MLB 2025 a trece hopi movecion den e Rankingnan di Poder, specialmente for di contendientenan di American League. Mientras cu e Los Angeles Dodgers y New York Mets ta sigui domina e prome dos posicionnan, ta e Detroit Tigers y New York Yankees ta haciendo noticia pa nan subida.

E Detroit Tigers a bira un di e storianan di exito mas sorprendente di e liga. Cu e miho record di American League na 29-15, nan a subi for di No. 5 pa No. 3. Javier Báez, un tempo mira como un veterano cu ta luchando, a re-inventa su mes den center field y a bati hitnan crucial—incluyendo un walk-off homer contra Boston. E resurgimento di Báez, hunto cu un profundidad fuerte den henter e lineup, ta duna Detroit un impulso serio pa playoff.

Mientras tanto, e New York Yankees ta bek den e top cinco despues di a subi for di No. 7 pa No. 5. Lesionnan na third base, incluyendo e lesion di tobey di Oswaldo Cabrera, a forza Aaron Boone pa mix y match su lineup. DJ LeMahieu ta actualmente bou di e spotlight—su prestacion por determina si e Yankees ta haci un move pa yena e hot corner of keda cu opcionnan interno.

Dodgers (28-15) ta keda na No. 1 a pesar di ta deal cu lesionnan di rotacion. Cu e rehab di Shohei Ohtani tumando mas tempo di locual a spera y multiple pitcher inicial riba lista di lesionado, e regreso di e veterano Clayton Kershaw e weekend aki ta na tempo. E Dodgers a confia pisa riba weganan cu bullpen, un tendencia cu nan ta spera di cambia pronto.

Net tras di nan ta e New York Mets (28-16), kende a haya un spark sorpresa di Brett Baty. Originalmente manda pa Triple-A despues di un cuminsamento friu, Baty a regresa debi na e lesion di Jesse Winker y desde e ora ey a bati cuatro homer na cas, yudando e Mets keda un top menasa.

E San Diego Padres a baha un spot pa No. 4 a pesar di heroismo ofensivo continuo di Fernando Tatis Jr., Manny Machado, y e strea cu a breakout Jackson Merrill. E prome walk-off home run den carera di Tatis a electrifica Petco Park y a resalta su temporada sobresaliente te awor.

Cerrando e top dies ta e Philadelphia Phillies (No. 6), kende a beneficia di un Kyle Schwarber cu a resurgi, y e Chicago Cubs (No. 7), kende a baha for di e di cuater posicion despues di un siman duro pero a mira un highlight den e walk-off double di Justin Turner. Moises Ballesteros a haci su debut den MLB pa e Cubs, mustrando promesa a pesar di a bay sin hit den cuater turno na plato.

E San Francisco Giants (No. 8) ta keda competitivo, hasta den derotanan, y ta wordo stimula pa mehoracionnan recien di streanan Willy Adames y Justin Verlander. E Seattle Mariners (No. 9) ta luchando cu lesionnan di rotacion, y e Cleveland Guardians (No. 10) ta recuperando forma poco poco, specialmente den e bullpen, danki na e recuperacion di Emmanuel Clase.

Segun cu weganan interliga manera e Subway Series ta acercando, tur wowo ta riba teamnan cu ta subiendo manera e Tigers y baluartenan cu ta surgiendo manera Yankees, buscando pa desafia e gigantenan di National League den loke ta parce di ta un fase di zomer cu hopi contesta.

Preakness 2025 preview:

Journalism ta lidera mientrastanto entrenadornan ta mira un sorpresa

E di 150 edicion di e Preakness Stakes ta tuma lugar awe diasabra, 17 di mei, na Pimlico Race Course—sin e ganador di Kentucky Derby, Sovereignty. Asina mes, fanaticonan por spera un careda emocionante y habri, encabesa pa streanan cu ta surgi, storianan di redencion, y un trio di entrenadornan di Salon di Fama cu ta buscando pa sacudi e tabla di posicion.

E ausencia di Sovereignty, aunke desapuntante pa algun fanatico cu tabata spera un Triple Crown, no tabata sorprendente. Cu un victoria di Derby largamente desea bou di nan rienda, e ekipo di Sovereignty a opta pa cautela, honrando e estilo paciente di e entrenador Bill Mott y e strategia conservativo di campaña di Godolphin.

Pero no confundi e careda cu algo laf.

Journalism, kende a termina na un di dos luga excelente na Churchill Downs a pesar di nunca a core riba un pista muha of den un veld di mas di seis cabay, awor ta drenta como e faborito probabel. El a keda den e curason di e Derby te na final y a mustra curashi bou di presion.

Net tras di dje den e bet ta Sandman, kende a sufri un biahe cu problema na Louisville, cu a hiba na un di shete luga. E entrenador Mark Casse ta kere cu e cabay a recupera bon y ta cla pa competi. Si Journalism y Sandman rindi na nan potencial, probablemente nan lo domina titularnan atrobe.

Pero e storia no ta para cu nan.

Tres di e nombernan mas grandi den careda—Steve Asmussen, Bob Baffert, y Todd Pletcher—cada un tin contendientenan cu ta prepara pa sorprende.

Asmussen ta manda Clever Again, un cabay cu poco careda cu a gana dos consecutivo na Oaklawn despues di un debut prometedor. Asmussen no a gana den Derby pero sa con pa gana Preakness—el a haci'e cu Rachel Alexandra na 2009.

Baffert, e entrenador di mas exitoso den historia di Preakness cu ocho victoria, ta contra cu Goal Oriented, un cabay cu a breakout cu solamente dos careda den su carera pero velocidad dominante. Su victoria recien riba e undercard di Derby Day a lanta cabes, y e por ta un dark horse cu potencial serio.

Pletcher, 0-pa-10 den Preakness, ta manda River Thames, kende a salta e Derby pa keda fresco. Su perdida pa poco contra Sovereignty den e Fountain of Youth y un di tres lugar fuerte den e Blue Grass Stakes ta hacie un hungador serio cu potencial na odds probablemente generoso.

E resto di e veld ta inclui American Promise, entrena pa e ganado di Preakness 2024, D. Wayne Lukas, y Gosger, ganado di e Lexington Stakes. Ambos por ta na e rand di contencion pero tin chens pa yega na e tabla.

Mientras tanto, Heart of Honor y Pay Billy ta parce di ta overmatched na e nivel aki, biniendo cu curriculums mas suave y menos forma proba contra competencianan di elite.

Aunke e ausencia di Sovereignty ta termina cualkier drama di Triple Crown, e Preakness di e aña aki no ta menos cautivador.

Cu entrenadornan strea den e mix y cabaynan fuerte cu ta mehora na e momento corecto, e careda di diasabra ta priminti fireworksl—y potencialmente, un sorpresa of dos.

Entusiasmo ta grandi pa celebracion di Dia Olimpico 21 di juni benidero

Presidente di Comision di Atleta Monica Pimentel ta conta mas

MANERA a ser splica durante e rueda di prensa di siman pasa na IBISA, e IBISA Kids Run & Olympic Day Celebration 2025 lo tuma luga día 21 di juni den conexion cu "Olympic Day" cu ta día 23 di juni.

Banda di e IBISA Kids Run cu lo tin e mesun mainta aki, Comision di Atleta di Comite Olimpico Arubano hunto cu e federacionnan miembro lo ta presente pa asina duna informacion y demonstracion di e diferente deporte cu tin na Aruba. Scucha presidente di e comision y atleta Olimpico Monica Pimentel conta mas di e día special aki. #TEAMARU

Copa Noord 2025 organisa pa SV Royal Power Tat Fat

Ta dedica Copa Noord na honor di Johannes “Poy” Flanegin

COPA Noord 2025 organisa pa SV Royal Power Tat Fat patronisa pa HEINEKEN ta wordo dedica na honor di 4 baluarte kendenan tin un trayecoria bunita y largo den deporte y den Copa Noord. Johannes “Poy” Flanegin, Alvaro Barrios, Samuel Nel Frank y Francis Arcaya e 4 baluartenan kendenan lo wordo homenahea dedicando Copa Noord 2025 na nan persona.

Historia di Johannes “Poy” Flanegin

Poy a cuminsa practica deporte na un edad poco mas grandi unda el a cuminsa hunga baseball y despues softball. Poy tabata un hungador activo tambe den football y zaal football. Poy a cuminsa su carera den fast pitch cu Sabana Grandi Stars cu despues a bira Aruba Wegenbouw. Poy a hunga tambe pa Olympic y a desaroya su mes na un edad hoben como un di e mihor pitchernan di fast pitch den historia di Aruba kende porcierto tabata tira masha duro. Poy a logra hiba Olympic AA y tin e unico “PEFRECT GAME” den softball AA na Aruba riba su nomber. Pues 21 out den fila sin ningun coredor subi base cual sigur ta un logro historico riba su record.

Poy a milita tambe den softball AA cu e ekipo Duracell y despues cu Astros unda tambe el a cosecha hopi exito cu varios titulo. Poy den fast pitch tin varios titulo como champion pitcher, champion batter y champion homerun. Poy Flanegin a representa Aruba den hopi selecion entre otro na Venezuela, Colombia, Argentina, Mexico, Ecuador, Panama, Hulanda, Bahamas pa nombra algun. A logra Medaya di Brons den Juegos ODESUR na Venezuela na 1994, Medaya di Plata Bahamas den campeonato ECASC entre islanan den Caribe y Medaya di Brons den Campeonato Sur Americano na Bogota Colombia. Poy a hunga fast pitch AA na Hulanda den un ekipo Antillian Stars y a logra carga e ekipo aki pa campoen di Hulanda y despues campeon di Europa. Poy a titula champion pitcher den e campeonato Europeo. Poy a reforsa Frisian Flag den e campeonato World Slingshot Tournament na Hialeah Miami y a sali champion pitcher den e campeonato aki tambe. Na aña 1994 Poy Flanegin a wordo nombra softbolista di aña den premio Excelencia den Deporte.

Poy su team di su famia Happy Brothers y su trayectoria

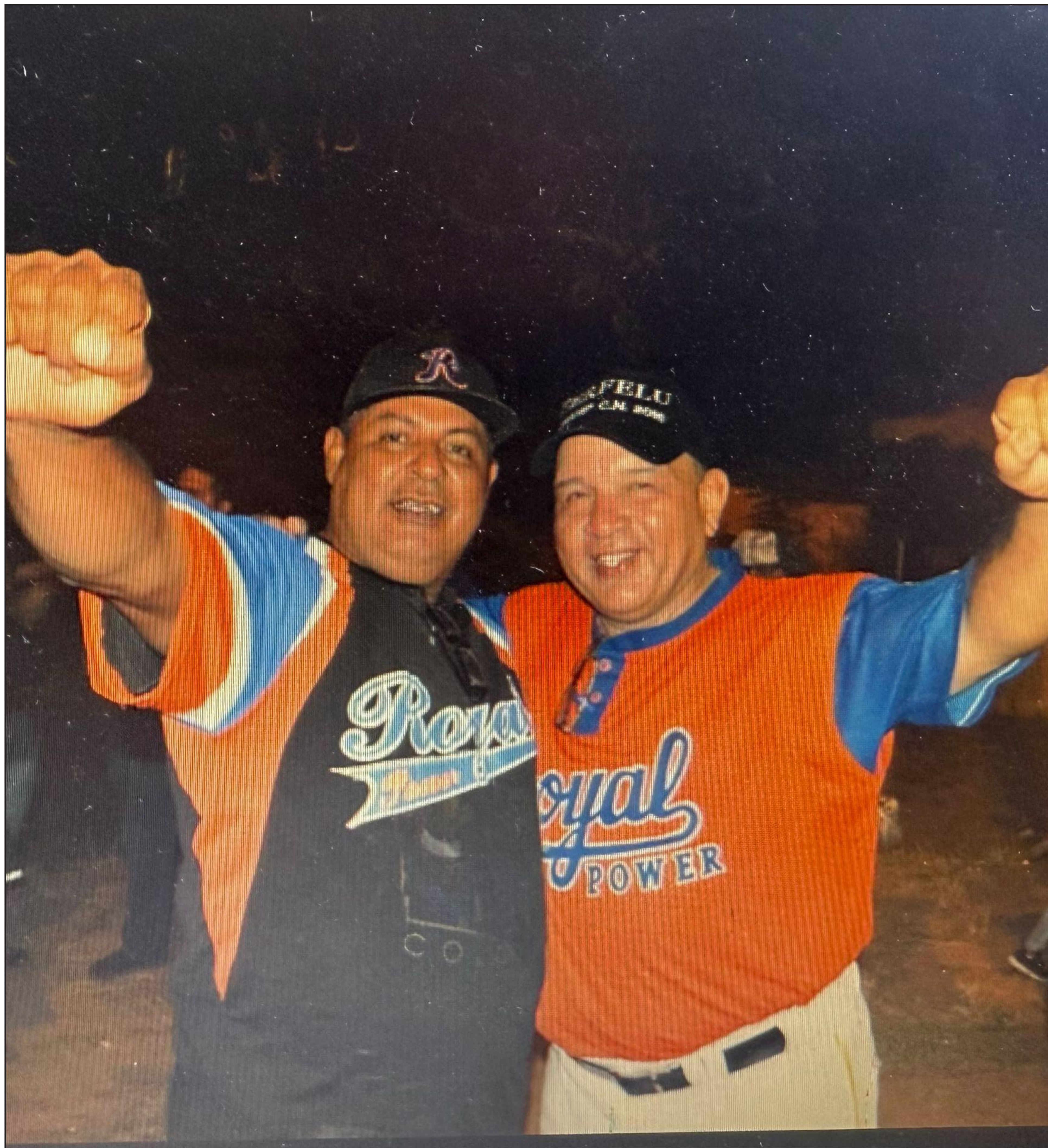
Happy Brothers un ekipo di famia di mas di 30 aña tin un trayectoria largo den entre otro Copa ABC. Cu Happy Brothers Poy Flanegin tin hopi titulo di Champion Pitcher den Copa ABC. Poy a logra esaki na tur e islanan y esaki ta algo unico. Copa ABC cada aña ta na un otro isla y asina Poy a logra e hasaña y titulo di Champion Pitcher na St Martin, Corsou, Bonaire y Aruba. Alabes Happy Brothers tin titulo di campeon ABC tambe. Sigur ora nos papia di Happy Brothers nos no por keda sin recorda mayornan di Poy Flanegin esta Maca y Benny Flanegin (q.e.p.d) y e famia grandi kendenan na tur wega tey fielmente pa apoya Happy Brothers y crea e energia competitivo na tur tereno sea na Aruba of den exterior.

Johannes Poy Flanegin den Copa Noord

Poy Flanegin a cuminsa hunga den Copa Noord na un edad hopi hoben y na 1989 a titula campeon di Copa Noord cu e ekipo La Pandilla kendenan porcierto tin dos titulo di campeon den Copa Noord. Poy a hunga den varios ekipo. Poy a join Kwihi Power y tin varios titulo di campeon den varios campeonato na Aruba y Corsou. Poy Flanegin hunto cu Cindo Wester tabata e e pioneronan y e factor crucial momento a tuma un desicion pa

Kwihi Power cambia di nomber y a bira Royal Power na aña 2003 pa asina drenta Copa Noord. Den promer aña den Copa Noord Royal Power a titula campeon lagando Tankileendert Giants 7-6 den tereno den final na veld di Monserat.

Poy Flanegin hunto cu Alvaro Barrios tabata e “one two punch” cu a carga Royal Power pa 7 titulo di campeon y 4 sub campeon den Copa Noord. Poy Flanegin ultimo añanan na un edad mas grandi awor ta activo ainda den Copa Noord melitando y dirigiendo e ekipo di Super Plus. Poy Flanegin tin varios titulo di Champion Pither y Champion Batter den Copa Noord. Esaki ta un parti chikito di e trayectoria largo y exitoso di un jui di tera cu un talento extra ordinario. Merecidamente SV Royal Power ta dedica Copa Noord 2025 na honor di Johannes “ Poy” Flanegin pa tur su aporte na deporte engeneral y sigur su contribucion na deporte di softball y Copa Noord. Masha masha pabien.

Hende stima naturalesa, naturalesa stima bo

Laga e maraviyanan di nos isla guia nos na cuida nos planeta

E Organisacion di Nacionnan Uni (ONU) a presenta 10 accion concreto cu cada un di nos por tuma pa baha nos huella di carbon y asina yuda salba nos planeta. E accionnan aki ta varia for di uza menos energia na cas, consumi menos producto en general (manera paña y aparato electronico), recicla mas y scoge pa transportacion mas berde manera bicicleta of transporte publico. Tur esaki ta stapnan importante den e lucha pa un futuro sostenibel.

Sinembargo, un estudio fascinante realisa na 2023 pa investigadornan di e Universidad di Tokyo a revela un conexion profundo entre nos contacto cu naturalesa y nos deseo pa proteha esaki. E estudio a descubri cu personanan cu ta pasa mas tempo den naturalesa tin un mayor probabilidad di sinti un cariño mas profundo pa nos medio ambiente y ta mas motiva pa tuma accionnan pa su conservacion. E investigacion ta mustra cu ora nos haya e oportunidad di experiencia e beyesa y poder di naturalesa di cerca, nos empatia p'e salud di nos planeta ta aumenta, y esaki ta stimula un comportacion mas positivo y responsabel pa cu nos medio ambiente.

Pensa un rato riba e momentonan cu bo a sinti bo mes mas conecta cu Aruba. Kisas tabata ora bo tabata snorkel den e awa cristalino di nos beachnan, observando e variedad di pisca colorido y coral bibo. Of kisas ora bo tabata cana den e mondi seco, scuchando e canto di e shoco y sintiendo e brisa suave riba bo cara.

Podise tabata ora bo a admira un atardi espectacular, cu e shelo tur na diferente colo mientras solo ta baha den lama. Tur e momentonan aki ta ehempelnan di con naturalesa ta toca nos curason y ta lanta un sentimento di admiracion y respet.

Netamente e sentimentonan aki ta e motor cu por impulsa nos pa cuida nos planeta. Ora nos realisa e beyesa inigualabel y e importancia vital di nos naturalesa, nos ta bira mas consciente di e impacto cu nos accionnan diario tin riba dje. E recuerdo di e olanan suave cu ta laba nos costanan, e sombra refrescante di un palma, e fragancia di e flornan di mondi – tur esaki ta tesoronan cu nos mester proteha pa futuro generacionnan por sigui disfruta di nan.

Pues, laga nos busca mas oportunidad pa conecta cu e naturalesa di Aruba. Sali pa un caminata den Parke Nacional Arikok, pasa un dia relahante na un di nos hopi beachnan, of simplemente sinta den bo cura y admira e diferente tipo di parha cu ta bishita bo. Cada momento cu nos pasa den naturalesa ta un oportunidad pa nutri nos aprecio p'e, y pa fortalece nos compromiso pa cuid'e.

Laga e beyesa di nos isla inspira nos pa biba di un manera mas sostenibel. Esaki por cuminsa cu cosnan simpel manera spaar awa y coriente na cas, evita di uza plastic di un solo uzo, planta un mata den bo cura, of participa den actividadnan di limpiesa di nos beachnan.
Cada granito di arena ta conta, y ora nos actua cu amor y respet pa naturalesa, nos ta contribui na un planeta mas saludabel y un Aruba mas bunita pa nos tur. Naturalesa ta un regalo precioso – laga nos cuid'e cu e mesun cariño cu e ta inspira den nos.

Un bendicion pa nos Medio Ambiente

Awe ta Dia Mundial di Horticultor

AWE, nos ta celebra e Dia Mundial di Horticultor, un dia pa reconoce e trabou importante y dedicacion di tur esnan cu ta traha cu tera, cu mata y cu e arte di crea y mantene berdura y bunitesa den nos mundo.

Na Aruba, unda nos clima tropical y nos naturalesa unico ta rekeri un atencion special, e rol di e horticultornan ta di un balor inmenso, no solamente pa embeyece nos isla, pero tambe pa proteha y promove nos medio ambiente.

Horticultura ta mas cu solamente planta mata y flornan. E ta un conexion profundo cu naturalesa, un comprondemento di e ciclo di bida di e matanan y un dedicacion na cuido y conservacion. Horticultornan ta esnan cu ta cultiva nos parkenan, nos hardinnan botanico y hopi biaha, ta guia nos den nos propio hofi na cas. Nan conocemento ta esencial pa sigura cu nos espacionan berde ta florece y cu nan ta contribui positivamente na nos ecosistema.

Un di e aspectonan mas importante di horticultura pa nos medio ambiente t'e promocion di biodiversidad.

Horticultornan ta traha cu un variedad grandi di especie di mata, incluyendo esnan nativo di Aruba. Door di cultiva y propaga matanan local, nan ta yuda mantene e herencia natural di nos isla y ta ofrece habitat y fuente di alimento pa nos fauna local, manera parha y insectonan beneficioso.

Ademas, horticultura ta promove practicanan sostenibel. Horticultornan consciente ta implementa tecnicanan pa conserva awa, pa uza menos pesticida y fertilisante kimico, y pa recicla material organico pa crea un suela mas saludabel. Esaki ta crucial riba un isla manera Aruba, unda awa ta un recurso un tiki scars y unda nos mester proteha nos tera contra contaminacion.

E espacionan berde cu horticultornan ta crea y mantene tin un impacto positivo riba nos calidad di aire y nos clima. Mata ta absorbe dioxido di carbono (kooldioxide), un gas cu ta contribui na cambio climatico y nan ta libera oxigeno, cu ta esencial pa nos respiracion.

Parke y hardinnan ta ofrece sombra y frescura y nan ta yuda reduci e efecto di "isla di calor urbano", haciendo nos ciudadnan mas agradabel pa biba.

Horticultura tambe ta hunga un rol den siguridad alimentario. Cultiva bo propio berdura y fruta na cas of den comunidad, ta reduci e dependencia riba importacion y ta sigura acceso na alimento fresco y saludabel.

Horticultornan ta esnan cu por guia nos den e proceso aki, compartiendo nan conocemento y habilidadnan.

Den e Dia Mundial aki, ban reconoce e balor di nos horticultornan na Aruba.

Nan trabou ta un contribucion esencial na un medio ambiente mas saludabel, mas bunita, y mas sostenibel pa nos tur. Ban apoya nan, ban siña for di nan, y ban aprecia e berdura cu nan ta trece den nos bida.

Ban celebra y practica e yamada pa accion

Awe ta Dia Mundial di Reciclahe

AWE, 17 di mei, nos ta celebra Dia Mundial di Reciclahe, un fecha importante pa reflexiona riba e impacto di nos sushi riba nos planeta y e necesidad urgente pa adopta practicanan mas sostenibel.

Na Aruba, un isla di un bunitesa natural excepcional, e tema di reciclahe ta di un importancia particular pa preserva nos medio ambiente pa futuro generacionnan.

Reciclahe no ta solamente un acto responsabel, e ta un necesidad. Cu un cantidad di turista cu ta sigui aumenta y un poblacion local creciendo, e volumen di desperdicio genera ta pone un presion enorme riba nos landfill y nos ecosistema fragil.

Nos lama cristalino, nos beachnan blanco y nos naturalesa unico ta na peliger si nos no tuma accion decisivo awo.

E celebracion di Dia Mundial di Reciclahe ta un oportunidad pa conscientisa cada ciudadano, for di chikito te na grandi, riba e importancia di clasifica nos desperdicio na fuente. Esaki ta nifica separa plastic, glas, papel y metal for di e resto di sushi domestico. Ora nos ta haci esaki corectamente, nos ta facilita e proceso pa recicla e materialnan aki y duna nan un bida nobo, en bes di laga nan caba den nos landfill.

Na Aruba, tin diferente iniciativa tumando luga pa promove reciclahe. Organisacionnan no gubernamental, empresanan local y gobierno ta trahando hunto pa establece mas facilidad di reciclahe y educa e comunidad riba e beneficionan di esaki. Tin puntonan di colecta pa diferente tipo di material, y mas negoshi ta adoptando practicanan sostenibel den nan operacionnan.

Sinembargo, ainda tin hopi trabou pa haci. Nos mester di un compromiso mas fuerte di cada un di nos pa haci reciclahe un parti integral di nos bida diario.

Esaki ta encera cambia nos mentalidad y mira desperdicio no como algo pa tira afo sin mas, sino como un recurso potencial. Un botter di plastic por bira un otro producto util, mescos cu papel bieu por wordo recicla pa crea carton nobo.

Dia Mundial di Reciclahe ta un bon momento pa nos tur haci un inventario di nos propio custumbernan di consumo y di deshaci di desperdicio.

Nos ta clasifica nos sushi na cas? Nos ta busca e puntonan di colecta pa deposita materialnan reciclabel? Nos ta purba reduci e cantidad di desperdicio cu nos ta genera door di scoge pa productonan cu menos empake of door di re-uza unda cu ta posibel?

Laga e Dia Mundial di Reciclahe aki no keda solamente un celebracion di un dia, sino un inspiracion pa un cambio duradero den nos comportacion.

Ban traha hunto pa un Aruba mas limpi, mas berde y mas sostenibel, unda cu reciclahe ta un prioridad pa nos tur. E futuro di nos isla ta den nos man. Ban recicla pa un miho mañan!

Minister Gerlien Croes

MDC ta un pilar den e sistema educativo cu ta guia y empodera hoben y educador

DIARANSON mainta, Minister di Enseñansa, Gerlien Croes, a haci un bishita di orientacion na Centro Multidisciplinario (MDC). E bishita ta pone enfoke riba un pilar fundamental pa calidad di enseñansa: e bienestar emocional, psicologico y pedagogico di nos muchanan, y e sosten cu nos educadornan mester pa guia nan den su totalidad.

MDC ta sirbi un proposito amplio: duna guia, evaluacion y sosten na scolnan y famianan cu tin preocupacion tocante hoben cu ta enfrenta obstaculo den su desaroyo escolar. Cu un ekipo multidisciplinario cu ta inclui psycologonan, logopedista, trahadornan didactico, terapista motorico y experto den nutricion, MDC ta un pilar esencial pa sostene e sistema educativo—pero mester amplia e capacidad y sosten na MDC mas aun. E apoyo cu MDC ta duna no ta limita pa studiante so, sino tambe pa docente y asistente, a traves di e Teacher Care Unit, cu ta brinda asistencia psycologico.

Formacion GZ-Psycholoog: un paso adelante pa cuido integral
Diamars merdia, un acuerdo di estudio entre e Ministerio di Enseñansa, Centro Multidisciplinario (MDC) y compania Psymia a wordo firma oficialmente. E acuerdo ta marca e inicio di e formacion na nivel di Post-Master pa un grupo di psicologo local por bira GZ-psycholoog (Gezondheidszorgpsycholoog), un rol clave den atencion clinico y cuido di bienestar mental. GZ-psycholoog ta un nivel mas halto di specialisacion den psicologia cu ta fundamental pa trata casonan compleho den bienestar di hoben.

"Nos no por logra progreso real den enseñansa sin mira e cuido pa e bienestar di e mucha den su totalidad. Cada hoben ta un mundo propio, cu su propio reto y potencial. Nos ta traha pa crea un sistema cu reconoce esaki, y cu ta duna e profesionalnan e hermentnan necesario pa duna sosten real," Minister Croes a expresa.

Ministerio di Enseñansa lo enfoca riba cuido integral, preventivo y inclusivo. Minister Croes ta ta reafirma su compromiso pa pone bienestar y desaroyo humano central den e sistema educativo Arubiano.

DNM ta enfatisa cu e ley PROHIBICION PA CORE CABAY RIBA BEACHNAN DI ARUBA ta vigente

ORANJESTAD - Departamento di Naturalesa y Medio Ambiente (DNM) ta informa publico en general y specialmente operadornan di tour y turistanan tocante e regulacionnan vigente cu ta prohibi coremento cu cabay riba nos beachnan blanco y pristino.

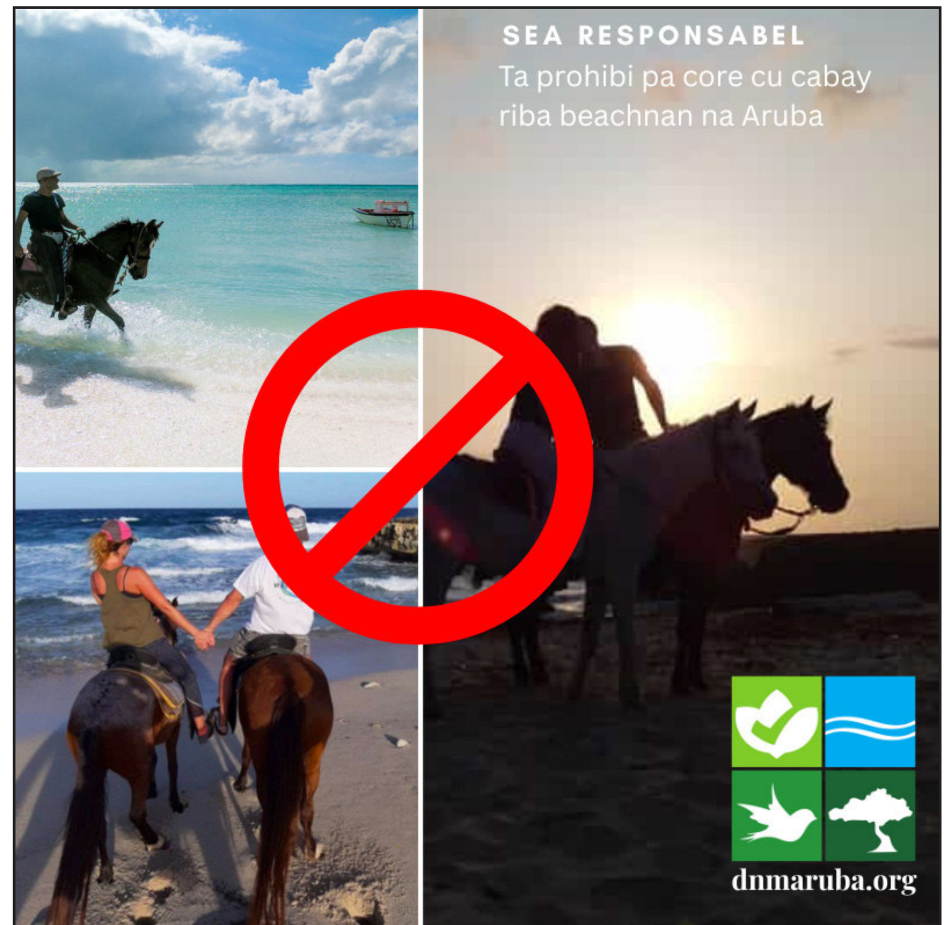
Esaki no mester bini como sorpresa como cu e ley aki ta data desde 1987. E interes a lanta cerca nos bishitantenan pasobra cu riba diferente medianan social e operadornan ta publica imagennan di hende riba cabay cu un paisahe di lama riba nos beachnan.

Ta importante pa tur hende ta consciente di e leynan aki, cual ta inclui e Landsbesluit openbare wateren en stranden y e Algemene Politie Verordening (APV).

Den e articulo 25 di e Landsbesluit ta stipula claramente cu ta prohibi pa core cu cabay (trekdier) riba beachnan (stranden). Ademas, articulo 42 di e Algemene Politie Verordening ta specifica e sancionnan mara na incumplimento di e articulo menciona.

Den e ultimo tempo, DNM a ricibi keho indicando cu tin compania, operador y/of trahado cu no ta mantene nan mes na e leynan. Pa e motibo aki, nos ta enfatisa e importancia di respeta e regulacionnan aki pa proteha nos naturalesa y medio ambiente.

Nos beachnan no solamente ta e fundeshi di nos pilar economico di turismo, pero tambe ta hogar pa un diversidad di sortonan di e bida marino, incluyendo cangreunan y otro organismonan chikito.

Tambe riba beachnan turtuganan di lama ta subi pa pone nan webonan. E excremento (pupu) di cabay por trece un desbalansa den e ecosistema delicado aki y ademas no ta crea un ambiente agradabel ni atractivo pa esnan cu ta bishita nos beachnan pa relaha y disfruta di nos lama.

DNM ta haci un yamada na tur compania cu ta ofrece 'tours' di cabay pa informa nan trahadonan encarga cu e tours, y tambe esnan cu ta bende e atraccion aki pa nan na e hotelnan (activities desk), pa no promove actividadnan di core cabay riba beach. Algun compania cu ta haci 'photoshoot' tambe a publica potretnan na unda cabay y cliente ta riba beach.

Nos ta referi tur organisacion na nos website, www.dnmaruba.org, unda por haya tur e leynan di proteccion di sortonan y e leynan medio ambiental vigente.

DNM ta habri pa dialogo riba e tema aki durante orario di trabou, di dialuna pa diabierna for di 7:30 am te cu 4:30 pm. DNM ta ricibi kehonan oficial via email tambe na info@dnm-aruba.org cu potret y informacion pa asina nos interveni den e asunto aki.

Ta mediante conscientisacion y colaboracion mutuo nos por logra un bon comprondemento y asina preserva e beyesa natural di nos isla pa futuro generacion tambe por disfruta di dje.

Di antemano, DNM ta gradici tur persona y compania pa nan cooperacion.

Dia Mundial di Internet

Un mundo di conexion na nos alcance

AWE, dia 17 di mei, nos ta celebra Dia Mundial di Internet, un dia dedica n'e tecnologia cu a transforma nos manera di biba, traha y comunica aki na Aruba y rond mundo. Internet a bira un parti esencial di nos bida diario.

For di ora nos lanta te ora nos bay drumi, nos ta conecta cu e red mundial aki pa un variedad di proposito.

Internet a habri un porta pa un cantidad grandi di informacion. Cualkier pregunta cu nos tin, nos por haya e contesta den un par di seconde. Noticia, historia, ciencia, cultura – tur cos ta accesibel cu un simpel click.
Esaki a duna poder na nos comunidad, permitiendo nos siña y desaroya nos mes constantemente.

Ademas di informacion, internet a revoluciona comunicacion. Nos por keda den contacto cu famia y amigonan cu ta biba leu, manda mensahe instantaneo y comparti momentonan importante riba rednan social.
Negoshinan local a expande nan horizonte, alcansando clientenan nobo y ofreciendo nan producto y servicio online, creando asina mas oportunidad economico pa nos isla.

Na Aruba, nos a mira un crecemento grandi den e uzo di internet. For di empresanan chikito te na institucionnan gubernamental, tur ta probecha di e beneficionan cu e tecnologia aki ta ofrece.

Nos hobennan ta lanta den un era digital, unda internet ta un instrumento fundamental pa nan educacion y desaroyo personal.

Sinembargo, ta importante pa nos ta consciente di e riesgo y responsabilidadnan cu internet ta trece cune. Desinformacion, intimidacion online ("cyberbullying") y violacion di privacidad ta menasanan real. Educacion y conscientisacion ta crucial pa nos por uza internet na un manera safe y responsabel.
Den futuro, internet lo sigui desaroya y hunga un rol ainda mas importante den nos bida.
Tecnologianan avansa manera 5G, inteligencia artificial y "Internet of Things" lo sigui cambia nos manera di conecta y interactua cu mundo.

Ta nos deber como comunidad pa adopta e cambionan aki cu un mente habri y sigura cu tur hende tin e oportunidad pa probecha di e bentahanan cu internet ta brinda.
Awe, riba Dia Mundial di Internet, laga nos para un rato pa reflexiona riba e impacto profundo cu internet tabatin riba nos isla y riba mundo en general.

Laga nos celebra e conexion, e informacion y e oportunidadnan cu internet ta duna nos, y na mesun momento, keda alerta pa e desafionan cu e ta presenta.

Internet ta mas cu un ret di aparato; e ta un forsa cu ta sigui forma nos futuro.

Presion halto

Un enemigo silencioso cu nos mester enfrenta na Aruba

AWE, riba e Dia Mundial di Hipertension Arterial, ta un bon momento pa nos para keto un rato y reflexiona riba un problema di salud cu ta afecta hopi di nos conciudadanonan na Aruba: presion halto, of manera nos sa yame, hipertension. Hopi biaha e ta un enemigo silencioso, pasobra den mayoria di caso, e no ta bin cu sintoma obvio te ora cu ya e daño na nos curpa ta considerabel. P'esey t'asina importante pa nos ta consciente di e peliger aki y tuma pasonan proactivo pa proteha nos mes y nos sernan keri.

Hipertension ta un condicion medico unda e presion di sanger den e arterianan ta persistentemente mucho halto. Cu tempo, esaki por causa daño serio na nos curason, celebro, riñon y otro organonan vital. Na Aruba, cu un estilo di bida moderno y cambionan den nos dieta y actividad fisico, nos ta mira un aumento den e cantidad di persona cu ta sufri di presion halto. Factornan manera sobrepeso, falta di ehercicio, un dieta rico na salo y vet, consumo di alcohol y tabaco y stress por contribui n'e desaroyo di hipertension. Tambe tin un componente genetico, unda personanan cu tin famia cu presion halto tin un mayor riesgo di desaroy'e nan mes.

E problema grandi cu hipertension ta cu hopi hende no sa cu nan tin e condicion aki. Nan por biba añanan largo sin sinti nada diferente, mientras cu e presion halto ta traha silenciosamente contra nan salud. Esaki ta haci control medico regular asina crucial. Un simpel midimento di presion di sanger na dokter of na un botica por duna un indicacion si tin motibo pa preocupa. Si resulta cu bo tin presion halto, ta importante pa sigui e conseho medico y tuma e tratamento prescribi. Esaki por inclui cambio den estilo di bida, manera come mas saludabel, haci mas ehercicio, reduci consumo di salo y alcohol, stop di huma, y maneha stress. Den algun caso, remedi tambe por ta necesario pa yuda controla e presion di sanger.

Dia Mundial di Hipertension Arterial ta un oportunidad pa conscientisa nos comunidad di Aruba riba e importancia di prevencion, deteccion trempan y tratamento adecuado di presion halto. Nos mester encurasha un estilo di bida mas saludabel, cuminsando for di edad hoben. Nos mester promove actividad fisico regular, un alimentacion balansa cu hopi fruta, berdura y menos cuminda procesa, y un ambiente cu ta reduci stress. Tambe ta importante pa haci control medico regular, specialmente si bo tin factor di riesgo pa desaroya hipertension.

Laga nos uni como comunidad na Aruba pa enfrenta e enemigo silencioso aki. Cu mas conscientisacion y accion colectivo, nos por traha na un futuro mas saludabel pa nos tur, unda presion halto no ta un obstaculo pa un bida largo y feliz. Ta den nos man pa tuma e pasonan necesario awe pa proteha nos curason y nos futuro.

Un encuentro caluroso riba Dia Mundial di Whisky

Un historia den cada gota

AWE, 17 di mei, un ola di entusiasmo ta pasa riba mundo henter, un celebracion dedica na un bebida cu a sa di marca momentonan memorabel y crea lasonan entre hende: Dia Mundial di Whisky. Aki riba nos isla di Aruba, cu nos solo generoso y nos brisa refrescante, nos tambe ta uni n'e brindis aki, apreciando e herencia y e maestria tras di cada gota di e likido color oro.

E idea di dedica un dia special na whisky a nace cu e meta di uni amantenan di e bebida for di tur skina di mundo. E no ta djis un dia pa bebe un glas; e ta un oportunidad pa siña mas tocante su historia fascinante, e diferente tipo y e manera cu e ta wordo produci. E ta un invitacion pa aprecia e arte di destilacion cu a evoluciona durante siglonan, for di e comiensonan humilde te n'e variedad sofisticá cu nos conoce awe.

Si nos pensa un rato, whisky ta mas cu un simpel alcohol. E ta un refleho di cultura y tradicion di diferente pais. Na Escocia, e seronan mistico y e awa puro ta hunga un rol crucial den e creacion di 'single malts' cu un caracter unico. Na Irlanda, e proceso di destilacion tripel ta resulta den un bebida mas suave. Na Merica, e uzo di maishi den Bourbon ta duna un dushi distinto. Y na Hapon, e dedicacion na detaye y e harmonia di sabornan a eleva nan whiskynan na un nivel mundial.

E celebracion di Dia Mundial di Whisky ta un reconocemento di tur e esfuersonan y pasion cu ta hinca den cada boter. E ta un dia pa honra e maestronan distilador, e campesinonan cu ta cultiva e granonan y tur esnan cu ta contribui n'e cadena di produccion. Pero mas importante, e ta un dia pa celebra e momentonan cu nos ta comparti cu un glas di whisky den man.

Imagina un grupo di amigo sinta riba un patio na Aruba, e solo ta bahando y e shelo ta pinta na colonan calido. Den nan man, glasnan cu un tiki whisky ta briya. E combersacion ta flui, recuerdonan ta wordo comparti, y un bon hari no ta falta. E whisky ta un elemento central den e cuadro aki, un catalisador pa bon tempo y conexion humano.

Dia Mundial di Whisky ta un invitacion pa descubri of rediscover e mundo aki. Kisas bo ta un amateur cu semper kier a sa mas. Awe t'e momento perfecto pa lesa un articulo, mira un documentario, of hasta purba un tipo di whisky nobo. Kisas bo ta un conocedo cu tin un boter special warda. Awe t'e dia pa habri e boter ey y comparti e placer cu otro.

Na Aruba, nos por celebra Dia Mundial di Whisky den nos hogarnan, den un bar cu bon ambiente, of kisas durante un cena special. E importante ta pa tuma un momento pa aprecia e bebida aki den bon compania.

Laga nos halsa nos glasnan p'e maestria di creacion, p'e diversidad di sabornan y p'e lasonan cu e ta crea entre hende. Pues awe, 17 di mei, laga e mundo halsa su glasnan na halto pa Dia Mundial di Whisky.

Un celebracion di un herencia líkido cu a sa di encanta hopi curason rond mundo, y cu sigur, tin un luga special den e nos tambe aki na Aruba. Salud! Y disfruta di e dia aki den bon compania.

Un mundo conecta na nos dedenan

Awe ta Dia Mundial di Telecomunicacion y Sociedad di Informacion

AWE, 17 di mei, nos ta celebra e Dia Mundial di Telecomunicacion y Sociedad di Informacion. Un dia importante pa reflexiona riba e impacto profundo cu tecnologia di comunicacion tin riba nos bida diario, nos economia y nos sociedad en general. For di e prome liñanan di telegraf te n'e rednan di internet di awendia, telecomunicacion a revoluciona manera nos ta comunica, traha, siña y entretene nos mes.

Na Aruba, mescos cu den resto di mundo, telecomunicacion ta hunga un rol crucial. Nos ta depende di telefon celular pa keda den contacto cu famia y amigo, di internet pa haya informacion y haci negoshi y di diferente plataforma digital pa participa den e sociedad moderno. E avancenan den tecnologia a trece un sin fin di oportunidad, for di acceso na educacion online te na posibilidadnan nobo pa emprendedornan local alcansa un mercado global.

Sin embargo, e desaroyonan rapido den e mundo digital ta trece tambe su desafionan. Un di esakinan ta e asina yama "digital divide", unda no tur hende tin e mesun acceso na tecnologia y conocemento pa beneficia di e oportunidadnan aki. Ta importante pa nos como comunidad traha hunto pa sigura cu tur ciudadano, sin importa nan background socio-economico, por participa plenamente den e era digital. Esaki ta encera inversion den infrastructura, programanan di educacion digital y iniciativanan pa promove inclusion digital.

Ademas, nos mester ta consciente di e responsabilidad cu ta bin cu e uzo di tecnologia. Siguridad cibernetico, privacidad di dato y e lucha contra fake news ta topiconan crucial cu mester di atencion continuo. Nos mester educa nos mes y nos hobennan riba e peligronan online y con pa proteha nos mes y nos informacion personal.
E tema di e Dia Mundial di Telecomunicacion y Sociedad di Informacion e aña aki ta enfoca riba "Innovacion Digital pa Desaroyo Sostenibel". Esaki ta resalta e potencial di tecnologia pa yuda nos alcansa e obhetivonan di desaroyo sostenibel di Nacionnan Uni, manera eradicacion di pobresa, acceso na enseñansa di calidad y combati cambio climatico. For di agricultura inteligente te na solucionnan di energia renobabel, tecnologia di comunicacion tin e poder pa transforma nos mundo pa miho.

Pues, riba e dia aki, laga nos celebra e logronan den telecomunicacion y reconoce e rol fundamental cu e ta hunga den nos bida. Pero tambe, laga nos reafirma nos compromiso pa traha hunto pa un sociedad di informacion mas inclusivo, sigur y sostenibel pa tur hende na Aruba. E futuro ta digital y ta den nos man pa forma esaki den un manera responsabel y beneficioso pa un y tur.

Mente destructor

Tur SECTOR cu MEP a pone briya, AVP y FUTURO kier kibra

Aruba a bin ta tuma nota di e mente destructor di e Gobierno nobo AVP FUTURO, un coalicion cu a cuminsa manca y ta sigui manca.

Ta parce cu e bol'i hilo n' por cab'i desconopa!

Ta fresco den nos memoria cu cuanto arogancia Gerlien Croes a cuminsa negociacion pa un posibel formacion di gobernacion. Ta bibo den nos memoria con sumiso Mike Eman a acepta tur exigencia di Gerlien djis p'e por bira Minister President un biaha mas.

Pero pa nan a logra yega na un formacion, ambos lider a hiba un campaña di engaño y mentira.

Mike Eman a priminti di lo aumenta pension cu 700 florin hungando cu e sentimento di nos grandinan. Riba dje, ainda nos grandinan ta pagando pa remedi despues di a haya 250 so di aumento.

Gerlien Croes a priminti di lo haci tur cos diferente, profilando su mes como e diferencia den politica di Aruba. Cua diferencia? Cua cambio?

E dos nan aki, mane nan a sinta riba e stoel, a cuminsa cu purba destrui tur locual cu MEP a empodera y pone briya. Mas tristo ta, cu nan tin un rencor y odio incomparabel, cu no ta sano pa nos Pais. Goberna cu envidia pasobra cu abo no por hacie miho, no ta sano pa niun hende.
Y ta hustamente pa e motibo aki cu pa AVP y FUTURO, tur sector cu ta briya ta un problema.

Enseñansa
Bou Endy Croes, Enseñansa a conoce paz y trankilidad.

Energia
Bou Glenbert Croes e sector a conoce un boom inigualabel, cu hasta e gran posibilidad di gas y petroleo den e subsuelonan di Aruba.

Social
Bou Rocco Tjon sector social a conoce hopi inversion empoderando e profesionalnan, despues cu bou di Glenbert Croes, a crea Crisisplan Social y a crea e red di proteccion pa nos muchanan.

AZV y SVB
Bou Dangui Oduber e instancianan aki a fortifica nan posicion financiero. Door di esaki por a aumenta pension gradualmente di un forma responsabel y elimina lista di remedinan cu nos pensionadonan mester paga.

Labor
Bou Glenbert Croes a aumenta salario minimo na 4 ocasion y a laga cla atras introduccion di salario minimo pa ora, cu AVP den Parlamento tin wanta den lachi. Cu su maneho di yiu di tera prome, MEP a salvaguardia trabou pa nos yiunan di tera cu termina nan estudio.

EPE
Glenbert Croes a haci e departamento aki nr 1 den cursonan cu ta cumpli cu demanda laboral y na prijs social.

Deporte
Nunca antes ningun gobierno a inverti asina tanto den deporte manera bou Endy Croes.

Pa loke ta Enseñansa, unico mensahe cu ta sali di Gerlien Croes su despacho ta cu tin hopi problema den e sector aki. Pero e no ta bisa kico! Pasobra no tin! Djis cu kier pone un luz negativo riba e pilar di nos sociedad.

Pa loke ta Social, Mervin Wyatt Ras a hasta lubida di paga bijstand p'e esnan den mas necesidad tirando culpa riba Financien.

Den area di Labor, Wendrick Cecilia y Arthur Dowers a dicidi di elimina DPL cu tin como tarea proteha trabou pa nos yiunan di tera.

Den e industria Energetico, unico cu ta sali for di AVP su boca ta corupcion y mas corupcion. Pero bo ta wak nan ta entrega keho? No! Nan ta hole gas y petroleo cu en bes di lag'e pa Aruba, ya a dicidi cu lo entrega esaki tambe na Hulanda mescos cu nos Aeropuerto. Y ainda falta.

Den AZV, ora MEP a laga atras e decision pa elimina e lista positivo pa nos pensionadonan, nan a cambia e decision. Ainda tin remedinan cu nos pensionadonan mester paga danki na decision di Mervin Wyatt Ras y Mike Eman

SVB cu ta encarga cu pago di pension a haya e opracht di Mike Eman pa aumenta esaki cu solamente 250 paso e 700 cu el a priminti den campaña tabata djis pa e por gana eleccion.

Awo Gerlien Croes ta cuestiona Enseñansa pa Empleo su derecho di existencia.

AWSS: Despues cu niun Gobierno a busca solucion p'e problema aki, MEP a busca y haya solucion, pa awe AVP ta boycotea esaki.

E briyo di tur sector gubernamental cu MEP a empodera, ta mane sumpiña den wowo di AVP y FUTURO cu simplemente kier destrui tur locual cu ta canando bon djis pasobra cu ta MEP a logr'e.

Cu Dios spaar nos dushi Aruba for di mentenan asina destructivo y vengativo.

NOW PLAYING

Until Shadow Force

An estranged couple with a bounty on their heads must go on the run with their son to avoid their former employer, a unit of shadow ops that has been sent to kill them. An estranged couple with a bounty on their heads must go on the run with their son to avoid their former employer, a unit of shadow ops that has been sent to kill them.

Final Destination Bloodlines

Plagued by a violent and recurring nightmare, a college student heads home to track down the one person who might be able to break the cycle of death and save her family from the grisly demise that inevitably awaits them all.

Thunderbolts

Ensnared in a death trap, an unconventional team of antiheroes -- Yelena Belova, Bucky Barnes, Red Guardian, Ghost, Taskmaster and John Walker -- embarks on a dangerous mission that forces them to confront the darkest corners of their pasts.

Hurry Up Tomorrow

Plagued by insomnia, a musician gets pulled into a nightmarish odyssey with a stranger who begins to unravel the very core of his existence.

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

RECAP WEEK 20 [PG. 49] TRENDING [PG. 55] SPORTS [PG. 60]

AWEMainta.NL
WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM
ZATERDAG, 17 MEI 2025

ENERGIEONAFHANKELIJKHEID IN ZICHT?

DE UITDAGINGEN EN KANSEN VOOR ARUBA

Energieonafhankelijkheid in zicht?

De uitdagingen en kansen voor Aruba

DE roep om energieonafhankelijkheid klinkt al jaren op Aruba. Als eiland zonder natuurlijke fossiele brandstoffen is Aruba volledig afhankelijk van geïmporteerde brandstoffen voor haar energievoorziening. Tegelijkertijd beschikt het eiland over een overvloed aan zon en wind—ideale bronnen voor duurzame energie. In 2012 kondigde de Arubaanse regering aan dat het eiland in 2020 volledig duurzaam wilde zijn. Die deadline is inmiddels achterhaald. Maar hoe realistisch is het om dit doel wél in 2030 te bereiken?

Op papier heeft Aruba alles in huis om een voorbeeld te worden op het gebied van hernieuwbare energie. Het klimaat biedt uitstekende omstandigheden voor zonne-energie, en windparken zijn al langer in bedrijf. In 2009 werd het Vader Piet Windpark geopend. Samen met andere projecten voorziet dit park ongeveer 15 procent van de elektriciteitsbehoefte van het eiland. Daarnaast zijn er tal van particuliere initiatieven rond zonne-energie, bijvoorbeeld op daken van hotels, bedrijven en overheidsgebouwen.

Toch zijn er flinke obstakels. De infrastructuur is verouderd, en het elektriciteitsnet is niet ontworpen om grote hoeveelheden wisselvallige zonne- en windenergie aan te kunnen. Opslagmogelijkheden—zoals batterijsystemen om overtollige energie op te slaan—De ontwikkelingen staan nog in de kinderschoenen, en niet iedereen heeft er vertrouwen in. Bovendien zijn grote investeringen nodig, en de overheid kampt met financiële beperkingen.

Daar komt bij dat politieke stabiliteit en continuïteit essentieel zijn. Energiebeleid vereist een lange adem, consistente keuzes en samenwerking tussen overheid, nutsbedrijven, investeerders en bewoners. Elke regeringswisseling brengt risico's met zich mee van koerswijziging of vertraging. Zonder brede politieke en maatschappelijke consensus blijft het risico bestaan dat duurzame ambities blijven steken in rapporten en campagnes.

Toch is er hoop. Internationale organisaties, zoals de Wereldbank en de Europese Unie, zijn bereid om eilanden te ondersteunen die streven naar energieonafhankelijkheid. Ook het Nederlandse Koninkrijk heeft ervaring met innovatieve energietechnologieën die op kleine schaal toepasbaar zijn. Door te investeren in kennis, partnerschappen en slimme technologie zou Aruba haar ambities dichterbij kunnen brengen.

De vraag is dus niet alleen of energieonafhankelijkheid technisch mogelijk is—dat is het zonder twijfel. De echte vraag is of Aruba bereid is om de benodigde stappen te zetten: investeren, hervormen, samenwerken en doorzetten, ook als het moeilijk wordt.

Energieonafhankelijkheid tegen 2030 is misschien geen zekerheid, maar het is ook geen luchtkasteel. Het is een ambitieuze maar haalbare route, mits gedragen door visie, beleid en vooral: doorzettingsvermogen.

Samenwerking in het Caribisch Gebied:

Gedeelde Problemen, Versplinterde Antwoorden

DE Caribische eilanden delen geografische nabijheid, een gedeeld koloniaal verleden en vergelijkbare sociaaleconomische vraagstukken. Klimaatverandering, economische kwetsbaarheid, migratie en energieafhankelijkheid drukken op alle landen en gebieden in de regio. Toch blijft duurzame, effectieve samenwerking vaak uit. Waarom is regionale integratie in het Caribisch gebied zo hard nodig, maar zo moeilijk te realiseren?

Op papier bestaan er tal van samenwerkingsverbanden: Van de Caribbean Community (CARICOM) tot het Dutch Caribbean Cooperation of Public Health (DCCPH). Daarnaast zijn er bilaterale en multilaterale initiatieven tussen eilanden binnen het Koninkrijk der Nederlanden (zoals Aruba, Curaçao en Sint Maarten), en platforms voor samenwerking op het gebied van rampenbestrijding, onderwijs of toerisme. Toch blijft de structurele impact van die samenwerking beperkt.

Een van de voornaamste belemmeringen is het ontbreken van een gemeenschappelijke lange-termijnvisie. Elk eiland voert in de praktijk zijn eigen koers, ingegeven door politieke prioriteiten, economische belangen en nationale gevoeligheden. Aruba's economische beleid verschilt fundamenteel van dat van Curaçao. Bonaire, als bijzondere gemeente van Nederland, beweegt weer in een ander bestuurlijk kader. En terwijl er wel intentieverklaringen worden ondertekend, blijven concrete implementaties vaak steken.

Daarnaast speelt institutioneel wantrouwen een grote rol. Eerdere pogingen tot intensieve samenwerking zijn vaak gekaapt door onenigheid over bevoegdheden, geldstromen en autonomie. Voor eilanden die gevoelig zijn voor inmenging—vanuit Nederland of vanuit regionale zwaargewichten als Jamaica of de Dominicaanse Republiek—is samenwerking soms eerder een bedreiging dan een kans.

Toch is de noodzaak tot samenwerking urgenter dan ooit. De klimaatcrisis bedreigt de bestaanszekerheid van laaggelegen eilanden. Gezondheidscrises, zoals tijdens de COVID-19-pandemie, tonen aan dat kennisdeling en gezamenlijke inkoop levensreddend kunnen zijn. Migratiestromen vanuit Venezuela of Haïti vragen om gezamenlijke humanitaire strategieën. En in een tijd van globalisering kan geen enkel eiland zich isoleren zonder de prijs van irrelevantie te betalen.

Vooruitgang vereist dus een nieuw soort leiderschap: niet gebaseerd op politieke prestige of symboliek, maar op gedeelde belangen, pragmatische doelen en wederzijds vertrouwen. Initiatieven zoals een regionaal kenniscentrum voor klimaatadaptatie of een gezamenlijk onderwijscurriculum kunnen concrete, haalbare stappen zijn die vertrouwen kweken en voordelen opleveren voor iedereen.

De Caribische eilanden hebben veel te winnen bij elkaar, maar alleen als ze de moed hebben hun verschillen te overstijgen. Gedeelde uitdagingen vragen om een gezamenlijke aanpak. Of die ooit echt tot stand komt, hangt af van de bereidheid om het eilanddenken los te laten—ten gunste van een sterkere, veerkrachtigere regio.

Aruba en Nederland:

Van Financiële Vooruitgang tot Hardnekkig Wantrouwen

HET recente bezoek van de Nederlandse minister-president aan Aruba heeft weinig aanleiding gegeven tot optimisme. In plaats van feestelijke aankondigingen over versterkte samenwerking, overheersten signalen van wantrouwen en politieke spanningen. Hoewel veel van de gesprekken achter gesloten deuren plaatsvonden en volledige transparantie ontbrak, is duidelijk geworden dat de relatie tussen Aruba en Nederland onder druk staat.

Een belangrijk punt van discussie was de coronalening. Aruba had gehoopt dat deze lening, mede dankzij bewezen fiscale discipline en een begrotingsoverschot, zou worden omgezet in een investeringsfonds ten gunste van de bevolking, immers dat idee, het omzetten van de coronaschuld in een investeringsfonds, had Premier Eman gebruikt als verkiezingscampagne.

Die verwachting bleek echter ongegrond. Nederland toonde zich onvermurwbaar; niet alleen werd de lening niet herzien, ook werd er geen concreet perspectief geboden voor herstructurering. Ondanks duidelijke economische vooruitgang vindt Den Haag dit kennelijk onvoldoende.

Daarmee rijst de vraag: Is het vertrouwen van Nederland in Aruba definitief geschaad, of betreft dit een kritisch oordeel over de huidige en/of historische politieke leiding? Opmerkelijk is dat de vorige regering, inmiddels in de oppositie, zich op de borst klopt over het gerealiseerde begrotingsoverschot, terwijl dit door Nederland blijkbaar niet als voldoende wordt beschouwd om tot alternatieve afspraken te komen over de terugbetaling van de lening.

Het werkbezoek aan de Korrektie Instituut Aruba (KIA) legde nog schrijnender problemen bloot. De gevangenis bood een beeld dat niet zou misstaan in een rapport over humanitaire misstanden. De omstandigheden waren ronduit erbarmelijk en deden vermoeden dat structurele verwaarlozing al jarenlang de norm is. Pas onder deze politieke en publieke druk wordt minister Dowers nu gedwongen om met een versnellingsplan te komen om de situatie te verbeteren. De vraag blijft waarom dit niet eerder is opgepakt en waarom het eerst zo ver moest komen voordat er actie wordt ondernomen.

Ook het ziekenhuisproject kwam tijdens het bezoek aan de orde. Hoewel zichtbare vooruitgang werd gepresenteerd, bleef onduidelijk of diepere, structurele problemen in de zorgsector, zoals aanhoudende infrastructurele incidenten bij het ziekenhuis en aanhoudende (personeels) tekorten, eveneens op tafel lagen. Was deze presentatie een doelgerichte showcase om meer Nederlandse middelen los te weken? Of werd de premier daadwerkelijk volledig geïnformeerd over de complexe werkelijkheid achter de façade van medische modernisering?

Wat deze ontwikkelingen duidelijk maken, is dat de ouderwetse tactieken waarmee Aruba in het verleden probeerde Nederland onder druk te zetten—door urgentie te creëren, publieke emotie aan te wakkeren of bestuurlijke façades op te tuigen—hun werking grotendeels hebben verloren. Den Haag laat zich niet langer leiden door politieke druk of diplomatieke schijnvertoningen. De financiële realiteit binnen Nederland en de bredere Europese context, waarin economische onzekerheid en geopolitieke spanningen toenemen, maakt dat het geduld richting de Caribische eilanden steeds verder slinkt.

Aruba wordt nu benaderd zoals een serieuze partner betaamt: Met kritische vragen, meetbare resultaten en concrete verantwoording. Maar ook met wantrouwen, gevoed door jarenlange inconsistentie, gebrekkig beleid en de indruk van bestuurlijke zelfgenoegzaamheid. In deze nieuwe fase van de relatie tussen Nederland en Aruba is er geen ruimte meer voor symboliek zonder structurele hervorming.

Het is een harde, maar noodzakelijke realiteit: vertrouwen wordt niet langer gegeven op basis van intentie, maar moet verdiend worden door transparante daden en duurzame oplossingen. Of Aruba daartoe bereid én in staat is, zal in de komende maanden blijken**. Want één ding is zeker:** De tijd van vanzelfsprekende hulp is definitief voorbij.

Een onzichtbare gezondheidsdreiging

1,4 Miljoen Nederlanders hebben prediabetes

IN Nederland kampen naar schatting 1,4 miljoen mensen met prediabetes, een voorstadium van diabetes type 2 waarbij het bloedsuikergehalte verhoogd is, maar nog niet hoog genoeg voor een officiële diabetesdiagnose.
Het zorgwekkende is dat velen zich hier niet van bewust zijn, aangezien prediabetes vaak zonder duidelijke symptomen verloopt.

Wat is Prediabetes?
Prediabetes wordt gekenmerkt door licht verhoogde bloedsuikerwaarden. Hoewel het geen directe klachten veroorzaakt, is het een belangrijke risicofactor voor het ontwikkelen van diabetes type 2 en hart- en vaatziekten. Volgens het Diabetes Fonds ontwikkelt ongeveer 14% van de mensen met prediabetes binnen acht jaar daadwerkelijk diabetes type 2.

Risicofactoren
Verschillende factoren verhogen het risico op prediabetes:
• Overgewicht, vooral buikvet
• Ongezonde voeding en gebrek aan lichaamsbeweging
• Roken en hoge bloeddruk
• Erfelijke aanleg en leeftijd boven de 40 jaar
Deze factoren dragen bij aan een verhoogd risico op het ontwikkelen van prediabetes en uiteindelijk diabetes type 2.

Gevolgen op Lange Termijn
Nieuw onderzoek van het Maastricht Universitair Medisch Centrum+ (MUMC+) toont aan dat één op de zes mensen met prediabetes binnen acht jaar ernstige hart- en vaatproblemen ontwikkelt, zoals een hartinfarct of beroerte. Dit benadrukt het belang van vroege opsporing en preventie.

Vroege Opsporing en Preventie
Het is cruciaal om prediabetes vroegtijdig te herkennen. Het Diabetes Fonds biedt een online risicotest aan waarmee mensen kunnen inschatten of ze risico lopen. Bij een verhoogd risico wordt geadviseerd contact op te nemen met de huisarts voor verder onderzoek.

Leefstijlaanpassingen
Preventie en behandeling van prediabetes richten zich op leefstijlaanpassingen:
• ***Gezonde voeding:*** verminderen van suiker- en vetinname
• ***Regelmatige lichaamsbeweging***: minimaal 30 minuten per dag
• ***Gewichtsverlies***: bij overgewicht
• ***Stoppen met roken en beperken van alcoholgebruik***
Deze aanpassingen kunnen de bloedsuikerwaarden normaliseren en het risico op het ontwikkelen van diabetes type 2 aanzienlijk verminderen.

Prediabetes is een sluipende aandoening die zonder duidelijke symptomen ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Vroege opsporing en leefstijlaanpassingen zijn essentieel om de overgang naar diabetes type 2 en bijkomende complicaties te voorkomen.

Het is daarom belangrijk om bewust te zijn van de risicofactoren en tijdig actie te ondernemen.

Bronnen:
• Diabetes Fonds
• Maastricht Universitair Medisch Centrum+
• Telegraaf

Grote verschillen in hart- en vaatziekten tussen rijke en arme bevolkingsgroepen

DE sterfte door hart- en vaatziekten in Nederland is de afgelopen 25 jaar flink gedaald. Maar deze gezondheidswinst is niet voor iedereen even groot.

Uit nieuwe cijfers blijkt dat mensen met een lager inkomen en weinig vermogen nog steeds vaker overlijden aan hart- en vaatziekten dan mensen die financieel beter af zijn. Bij mannen nemen de verschillen zelfs weer toe.

Minder hartziekten, maar niet voor iedereen

Het aantal mensen dat jaarlijks overlijdt aan hart- en vaatziekten daalde van ruim 50.000 in 1996 naar bijna 39.000 in 2023. De sterfte door een hartinfarct of andere ziekten van de kransslagaderen (ischemische hartziekten) nam zelfs nog sterker af.

Die daling komt vooral door betere gezondheidszorg, preventie en een gezondere leefstijl bij een deel van de bevolking. Maar deze verbeteringen komen niet iedereen ten goede.

Verschillen tussen arm en rijk

In de periode 1996 tot ongeveer 2012 werden de verschillen tussen arm en rijk kleiner. Vooral in lagere inkomensgroepen nam de sterfte aan hart- en vaatziekten sneller af. Maar sinds 2012 zien we bij mannen weer een groeiende kloof. Rijkere mannen profiteren meer van de daling in sterfte dan armere mannen.

Bij vrouwen is het beeld iets gunstiger: de verschillen zijn de laatste jaren stabiel gebleven, maar nog steeds aanzienlijk.
Vrouwen in lagere inkomensgroepen overlijden nog altijd vaker aan hart- en vaatziekten dan vrouwen die het financieel beter hebben.

Oorzaken: Vergrijzing en migratie

De vergrijzing van de bevolking speelt een belangrijke rol. Er zijn steeds meer ouderen, en zij lopen nu eenmaal een groter risico op hart- en vaatziekten. Vooral in lagere inkomensgroepen zijn ouderen sterk vertegenwoordigd, wat de verschillen vergroot.

Migratie had juist een positieve invloed: veel migranten hebben een betere hartgezondheid, wat de gemiddelde sterfte in de lagere inkomensgroepen iets heeft verlaagd. Maar deze gunstige invloed is kleiner dan het negatieve effect van de vergrijzing.

Leefstijl en toegang tot zorg

De ongelijkheid in gezondheid houdt nauw verband met leefstijl en toegang tot goede zorg. Mensen met minder geld roken vaker, bewegen minder en hebben vaker last van overgewicht. Tegelijkertijd is het voor deze groepen moeilijker om gezonde keuzes te maken of goede medische zorg te krijgen.

Hoewel er beleid is om deze verschillen te verkleinen, blijkt uit de cijfers dat dit onvoldoende effect heeft.

Wat is nodig?

Het is belangrijk om deze verschillen beter in kaart te brengen en gericht aan te pakken. Denk aan betere gezondheidsvoorlichting, extra aandacht voor preventie in kwetsbare wijken en het toegankelijker maken van zorg.

Zonder extra maatregelen dreigt de kloof tussen rijk en arm op het gebied van hart- en vaatziekten verder te groeien. Investeren in de gezondheid van mensen met een lager inkomen is dus niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid, maar ook van noodzaak.

Jongeren financieel kwetsbaar door invloed van finfluencers

STEEDS meer jongeren laten hun financiële keuzes beïnvloeden door sociale media, met name door zogenoemde finfluencers. Uit recent onderzoek van Wijzer in geldzaken, een initiatief van het Ministerie van Financiën, blijkt dat maar liefst 66 procent van de jongeren tussen de zestien en negentien jaar zich weleens heeft laten leiden door adviezen van influencers bij het nemen van financiële beslissingen.

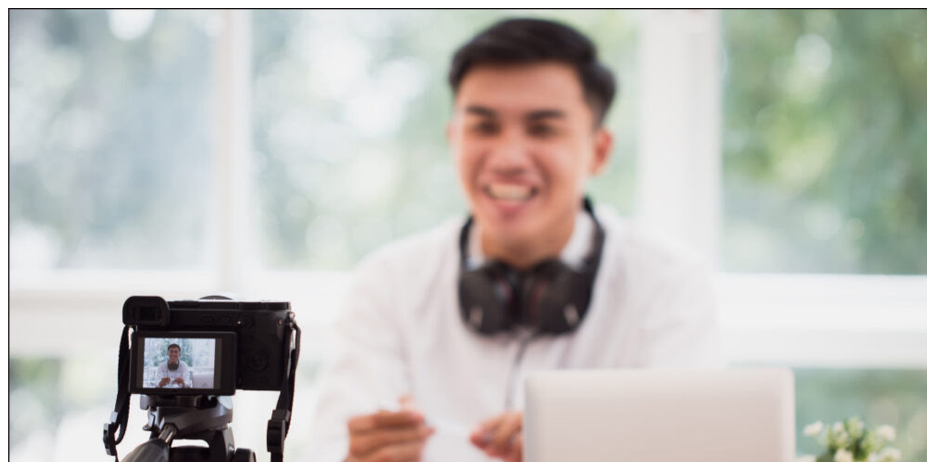
Deze jongeren zoeken vooral naar informatie over hoe zij geld kunnen besparen of snel rijk kunnen worden. Desondanks geeft bijna drie op de tien van hen aan weleens geld te hebben verloren door deze beïnvloeding.

Toenemende bezorgdheid over onbetrouwbare adviezen
Hoofddocent overtuigende communicatie Eva van Reijmersdal van de Universiteit van Amsterdam waarschuwt voor de risico's van deze ontwikkeling. Volgens haar zijn de adviezen van finfluencers vaak niet transparant, onvoldoende onderbouwd en zelden onafhankelijk.
"Jongvolwassenen bevinden zich in een cruciale transitieperiode waarin zij erg vatbaar zijn voor externe invloeden. Finfluencers spelen, naast ouders en het onderwijs, een steeds grotere rol in de financiële vorming van deze doelgroep. Het is daarom essentieel om jongeren weerbaar te maken tegen deze vormen van beïnvloeding," aldus Van Reijmersdal.

De populariteit van platforms zoals TikTok, Instagram en YouTube draagt bij aan deze trend. Onderzoek van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) toont aan dat steeds meer jongeren deze kanalen gebruiken als primaire informatiebron over geldzaken, vaak zonder kritisch te beoordelen of de informatie betrouwbaar is.

Jongeren blijven kritisch, maar onbewuste invloed groot
Uit het onderzoek van Wijzer in geldzaken blijkt ook dat jongeren zich deels bewust zijn van de risico's. Zo gelooft 66 procent niet dat influencers uitsluitend producten promoten waar ze echt achter staan. Daarnaast denkt ongeveer 60 procent van de jongeren dat influencers niet altijd eerlijk zijn over de producten die zij aanprijzen.

Toch is de invloed van deze promoties niet te onderschatten. *"Zelfs wanneer jongeren aangeven sceptisch te zijn, is er sprake van onbewuste beïnvloeding,"* stelt Van Reijmersdal. *"Dat is precies waar het gevaar schuilt. Jongeren denken controle te hebben over hun keuzes, terwijl subtiele marketingtechnieken en psychologische beïnvloedingstechnieken hen toch sturen."*

Financiële problemen onder jongeren
Naast de zorgen over finfluencers, blijkt uit het onderzoek dat 30 procent van de ondervraagde jongeren in het afgelopen jaar financiële problemen heeft ervaren. Vooral jongeren met een maandinkomen van gemiddeld 480 euro blijken moeite te hebben met het beheersen van hun uitgaven.

De meest voorkomende problemen zijn het structureel uitgeven van meer geld dan er binnenkomt en het afsluiten van leningen of koop op afbetaling.

Het Nibud pleit daarom voor meer financiële educatie op scholen. Directeur Arjan Vliegenthart stelt: *"We moeten jongeren niet alleen leren hoe ze een budget opstellen, maar hen ook bewust maken van de verleidingen op sociale media en hoe zij deze kunnen weerstaan."*

Oproep tot meer transparantie en regeling
De Autoriteit Financiële Markten (AFM) dringt inmiddels aan op strengere regelgeving rondom financiële influencers. Er is behoefte aan duidelijke richtlijnen over transparantie en de verplichting om aan te geven wanneer sprake is van gesponsorde content.

Met de opkomst van sociale media als informatiebron is het belangrijker dan ooit om jongeren kritisch denkvermogen en financiële vaardigheden bij te brengen. Alleen zo kan voorkomen worden dat ze door onbetrouwbare adviezen in de schulden raken of verkeerde financiële beslissingen nemen die hen langdurig benadelen.

Bron: Onderwijsland, Wijzer in Geldzaken, Universiteit van Amsterdam

Rijkste 10% verantwoordelijk voor tweederde van wereldwijde opwarming

DE mondiale klimaatcrisis wordt in toenemende mate veroorzaakt door de consumptiepatronen van de rijkste bevolkingsgroepen. Uit recent onderzoek blijkt dat de rijkste 10 procent van de wereldbevolking verantwoordelijk is voor maar liefst twee derde van de opwarming van de aarde sinds 1990. Tegelijkertijd zijn de zwaarste gevolgen van klimaatverandering juist voelbaar in regio's die historisch gezien het minst aan deze crisis hebben bijgedragen.

Grote klimaatimpact van een kleine elite

Volgens een studie gepubliceerd in Nature Climate Change (mei 2025) is de rijkste 1 procent van de wereldbevolking verantwoordelijk voor een disproportioneel grote bijdrage aan de opwarming van de aarde en de daarmee samenhangende toename van extreme weersomstandigheden. Zo dragen zij 26 keer meer bij aan de frequentie van extreme hittegolven dan het wereldwijde gemiddelde.

Het International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA) wijst erop dat deze elite ook 17 keer meer bijdraagt aan de droogteproblematiek in het Amazonegebied. “Onze studie toont aan dat klimaateffecten niet enkel het gevolg zijn van anonieme wereldwijde emissies, maar direct te herleiden zijn tot de levensstijl en investeringskeuzes van de rijkste bevolkingsgroepen,” aldus hoofdauteur Sarah Schöngart.

Nieuwe onderzoeksmethode brengt onbalans in kaart

Door economische data te combineren met geavanceerde klimaatmodellen, konden onderzoekers nauwkeurig vaststellen welke inkomensgroepen verantwoordelijk zijn voor specifieke klimaatveranderingen. Uit deze analyses blijkt onder meer dat de rijkste 10 procent in China en de Verenigde Staten samen verantwoordelijk zijn voor een twee- tot drievoudige toename van hittegolven in kwetsbare regio's, zoals Zuidelijk Afrika, Zuidoost-Azië en het Amazonegebied.

Deze bevindingen sluiten aan bij eerdere rapporten van Oxfam en het Stockholm Environment Institute, die eveneens waarschuwden voor de enorme klimaatvoetafdruk van de rijkste bevolkingsgroepen. Volgens Oxfam (2022) veroorzaakte de rijkste 1 procent van de wereldbevolking tussen 1990 en 2015 meer dan het dubbele aan CO_2-uitstoot van de armste 50 procent.

Ongelijke lasten, oneerlijke gevolgen

De mensen die het minst bijdragen aan de klimaatcrisis dragen vaak de zwaarste lasten. Kwetsbare gebieden kampen steeds

vaker met extreme droogte, mislukte oogsten, voedseltekorten en natuurrampen.

Volgens klimaatexpert Carl-Friedrich Schleussner is het essentieel deze scheve verdeling van verantwoordelijkheid te erkennen. *“Als de wereldbevolking had geleefd zoals de armste 50 procent, zou de opwarming sinds 1990 minimaal zijn geweest,”* stelt hij. Schleussner pleit dan ook voor internationale klimaatmaatregelen die zich nadrukkelijker richten op de rijkste bevolkingsgroepen.

Beleidsaanbevelingen: Laat de grootste vervuilers betalen

Het IIASA-team benadrukt dat effectieve klimaatmaatregelen niet alleen gericht moeten zijn op algemene emissiereductie, maar ook op het eerlijk verdelen van de lasten. Maatregelen die de CO_2-uitstoot van rijke elites aanpakken — zoals hogere belastingen op luxeproducten, vervuilende investeringen en overmatige vliegreizen — kunnen volgens de onderzoekers bijdragen aan een meer rechtvaardige en veerkrachtige samenleving.

Daarnaast kan het vergroten van de maatschappelijke acceptatie van klimaatbeleid makkelijker worden wanneer duidelijk wordt dat de grootste vervuilers ook daadwerkelijk de grootste bijdrage leveren aan de oplossing.

De klimaatcrisis is niet alleen een ecologisch probleem, maar ook een kwestie van mondiale ongelijkheid. Door de verantwoordelijkheid te leggen waar deze thuishoort — bij degenen die het meest bijdragen aan de crisis — kan niet alleen de opwarming van de aarde worden afgeremd, maar ontstaat er ook ruimte voor een eerlijker en duurzamer economisch model.

Bronnen:

• Nature Climate Change, mei 2025
• International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)
• Oxfam, Confronting Carbon Inequality (2022)
• Stockholm Environment Institute, Carbon Inequality Report (2023)

Midlifecrisis?

Zo herken je de signalen en maak je er iets positiefs van

DE term midlifecrisis roept al snel het clichébeeld op van een man van middelbare leeftijd die ineens in strakke sportkleding op een dure motor stapt of zijn motorexamen boekt.

Maar wist je dat vrouwen net zo goed een midlifecrisis kunnen ervaren? En dat die er vaak heel anders uitziet?

Een midlifecrisis speelt zich doorgaans af tussen je 40e en 60e levensjaar. Het is een periode waarin vragen als "Is dit het nou?" of "Wie ben ik eigenlijk?" opeens keihard binnenkomen. Oorzaken?

Een combinatie van hormonale veranderingen (hallo, menopauze), maatschappelijke verwachtingen en het besef dat je leven voor de helft voorbij is.

Toch is een midlifecrisis lang niet altijd iets negatiefs. Volgens psycholoog Brené Brown is het eerder een kans om oude patronen los te laten en jezelf opnieuw uit te vinden. Zie het als een persoonlijke groeifase in plaats van een crisis.

Herken de 7 Signalen

1. Je twijfelt aan alles

Of het nu gaat om je baan, relatie, woonplaats of zelfs je haarkleur, ineens staat alles ter discussie. Geen paniek, deze twijfel is normaal en zelfs gezond. Filosoof René Descartes zei het al: *"Ik denk, dus ik ben."* Twijfel is vaak het begin van positieve verandering.

2. Je Voelt Je Leeg, Ondanks 'Alles'

Je hebt een mooi huis, een goede baan en misschien zelfs een liefdevol gezin, maar toch knaagt er iets. Dit gevoel ontstaat vaak als je lange tijd vooral voor anderen hebt gezorgd. Tijd om jezelf weer prioriteit te geven.

Begin klein: Stel jezelf dagelijks de vraag *"Wat heb ik vandaag nodig?"* en luister echt naar het antwoord.

3. Onweerstaanbare Drang naar Verandering

Een compleet nieuwe carrière, een ander kapsel of zelfs een verhuizing naar het buitenland? Alles lijkt aantrekkelijker dan de status quo. Kleine veranderingen, zoals een nieuwe hobby of een frisse kledingstijl, kunnen al helpen. Maar soms is het tijd voor grotere stappen.

4. Behoefte aan Bevestiging van Ouders

Je vraagt je ineens af: *"Zouden mijn ouders trots op mij zijn?"* Dit oude verlangen naar erkenning kan weer naar boven komen. Volgens de Amerikaanse psycholoog Erik Erikson hoort dit bij de zoektocht naar zingeving in deze levensfase.

5. Je Bent Bang om Ouder te Worden

Elke nieuwe rimpel of grijze haar voelt als een kleine crisis. Je Googelt termen als 'botox ervaringen' of 'perimenopauze symptomen' en overweegt ineens een sportschoolabonnement.

Onthoud: Ouder worden betekent ook meer vrijheid, wijsheid en zelfvertrouwen.

6. Impulsief Gedrag

Een designertas, een tattoo of spontaan een stedentrip naar New York boeken? Herkenbaar? Vraag jezelf af waar deze drang écht vandaan komt. Volgens coach Tony Crabbe is dit vaak een signaal van een diepere behoefte aan verandering.

7. Je Vraagt Jezelf Opnieuw af Wie Je Bent

Je stelt vragen die je misschien jaren hebt genegeerd: *"Wat maakt míj gelukkig?"* en *"Wat wil ík eigenlijk?"* Dit is geen zwakte, maar juist een teken van persoonlijke groei.

Tip: begin met journaling om je gedachten en gevoelens op een rij te zetten.

Zie het als een Kans

Een midlifecrisis hoeft geen drama te zijn. Zie het als een soort 'APK-keuring' van je leven. Wat werkt nog goed, wat wil je anders en waar wil je naartoe?

Volgens psycholoog Carl Jung is dit juist de fase waarin je het meest bewust en in balans kunt leven.

Overheid start campagne ‘nee tegen vapen’

Schade door vapen bij jongeren onomkeerbaar

HET gebruik van e-sigaretten, beter bekend als vapen, onder jongeren neemt alarmerende vormen aan. Bijna één op de tien kinderen van 12 jaar heeft al eens gevapet.

Onder jongeren van 12 tot en met 16 jaar zegt bijna 40 procent die vapen zelfs verslaafd te zijn, waarvan een derde dagelijks gebruik maakt van een vape. Dit blijkt uit nieuw onderzoek van Motivaction, uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid.

Overheid grijpt in met nieuwe campagne

Staatssecretaris Vincent Karremans (Preventie, VVD) noemt de cijfers *“veel te hoog”* en start daarom een grootschalige overheidsactie: de campagne ‘Nee tegen Vapen’. Ouders worden opgeroepen om al vroeg met hun kinderen in gesprek te gaan over de gevaren van vapen. Volgens Karremans is vapen niet alleen giftig, maar verstoort het ook de hersenontwikkeling van jongeren en is het extreem verslavend.

“Vapes bevatten vaak enorme hoeveelheden nicotine, soms tot vierhonderd keer meer dan een reguliere sigaret,” aldus Karremans. *“Na heroïne en crack is nicotine de meest verslavende stof. Zelfs één keer vapen kan al leiden tot verslaving.”*

Jongeren makkelijk beïnvloedbaar

Uit het onderzoek blijkt verder dat één op de zeven jongeren moeite heeft om ‘nee’ te zeggen wanneer een vape wordt aangeboden. Daarnaast geeft één op de zes jongeren aan zich onder druk gezet te voelen om te vapen.

Deze sociale druk speelt een belangrijke rol in het snel toenemende gebruik onder jongeren.

Medische wereld slaat alarm

Longartsen trekken eveneens aan de bel. Steeds vaker worden jongeren opgenomen met ernstige gezondheidsproblemen zoals een klaplong, longontsteking of de chronische longziekte COPD als direct gevolg van vapen. Recent berichtte RTL Nieuws nog dat vijf Nederlanders de afgelopen maanden ternauwernood aan de dood ontsnapten door complicaties veroorzaakt door e-sigaretten.

Volgens longarts Wanda de Kanter is de schade aan het kinderbrein door vapen onomkeerbaar. *“De extreem hoge dosis nicotine stimuleert het beloningssysteem in de hersenen, waardoor jongeren direct verlangen naar meer. Tegelijkertijd wordt het vermogen om gevolgen op de lange termijn te overzien uitgeschakeld,”* aldus De Kanter. Dit verklaart waarom jongeren na het vapen vaak onverschillig staan tegenover de risico’s en sneller verslaafd raken aan sigaretten en andere schadelijke middelen.

Oproep tot strenger beleid

De Kanter pleit voor strengere maatregelen en noemt de huidige situatie ‘zeer zorgwekkend’. Hoewel ze de campagne van Karremans toejuicht, benadrukt ze dat het verminderen van verkooppunten alleen niet voldoende is. *“De illegale handel in vapes is enorm. Zonder streng toezicht en handhaving blijft dit probleem bestaan,”* stelt ze.

Henk Kramer, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT), deelt deze zorgen. Hij pleit voor een volledig verbod op vapes, gecombineerd met intensieve handhaving. *“Het is absurd dat dit soort giftige producten vrij verkrijgbaar zijn,”* aldus Kramer.

De nieuwe overheidscampagne is vanaf maandag te zien via de website neetegenvapen.nl en te horen op landelijke radiozenders.

Bronnen:
- AD Politiek, 12 mei 2025
- Motivaction Onderzoek, 2025
- RTL Nieuws, 2025
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT)
- Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)

Recap Week 20

Vergrijzing stelt Arubaanse zorgsector voor grote uitdagingen

DE Arubaanse zorgsector staat voor ingrijpende veranderingen. Hoewel het AZV-jaarverslag 2024 een positief exploitatiesaldo toont, blijft de langetermijnduurzaamheid onzeker. De snel vergrijzende bevolking is de belangrijkste oorzaak van stijgende zorgkosten, vooral op het gebied van chronische ziekten en ouderenzorg.

Om deze druk het hoofd te bieden, is in 2024 het Meerjaren Financieel Kader (MFK) ingevoerd, dat de groei van zorguitgaven beperkt tot maximaal 6% in 2024 en tussen 2,5% en 4% in de daaropvolgende jaren.

AZV benadrukt echter dat naast financiële maatregelen een cultuurverandering nodig is binnen de organisatie, de zorgaanbieders en de politiek. Alleen met strikt kostenbeheer, efficiënt gebruik van middelen en bereidheid tot innovatie blijft de zorg toegankelijk en betaalbaar voor toekomstige generaties.

AWSS werkt aan korte- en langetermijnoplossingen voor afvalwaterverwerking

AWSS is actief bezig met het moderniseren van de afvalwaterzuivering op Aruba. Na de overdracht van de installaties in Bubali, Parkietenbos en Zeewijk in juli 2024, is direct gestart met een kortetermijnproject om de capaciteit van de verouderde installaties te verbeteren.

In Bubali zijn nieuwe systemen geïnstalleerd en is het beheer gedigitaliseerd. De effecten hiervan worden vanaf medio mei merkbaar. Voor de lange termijn werkt AWSS samen met Royal Haskoning aan een volledig nieuwe installatie met een capaciteit van 18.000 m³ per dag.

Ook in Parkietenbos en Zeewijk zijn moderniseringsprojecten gestart. AWSS roept de HORECA-sector op om vetafval niet in het riool te lozen om verstoppingen en storingen te voorkomen.

Deze initiatieven moeten zorgen voor duurzame en efficiënte afvalwaterverwerking op Aruba.

Toegenomen werkdruk en Caribisering bepalen toekomst van justitie op Aruba

IN 2024 stond de rechtspraak op Aruba onder zware druk door een stijging van complexe zaken, wat leidde tot langere doorlooptijden en hogere kosten. De financiële balans van het Gemeenschappelijk Hof sloot negatief af met NAf. 1.158.000.

Om de toegankelijkheid en kwaliteit van de rechtspraak te waarborgen, investeert het Hof in digitalisering en samenwerking tussen de betrokken landen.

Daarnaast zet men sterk in op de 'Caribisering' van de rechterlijke macht door meer Caribische rechters op te leiden. Drie Caribische kandidaten zijn inmiddels geselecteerd.
Ook wordt het digitale systeem GEAR verder uitgerold en start in 2025 een pilot waarbij burgers zaken in Papiaments, Engels of Nederlands kunnen behandelen.

Deze ontwikkelingen moeten bijdragen aan een rechtspraak die sneller, cultureel herkenbaar en toegankelijker is voor alle inwoners van Aruba.

Historisch moment bereikt

Spantenbier voor Cas Veneranda

STICHTING Monumentenfonds Aruba (SMFA) vierde recent het bereiken van het hoogste punt bij de restauratie van Cas Veneranda. Na de verwoestende brand in 2014 krijgt het monument nu eindelijk zijn dak terug.

Dankzij de samenwerking met de familie van de voormalige eigenaren, huurders zoals het DAECI en toekomstige ondernemer Nathaly de Mey, is de restauratie mogelijk gemaakt.
De financiering kwam tot stand via een hypotheek van APFA, een subsidie van het Ministerie van Economische Zaken en een gunstige lening van het Nationaal Restauratiefonds.

SMFA bedankt vooral aannemer Jash Development, het bouwteam en alle harde werkers die dit bijzondere project realiseren. Met dit herstel blijft een belangrijk stuk Arubaanse geschiedenis behouden voor toekomstige generaties.

Minister-President Schoof bezoekt innovatieve Alto Vista Winery

TIJDENS een beleefdheidsbezoek bracht de Nederlandse Minister-President Dick Schoof, samen met minister Geoffrey Wever, een bezoek aan de innovatieve Alto Vista Winery en kippenboerderij van de Arubaanse ondernemer David Kock en zijn familie.

Dit unieke project combineert duurzame wijnbouw, aangepast aan het lokale klimaat, met een circulaire kippenboerderij. De delegatie toonde grote bewondering voor deze succesvolle combinatie van duurzaamheid, lokale productie en toerisme.

Minister Wever benadrukte de trots op dit voorbeeld van ondernemerschap en innovatie.
Premier Schoof sprak zijn waardering uit voor de visie en inzet van Kock, en noemde het project een inspirerend voorbeeld van wat met doorzettingsvermogen en creativiteit bereikt kan worden.
De regering van Aruba ziet deze ontmoeting als een bevestiging van de kracht van samenwerking binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

AHATA organiseert succesvolle workshop ‘A guide to responsible procurement’

DE Aruba Hotel & Tourism Association (AHATA) organiseerde onlangs een interactieve workshop om leiders binnen de hospitalitysector te versterken met kennis over verantwoord inkopen.

Onder leiding van Juliet Carvalhal van Impact Blue leerden deelnemers praktische tools om duurzame inkoopstrategieën te ontwikkelen en lokale regelgeving beter te begrijpen. Een speciaal ontwikkelde toolkit bood concrete richtlijnen en alternatieve materialen.

Deelnemers kwamen uit diverse afdelingen van AHATA-leden, waaronder inkoop, financiën en operations.

Het informatieve panel werd geleid door Crescenzia Biemans van Bucuti & Tara Beach Resort, met waardevolle bijdragen van leden van AHATA’s Milieucommissie.
De workshop, gehouden bij Eagle Aruba Resort, is een belangrijke stap richting een duurzamer en veerkrachtiger toeristisch model voor Aruba.

Sportwereld Aruba bundelt krachten voor beter sportmanagement

OP donderdagavond vond bij het Comité Olímpico Arubano een inspirerende focusgroepdiscussie plaats met belangrijke partners uit de sportwereld.

Deze sessie was onderdeel van het MEMOS-project (Executive Masters in Sports Organization Management), waarin Jonathan Wever momenteel actief is. Het doel was om waardevolle inzichten te verzamelen ter aanvulling op een eerdere enquête uit 2020-2022, die al diende als evaluatiemiddel voor sportorganisaties.

Deelnemers, waaronder vertegenwoordigers van COA, SSA, ASU en het Ministerie van Sport, bespraken hoe sportmanagement op Aruba verder kan worden versterkt.

De bijeenkomst onderstreepte het belang van samenwerking en kennisdeling om sportorganisaties naar een hoger niveau te tillen. Voor meer informatie en persoonlijke ervaringen van de deelnemers, is een videoverslag beschikbaar.

ATIA stelt nieuw dagelijks bestuur aan voor 2025-2026

TIJDENS de algemene ledenvergadering op 27 maart heeft de Aruba Trade and Industry Association (ATIA) haar nieuwe bestuur gekozen.

Danilo Werleman is herkozen als voorzitter, met Fred Steeghs als vicevoorzitter, Jenniffer Figaroa-Guzman als secretaris en Andrew Harms als penningmeester. Rachel Maduro en Enrique “Tito” de Cuba zijn benoemd als plaatsvervangers.

Voor 2025 staan belangrijke uitdagingen op de agenda, zoals het personeelstekort en de Amerikaanse handelssancties. ATIA werkt actief samen met de regering om praktische oplossingen te vinden.

Daarnaast viert ATIA in 2025 haar 80-jarig bestaan met diverse evenementen, waaronder business mixers, workshops en de grote viering op 18 juni. Het jaar wordt afgesloten met de EXPO ATIA en Aruba’s grootste netwerkevent in november.
Volg ATIA op social media voor alle updates.

Minister Wever onderzoekt import van kip uit Colombia om prijzen te verlagen

MAANDAG vond een constructieve ontmoeting plaats tussen ministers Geoffrey Wever, Mervin Wyatt-Ras en vertegenwoordigers van Colombiaanse kiphandelaren.
Vanuit het regeringsprogramma wordt actief gezocht naar manieren om de koopkracht te verbeteren en voedselprijzen te verlagen. Na het succesvolle importinitiatief van eieren uit Colombia, wordt nu de mogelijkheid tot kipimport onderzocht.

Colombia biedt gunstige transportafstanden, grote productievolumes en hoge kwaliteitsnormen, wat voordelig kan zijn voor Aruba. Hoewel import momenteel verboden is, zijn ministers Wever en Wyatt-Ras bereid het certificeringsproces op te starten om deze handel mogelijk te maken, uiteraard binnen de geldende sanitaire normen.

Minister Wever benadrukte het belang van regionale samenwerking en sprak zijn dank uit aan de Colombiaanse handelspartners. De overheid ziet hierin een kans voor wederzijds voordeel en economische versterking van Aruba.

Bezoek Premier Schoof legt ernstige tekorten KIA bloot

TIJDENS zijn werkbezoek aan Aruba bezocht de Nederlandse premier Dick Schoof samen met minister van Justitie Arthur Dowers het Centro Coreccional Aruba (KIA).

Onder leiding van KIA-directeur Erik Teepe kreeg de delegatie een confronterend beeld van de verouderde infrastructuur, het gebrek aan veiligheid en de zorgwekkende omstandigheden voor zowel personeel als gedetineerden.

Minister Dowers sprak zijn ernstige bezorgdheid uit over de situatie, die volgens hem slechter is dan vijftien jaar geleden. Hij wijt dit aan jarenlange desinteresse, gebrek aan visie en slecht bestuur.

De huidige regering onderstreept het belang van integriteit, menswaardigheid en rechtvaardigheid en is vastberaden om duurzame oplossingen voor het KIA te realiseren.
Een dringende investering en herstructurering zijn noodzakelijk om te voldoen aan internationale normen en de institutionele rol van het KIA te herstellen.

Stille crisis:

Steeds meer ouderen op Aruba staan er alleen voor

ARUBA kampt met een snelgroeiende, stille crisis: steeds meer ouderen leven geïsoleerd, zonder familie of sociale ondersteuning.

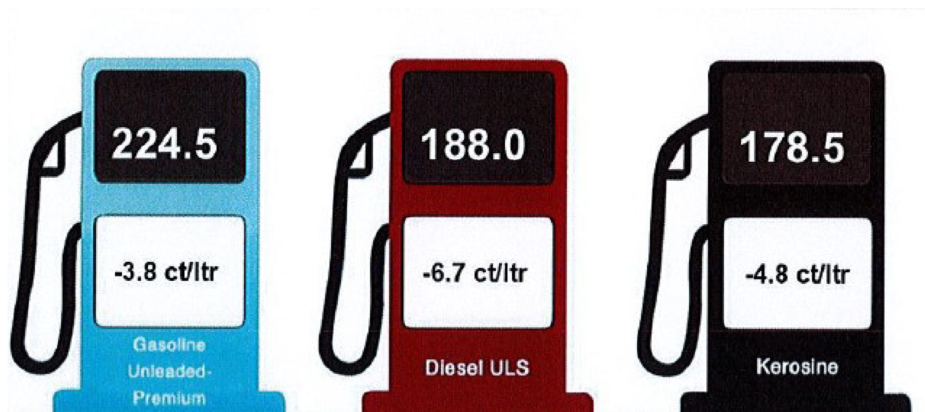
Door veranderende familiepatronen, emigratie van jongere generaties en een vergrijzende bevolking, staan veel senioren er alleen voor. Dit leidt tot emotionele eenzaamheid, maar ook tot gezondheidsrisico's en onveilige situaties zonder directe hulp.

Het huidige zorgsysteem is niet voorbereid op deze toenemende vraag, en vrijwilligersorganisaties kunnen de groeiende kloof nauwelijks overbruggen.
Structurele oplossingen zijn dringend nodig, zoals uitgebreidere thuiszorg, vrijwillige buddyprogramma's en technologische hulpmiddelen voor noodgevallen.

Meer dan ooit vraagt deze crisis om een nationale, gecoördineerde aanpak.
Respect voor ouderen is diepgeworteld in de Arubaanse cultuur; nu is het tijd dat dit respect zich ook uit in concrete daden en ondersteuning.

Prijswijziging Brandstofproducten per 14 mei 2025

DE Minister van Financiën, Economische Zaken en de Primaire Sector kondigt de nieuwe verkoopprijzen van brandstoffen aan, ingaande op 14 mei 2025:

De prijzen zijn inclusief BBO/BAZV/BAVP.

Aruba rondt rapportage overheidscontracten succesvol af

DE regering van Aruba heeft met succes voldaan aan de internationale verplichting om statistische informatie over overheidscontracten te rapporteren, zoals vereist in de Government Procurement Agreement (GPA) van de Wereldhandelsorganisatie (WTO).

Als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden moest Aruba deze rapportages inhalen voor de periode 2015 tot en met 2022. Dit werd mogelijk gemaakt door de samenwerking tussen het Departement Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI), het Departement Financiën (DF) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Met deze prestatie voldoet Aruba aan de internationale transparantie-eisen en versterkt het zijn positie op het gebied van overheidsopdrachten.

Minister Geoffrey Wever sprak zijn waardering uit voor alle betrokken instanties en benadrukte het belang van goed bestuur en het nakomen van internationale afspraken voor de verdere ontwikkeling van Aruba.

Nieuwe digitale kinderboeken in het Papiaments over de natuur van Aruba

DE Afdeling Idioma van het Departement Onderwijs Aruba (DEA) presenteert twee nieuwe digitale kinderboeken in het Papiaments: Cascabel den Peliger! en Mondi di Mangel na Rescate!. Deze boeken combineren spannende verhalen met feitelijke informatie over de natuur van Aruba en zijn

beschikbaar via de websites papiamento.aw en ea.aw.

Het doel is om kinderen bewust te maken van het belang van natuurbehoud en duurzaamheid, in lijn met de Sustainable Development Goals (SDG's 13, 14 en 15). De boeken zijn gericht op kinderen van 8 tot 10 jaar, maar zijn ook geschikt voor andere leeftijden afhankelijk van het leesniveau.

Met deze initiatieven bevordert DEA het leesplezier en milieubewustzijn onder de Arubaanse jeugd. Bezoek de websites voor meer informatie of volg @papiamento.aw op Instagram en @papiamentoAruba op Facebook.

Internationaal Museumdag kleurt oranjestad met cultuur en geschiedenis

OP zondag 18 mei vieren diverse organisaties in Oranjestad gezamenlijk de Internationale Museumdag met een gevarieerd cultureel programma van 10.00 tot 15.00 uur.
Bezoekers kunnen onder meer genieten van kunstexposities bij Muchila Creativo, een slavernijtentoonstelling bij Space 67 en culinaire lekkernijen bij Plaza Rancho.

Ook het Historisch Museum en het Archeologisch Museum (MANA) openen hun deuren met rondleidingen, kinderactiviteiten en lezingen van archeoloog Raymundo Dijkhoff.
Bij de Biblioteca Nacional is een fototentoonstelling van UA-studenten te bewonderen, en bij het Nationaal Archief staan exposities over de Tweede Wereldoorlog en 75 jaar ELMAR N.V. centraal.

Bezoekers kunnen deelnemen aan een speurtocht en kans maken op mooie prijzen.

Deze dag benadrukt het belang van musea voor culturele verbinding en duurzaamheid, onder het thema: *"De toekomst van musea in snel veranderende gemeenschappen."*

Viering van diversiteit en verbinding

20 Jaar encuentro multicultural Aruba

HET Departamento di Cultura Aruba viert op 17 mei 2025 het 20-jarig jubileum van het Encuentro Multicultural Aruba, samen met de eerste lustrumviering van de UNESCO Werelddag voor Culturele Diversiteit.

Vanaf 17.30 uur vindt op Plaza Betico Croes een kleurrijk programma plaats met een parade van vlaggen, muziek, dansoptredens en een gastronomische markt met gerechten uit onder andere Aruba, Brazilië, Colombia, India en Venezuela. Meer dan 30 culturele groepen presenteren hun tradities en versterken zo de boodschap van vrede, eenheid en duurzame ontwikkeling.

Het thema dit jaar is: *"De rijkdom van ons land is onze multiculturaliteit",* in de geest van Hubert (Lio) Booi. De viering benadrukt dat culturele diversiteit geen obstakel is, maar een brug naar verbinding en wederzijds respect.

Toegang is gratis. Voor informatie: Jhon Freddy T. Montoya, tel. 565-6903.

Herontwikkeling Caya Principal moet beginnen bij de mens

DE plannen om Caya Principal in Oranjestad nieuw leven in te blazen, mogen niet voorbijgaan aan de sociale problematiek op straat. Investeringen in infrastructuur en toerisme hebben pas waarde als ze gepaard gaan met concrete hulp aan daklozen en mensen met verslavings- en mentale gezondheidsproblemen.

Aruba kampt met een gebrek aan langdurige rehabilitatiecentra, opvangvoorzieningen en laagdrempelige geestelijke gezondheidszorg. Een duurzame aanpak begint met gerichte hulpverlening op straat, tijdelijke opvanglocaties en herstelprogramma's gericht op werk en sociale re-integratie.

Voordat miljoenen worden geïnvesteerd in de verfraaiing van Caya Principal, moet er eerst geïnvesteerd worden in de mensen die er nu al leven, vaak zonder adres. Alleen dan kan de herontwikkeling van het centrum bijdragen aan een rechtvaardige en toekomstbestendige samenleving.

Vier Internationale Olympische Dag op 21 juni 2025

OP zaterdag 21 juni 2025 vindt de "IBISA Kids Run & Olympic Day Celebration" plaats op de Vondellaan in Oranjestad. Dit sportieve familie-evenement wordt georganiseerd door IBISA, Aruba Bank en het Arubaanse Olympisch Comité (COA) ter gelegenheid van de Internationale Olympische Dag.

De dag begint vroeg, vanaf 6.00 uur 's ochtends, en biedt

een inspirerend programma tot het middaguur. Het hoogtepunt is een showcase van lokale sporten, gepresenteerd door aangesloten sportfederaties. Hiermee worden sport, gezondheid en Olympische waarden onder de aandacht gebracht.

Organisatoren nodigen het publiek van harte uit om de sportieve prestaties van Arubaanse atleten te bewonderen en deel te nemen aan een actieve en feestelijke dag. Verdere details over het programma worden in de komende weken bekendgemaakt. Noteer de datum alvast in uw agenda!

Cas di Cultura verplaatst auditorium tijdelijk naar Paseo Herencia Ballroom

CAS di Cultura (CDC) heeft officieel aangekondigd dat het auditorium tijdelijk verhuist naar de Paseo Herencia Ballroom in Palm Beach. Deze strategische beslissing volgt op de onverwachte sluiting van het hoofdgebouw vanwege structurele problemen, waardoor geplande renovaties zijn versneld.

Een overeenkomst is gesloten tussen Stichting Schouwburg Aruba en Paseo Herencia, waarbij CDC de komende twee jaar gebruikmaakt van de nieuwe locatie. Gedurende deze periode blijven de foyer, het café, kantoren en de expositieruimte van CDC wel operationeel op de oorspronkelijke locatie.

Dankzij deze tijdelijke verhuizing kunnen alle voorstellingen en evenementen zonder onderbreking doorgaan. CDC benadrukt haar sterke betrokkenheid bij de culturele ontwikkeling van Aruba en is dankbaar voor de samenwerking met Paseo Herencia.

Voor meer informatie en updates: bezoek www.casdicultura.aw of volg CDC op sociale media.

Nationale Voedingsenquête “Wat Eten We?” Wordt Voortgezet

SINDS 24 maart 2025 voert het Departement van Volksgezondheid, in samenwerking met IBISA, CBS en WEB Aruba N.V., de Nationale Voedingsenquête “Wat eten we?” uit. Dit wetenschappelijk onderzoek richt zich op de meest geconsumeerde voedingsmiddelen op Aruba.
Tot en met 13 mei 2025 hebben 213 burgers deelgenomen, wat 35% van het streefdoel van 600 deelnemers vertegenwoordigt. De organisatie bedankt alle deelnemers voor hun

waardevolle bijdrage aan de verbetering van de volksgezondheid.

De enquête loopt door tot 30 juni 2025. Het onderzoek bestaat uit een voedingsvragenlijst en een laboratoriumanalyse van de chemische samenstelling van voedingsmiddelen.

De resultaten zijn van groot belang voor voedselveiligheid, beleidsontwikkeling en consumentenvoorlichting. Door inzicht te bieden in wat we werkelijk consumeren, kunnen betere keuzes worden gemaakt voor gezondheid en welzijn.

Focus op ‘Culture of Safety’

Eerste kwaliteitsdag 2025 bij HOH

RECENT organiseerde het team Kwaliteit en Veiligheid van het Horacio Oduber Hospital (HOH) de eerste Kwaliteitsdag van 2025. Deze inspirerende en educatieve dag, gehouden bij de HOH Academy, stond volledig in het teken van ‘Culture of Safety’.

De middag begon met een toespraak van bestuursvoorzitter Jacco Vroegop over het belang van veiligheid binnen de zorg. Aansluitend werd de documentaire “To Err is Human” vertoond, die de impact van medische fouten en het belang van veilige zorgsystemen benadrukte.
Gastspreker Bas de Vries van UMC Utrecht benadrukte het belang van praktische veiligheidsmaatregelen boven enkel praten over veiligheidscultuur.

De dag bood ruimte voor multidisciplinaire samenwerking en kennisuitwisseling. Het evenement werd als inspirerend ervaren en onderstreepte het gezamenlijke streven naar veilige en kwalitatieve patiëntenzorg bij HOH. Verdere Kwaliteitsdagen staan dit jaar gepland.

Trending • NL

Gezonde snackmuur breidt uit naar Zuid-Hollandse scholen

DE sociale onderneming TommyTomato introduceert samen met de Provincie Zuid-Holland een rondreizende, gezonde snackmuur op middelbare scholen. Na een succesvolle pilot in Rotterdam in 2024, is het initiatief nu gestart op het Oranje Nassau College Clauslaan in Zoetermeer. Leerlingen kunnen hier kiezen uit warme, groenterijke maaltijden zoals Leipe Linzen en Slimme Slierten.

TommyTomato wil jongeren bewuster maken van gezonde voeding en biedt naast de snackmuur ook educatie over voedingswaarden en voedselbewustzijn. De Provincie Zuid-Holland ondersteunt het project vanwege de hoge cijfers rond overgewicht: één op de zeven kinderen in de provincie kampt hiermee.

Na Zoetermeer volgen meerdere scholen, waaronder Eye College en Portus Juliana. FEBO is partner in dit initiatief. TommyTomato voorziet al 30.000 basisschoolkinderen van gezonde lunches en richt zich nu ook op het voortgezet onderwijs voor een voedselvaardige generatie.

Sterke stijging vergunde tijdelijke woningen in 2024

IN 2024 zijn 6.165 tijdelijke woningen vergund, een stijging van 47% ten opzichte van 2023. Dit blijkt uit onderzoek van het CBS, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Noord-Brabant vergunde met bijna 1.600 woningen de meeste tijdelijke woningen, gevolgd door Noord- en Zuid-Holland. Landelijk werden tussen 2020 en 2024 voor in totaal 18.000 tijdelijke woningen vergunningen verstrekt.

Woningcorporaties zijn de belangrijkste opdrachtgevers en waren in 2024 verantwoordelijk voor 55% van de vergunde woningen. Tijdelijke woningen leveren vaak meerdere woonruimten op; in 2024 waren dit er bijna 12.000. Door soepelere regelgeving kunnen deze woningen sneller worden gerealiseerd en bieden ze op korte termijn verlichting op de krappe woningmarkt.

Gemeenten als Tilburg, Ouder-Amstel en Hengelo kenden de meeste vergunde tijdelijke woningen. In enkele grote gemeenten, zoals Apeldoorn en Arnhem, werden echter geen vergunningen afgegeven.

Defensie verhoogt beveiligingsniveau na toegenomen dreiging

DEFENSIE scherpt de beveiliging op haar locaties aan vanwege een toegenomen dreiging. Minister van Defensie Ruben Brekelmans (VVD) maakte bekend dat de ‘alert state’ wordt verhoogd van niveau A naar A+, het tweede van zes niveaus volgens NAVO-standaarden.

Personeel wordt opgeroepen extra alert te zijn op verdachte personen, voertuigen, pakketten en drones, en om direct melding te maken van verdachte situaties. Aanleiding is een recente analyse van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD), die wijst op een toenemende bereidheid van andere landen tot sabotage, ook nabij de Nederlandse grens.

Hoewel er momenteel geen concrete dreigingen tegen defensielocaties zijn, speelt de verslechterde veiligheidssituatie in Europa, mede door de oorlog in Oekraïne, een rol bij dit besluit. Defensie doet geen uitspraken over de specifieke aanvullende beveiligingsmaatregelen die nu worden genomen.

NAVO-Top in Den Haag mogelijk beperkt tot één dag

DE geplande NAVO-top in Den Haag van 24 tot 26 juni wordt mogelijk ingekort tot één dag, melden diplomatieke bronnen.

NAVO-leiders, waaronder de Amerikaanse president Donald Trump, zouden op dinsdag 24 juni arriveren, maar pas op woensdag 25 juni vergaderen in de Noord-Atlantische Raad. Diezelfde middag vertrekken zij weer.

Een afsluitend diner bij koning Willem-Alexander op paleis Huis ten Bosch wordt nog overwogen. Het definitieve programma is echter nog niet vastgesteld.
Onduidelijk is wat de verkorte top betekent voor de veiligheidsmaatregelen. Naast de leidersvergadering staan mogelijk bijeenkomsten gepland voor NAVO-defensie- en buitenlandministers en hun Oekraïense ambtgenoten.

De VS zien de komst van de Oekraïense president Volodymyr Zelensky liever niet. Dit hangt samen met lopende vredesonderhandelingen tussen Rusland en Oekraïne, waarin Poetin eist dat Oekraïne niet te nauw met de NAVO verbonden raakt.

Europees verbod op 'pedohandboek' een stap dichterbij

EEN Europees verbod op het zogeheten 'pedohandboek' komt dichterbij. De commissie Burgerlijke Vrijheden van het Europees Parlement stemde unaniem in met een voorstel van CDA-Europarlementariër Jeroen Lenaers. Dit handboek bevat tips voor kindermisbruik en het verdoezelen van sporen.

Marcel Jeninga, vader van een misbruikt kind en initiatiefnemer van de stichting Strijd tegen Misbruik, strijdt al jaren voor een verbod. Hij noemt deze stap een belangrijke mijlpaal.
Op 17 juni stemt het voltallige Europarlement over het voorstel. Daarnaast wil de commissie de verjaringstermijn voor kindermisbruik afschaffen en strengere regels invoeren tegen online kindermisbruik, inclusief de aanpak van met kunstmatige intelligentie gemaakte kinderporno.

Lenaers benadrukt dat ook AI-kinderporno moet worden beschouwd als seksueel misbruik, omdat dit vaak een opstap is naar daadwerkelijk misbruik.

Brussel versoepelt landbouwregels:

Minder EU-bemoeienis en flexibiliteit voor boeren

DE Europese Commissie heeft nieuwe plannen aangekondigd om de regeldruk voor boeren te verminderen. Eurocommissaris voor Landbouw Christophe Hansen

presenteerde voorstellen die de bemoeienis vanuit Brussel beperken en meer ruimte geven aan nationale overheden en agrariërs.

Belangrijke wijzigingen zijn onder meer:
Het versoepelen van de regels rond blijvend grasland: Het toegestane verlies wordt verhoogd van 5% naar 10% ten opzichte van 2018.

Lidstaten krijgen meer vrijheid bij het bepalen van bufferzones langs waterlopen.
Biologische boeren en bedrijven kleiner dan 10 hectare worden vrijgesteld van bepaalde verplichtingen.

Deze aanpassingen zijn bedoeld om boeren tegemoet te komen na eerdere protesten tegen strikte milieuregels. Hoewel de milieudoelstellingen formeel blijven bestaan, groeit de bezorgdheid dat de versoepelingen de duurzaamheid van de landbouwsector kunnen ondermijnen. De voorstellen moeten nog worden goedgekeurd door het Europees Parlement en de lidstaten.

Raad van State waarschuwt voor onhoudbare stijging uitgaven zorg en sociale zekerheid

DE Raad van State heeft het kabinet gewaarschuwd voor de snel stijgende uitgaven aan zorg en sociale zekerheid. In een recent advies benadrukt het hoogste adviesorgaan dat deze kostenposten een steeds groter deel van de rijksbegroting opslokken, wat de houdbaarheid van de overheidsfinanciën onder druk zet.

De Raad wijst op structurele oorzaken zoals vergrijzing, toenemende zorgvraag en automatische uitgavenmechanismen. Zonder ingrijpen dreigen andere overheidsuitgaven, zoals onderwijs en infrastructuur, in de verdrukking te komen. Het advies roept op tot politieke keuzes: het beperken van

de groei van zorguitgaven, herziening van sociale zekerheidsregelingen of het verhogen van belastingen.

Het kabinet wordt aangespoord om bij de komende begrotingsbesprekingen duidelijke prioriteiten te stellen en hervormingen niet langer uit te stellen. Alleen zo kunnen toekomstige generaties verzekerd blijven van een betaalbare en toegankelijke verzorgingsstaat.

Explosieve groei datacenters dreigt stroomnet te overbelasten

DE snelle toename van datacenters in Nederland, mede door de opkomst van kunstmatige intelligentie, leidt tot een aanzienlijke stijging van het elektriciteitsverbruik. Volgens Netbeheer Nederland kan het stroomverbruik van datacenters in 2050 oplopen tot 40 tot 70 procent van de huidige totale elektriciteitsvraag van Nederland.

Deze ontwikkeling zet het al overbelaste stroomnet verder onder druk. Netbeheerders zoals TenneT waarschuwen dat zonder ingrijpen de capaciteitstekorten zullen toenemen, wat gevolgen heeft voor bedrijven en huishoudens. Duizenden bedrijven staan inmiddels op een wachtlijst voor een stroomaansluiting.

Hoewel er buiten piekuren ongebruikte capaciteit is, is deze niet altijd beschikbaar wanneer dat nodig is. Om de groeiende vraag aan te kunnen, zijn investeringen in netverzwaring en slimme oplossingen essentieel.

Kabinetsdoelen onzeker

Drinkwaterbesparing blijft achter

DE Algemene Rekenkamer waarschuwt dat het kabinet waarschijnlijk zijn doelen voor drinkwaterbesparing niet haalt. Maatregelen komen te traag op gang, terwijl de vraag naar drinkwater door bevolkingsgroei, economische ontwikkeling en klimaatverandering blijft stijgen.
In 2035 moet het drinkwaterverbruik per Nederlander zijn gedaald naar 100 liter per dag, maar in 2022 lag dit nog op 120 liter. Grootverbruikers in industrie en landbouw zouden 20% moeten besparen, maar hun verbruik is juist gestegen.

De Rekenkamer wijst op het ontbreken van tussendoelen en duidelijke inzichten in effectieve maatregelen. Minister Barry Madlener zet in op "waterbewustzijn" via campagnes en onderzoekt verplicht regenwatergebruik in nieuwbouw, maar deze plannen verlopen traag.

De grootste besparing kan worden gerealiseerd bij huishoudens, die bijna 75% van het drinkwater verbruiken. Douchen en wc-doorspoelen zijn hierbij de grootste verbruiksposten. Het kabinet zegt de aanbevelingen van de Rekenkamer serieus te nemen.

Aantal jongvolwassenen met kanker neemt toe

Vooral vrouwen getroffen

HET aantal jongvolwassenen met kanker is de afgelopen 35 jaar gestegen, blijkt uit cijfers van de Nederlandse Kankerregistratie. In 2024 kregen bijna 4.200 mensen tussen de 18 en 39 jaar de diagnose kanker, tegen circa 3.100 in 1989.

Vooral jongvolwassen vrouwen worden vaker getroffen, met name door borstkanker, baarmoederhalskanker en melanoom. Het aantal borstkankergevallen steeg van 600 in 1989 naar 878 in 2024. Bij mannen is zaadbalkanker de snelst stijgende kankersoort, met een verdubbeling van diagnoses naar 574 gevallen in 2024.

Een melanoom is na borstkanker en zaadbalkanker de meest voorkomende kankersoort bij jongvolwassenen. Jonge vrouwen krijgen deze diagnose twee keer zo vaak als mannen.

Er is geen duidelijke oorzaak voor de stijging. Erfelijkheid speelt soms een rol. De overlevingskansen zijn de afgelopen decennia wel verbeterd. Jongvolwassenen vormen ongeveer 3,5% van alle mensen met een kankerdiagnose.

Trumps beleid treft Nederlandse wetenschap fors

HET beleid van de Amerikaanse president Donald Trump heeft grote gevolgen voor de Nederlandse wetenschap.

→→

Subsidies verdwijnen, belangrijke datasets zijn niet meer beschikbaar en internationale samenwerking wordt bemoeilijkt, blijkt uit een peiling onder ruim 200 wetenschappers door NU.nl, Investico en HOP.

Een derde van de ondervraagden ervaart directe impact. Onder meer hoogleraar Marion Koopmans zag haar onderzoek naar infectieziekten stilvallen door het wegvallen van Amerikaanse financiering. Ook cruciale klimaat- en medische datasets, zoals van NOAA en DHS, zijn niet langer toegankelijk, wat de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek en weer- en orkaanvoorspellingen verslechtert.

Ondanks de zorgen ontbreekt een landelijke aanpak. Universiteiten nemen beperkte maatregelen, en wetenschappers zoeken noodgedwongen zelf naar nieuwe financiering en samenwerkingen buiten de VS.

Het kabinet stelde een fonds van 25 miljoen euro in om buitenlandse wetenschappers aan te trekken, maar structurele oplossingen blijven uit. De wetenschap vreest voor langdurige gevolgen.

Nieuwe schuldregeling helpt 6.000 Nederlanders van schulden af

DANKZIJ een nieuwe schuldregeling zijn in 2024 ruim 6.000 Nederlanders met een laag inkomen volledig van hun schulden verlost, zonder aflossing. Dit blijkt uit het jaarrapport van de NVVK, de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening.

De regeling, ingevoerd op 1 juli 2024, is bedoeld voor mensen die leven van het sociaal minimum en geen financiële ruimte hebben om schulden af te lossen. Na een grondige beoordeling van inkomen en uitgaven wordt bepaald of volledige kwijtschelding mogelijk is.

De gemiddelde schuld van hulpvragers steeg vorig jaar met 10% naar 42.786 euro, verdeeld over gemiddeld dertien schuldeisers. De Belastingdienst, zorgverzekeraars en gemeenten zijn de grootste schuldeisers.

Hoewel deze regeling financiële rust biedt, waarschuwt de NVVK voor het gemak waarmee schulden ontstaan. Voorkomen blijft belangrijk, benadrukt de organisatie, die pleit voor een verdere verhoging van het sociaal minimum.

Amsterdam start proef met onvoorwaardelijke financiële steun aan bijstandsgezinnen

DRIEHONDERD Amsterdamse bijstandsgezinnen ontvangen vanaf deze week maandelijks €150 extra, zonder voorwaarden. Deze tweejarige proef, onderdeel van het programma ‘Gewoon geld geven’, is bedoeld om de effecten van onvoorwaardelijke financiële steun op armoede, stress en welzijn te onderzoeken. De deelnemende gezinnen, afkomstig uit de stadsdelen Noord, Nieuw-West en Zuidoost, hebben ten minste één thuiswonend kind onder de 18 jaar.

De extra financiële ondersteuning wordt gefinancierd door private fondsen, waaronder het Kansfonds en Stichting RCOAK. De gemeente Amsterdam draagt bij aan de onderzoekskosten. Onderzoekers van de Hogeschool van Amsterdam volgen zowel de deelnemende gezinnen als een controlegroep die geen extra geld ontvangt, om de impact van de steun op onder andere welzijn en gezondheid te meten.

Wethouder Marjolein Moorman (Armoede & Schuldhulpverlening) benadrukt dat het doel van de proef is om gezinnen ademruimte, stabiliteit en waardigheid te bieden. Na afloop van de twee jaar wordt het extra bedrag in een half jaar afgebouwd, waarbij gezinnen ondersteuning krijgen bij het maken van een toekomstplan.

Naast Amsterdam nemen ook de gemeenten Tilburg en Zaanstad deel aan het experiment. De resultaten van de proef kunnen mogelijk bijdragen aan effectiever en menselijker armoedebeleid op landelijk niveau.

Begeleiding van demonstraties steeds moeilijker door gebrek aan landelijke richtlijnen

DE Nederlandse politie waarschuwt dat het begeleiden van demonstraties steeds uitdagender wordt vanwege het ontbreken van landelijke richtlijnen. Volgens een rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid leidt het gebrek aan duidelijke afspraken over het ‘faciliteren’ van demonstraties tot uiteenlopende interpretaties en aanpakken door politie, gemeenten en demonstranten.

Sinds 2015 is het aantal demonstraties bijna verdrievoudigd

⟶⟶

tot ongeveer 6.000 per jaar, waarvan 97% vreedzaam verloopt. Desondanks legt deze toename een zware druk op de politiecapaciteit, waardoor andere taken zoals noodhulp en opsporing in het gedrang komen. De Inspectie adviseert het opstellen van een landelijk handelingskader om de rol van de politie bij demonstraties duidelijk vast te leggen. Daarnaast wordt aanbevolen om de inzet van de Mobiele Eenheid (ME) zorgvuldig te evalueren, aangezien hun aanwezigheid soms als intimiderend wordt ervaren en kan leiden tot escalatie.

Het kabinet onderzoekt momenteel aanpassingen in het demonstratierecht om de politie te ontlasten en de openbare orde beter te beschermen. De eerste stappen van deze herziening worden na de zomer verwacht.

Actie noodzakelijk

TenneT waarschuwt voor stroomtekorten na 2030

NETBEHEERDER TenneT signaleert een toenemend risico op stroomtekorten in Nederland na 2030, vooral tijdens perioden met weinig zon en wind. Volgens de Monitor Leveringszekerheid 2025 kunnen er in 2033 gemiddeld 13 uur per jaar stroomtekort zijn, oplopend tot 54 uur onder ongunstige omstandigheden.

De afbouw van kolen- en gascentrales, gecombineerd met de groeiende vraag naar elektriciteit, leidt tot een tekort aan flexibel inzetbaar vermogen. Hoewel batterijen en energieopslagtechnologieën in opkomst zijn, is hun ontwikkeling nog onvoldoende om deze tekorten op te vangen.

TenneT roept de overheid op tot snelle maatregelen, zoals het aanhouden van strategische reserves en het stimuleren van nieuwe gas- of waterstofcentrales. Het kabinet onderzoekt momenteel deze opties en overweegt ook innovatieve opslagmethoden te bevorderen. Daarnaast werkt het kabinet aan een versnelde uitbreiding van het stroomnet, met maatregelen om vergunningprocedures te verkorten en investeringen in netinfrastructuur te stimuleren.

TenneT benadrukt dat tijdige actie essentieel is om de leveringszekerheid van elektriciteit na 2030 te waarborgen.

Overheid moet burgerperspectief centraal stellen bij aanpak maatschappelijke crises

DE Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) waarschuwt dat de Nederlandse overheid te veel gericht is op economische efficiëntie en te weinig luistert naar burgers. In het rapport Falen en opstaan stelt de Rli dat deze focus heeft geleid tot vastlopende beleidsdossiers, zoals de stikstofcrisis, klimaatverandering en woningnood.

Hoewel het beleid financieel succesvol is geweest, met groeiende bedrijven en een stijgend bruto binnenlands product, zijn de kosten voor milieu, waterkwaliteit en biodiversiteit aanzienlijk. De Rli adviseert de overheid om meer in gesprek te gaan met maatschappelijke organisaties, zoals verenigingen en kerken, die vaak dicht bij de samenleving staan en waardevolle inzichten kunnen bieden.

Daarnaast pleit de raad voor minder bureaucratie en meer transparantie in overheidsbeleid. Politici zouden ruimte moeten krijgen om te falen, aangezien complexe problemen vaak onzekerheden met zich meebrengen.

Een cultuurverandering binnen de overheid is noodzakelijk om effectief en responsief te kunnen handelen in het belang van de samenleving.

Extreem warme zomer verwacht in Europa

Nederland beleeft recordzonnige lente

HET Duitse Max Planck Instituut voor Meteorologie voorspelt een uitzonderlijk warme zomer voor Europa in 2025. Deze verwachting is gebaseerd op een model dat een verband legt tussen hittegolven en warmteopbouw in de Noord-Atlantische Oceaan. Volgens onderzoeker Lara Wallberg kan een dergelijke oceaanopwarming tot drie jaar voorafgaan aan extreme zomerse hitte in Europa.

In Nederland is de lente van 2025 al opmerkelijk zonnig verlopen. Tot 14 mei zijn er 37 dagen geweest waarop de zon minstens 80% van de dag scheen, een nieuw record. Het vorige record van 36 zeer zonnige dagen dateerde uit 2020.

Daarnaast is het aantal zonuren sinds 1 maart opgelopen tot 662, terwijl het seizoensrecord op 805 uur staat. Met nog enkele weken lente te gaan, is er een kans dat dit record wordt gebroken.

De combinatie van een uitzonderlijk zonnige lente en de voorspelde warme zomer benadrukt de toenemende impact van klimaatverandering op het Europese weerpatroon. Deze ontwikkelingen kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de volksgezondheid, landbouw en waterbeheer.

Sports • NL

Niet de eerste

Sporters die hun prijzen verkopen

DE Nederlandse atleet Eugene Omalla heeft besloten zijn gouden medaille, gewonnen tijdens de Olympische Spelen van Parijs 2024, te veilen. Het gaat om zijn prijs in de 4x400 meter gemengde estafette – een historische prestatie voor het Nederlandse team én een persoonlijk hoogtepunt. Toch ligt de medaille nu bij een Amerikaans veilinghuis, met biedingen die al boven de 20.000 euro uitkomen.

Omalla's besluit om afstand te doen van zijn medaille heeft veel reacties losgemaakt. Sommigen vinden het onbegrijpelijk, anderen respecteren zijn keuze. Maar wat veel mensen niet weten: hij is zeker niet de eerste sporter die zo'n bijzondere prijs verkoopt.

Door de jaren heen zijn meerdere topatleten hem voorgegaan. Soms uit financiële nood, soms voor een goed doel – en soms gewoon om ruimte te maken voor de toekomst. Zo veilde bokser Wladimir Klitschko zijn gouden medaille van de Spelen in Atlanta (1996) voor zijn eigen kinderhulporganisatie. De opbrengst ging naar projecten voor kansarme jongeren.

Ook Jesse Owens, de legendarische Amerikaanse atleet die vier keer goud won in Berlijn 1936, zag een van zijn medailles in 2013 voor een recordbedrag van bijna 1,5 miljoen dollar van eigenaar wisselen. Niet door hemzelf, maar wel een voorbeeld van hoe waardevol – emotioneel én financieel – zulke sportprijzen zijn.

Sommige sporters verkopen hun prijzen uit noodzaak. De Duitse tennisicoon Boris Becker moest in 2019 persoonlijke trofeeën laten veilen wegens schulden. Voor anderen is de drijfveer altruïstischer. De Poolse atlete Maria Andrejczyk veilde haar zilveren speerwerpmemedaile om geld in te zamelen voor de hartoperatie van een ziek kindje.

Wat de reden ook is, elke verkoop vertelt een verhaal – en vaak een persoonlijker en menselijker verhaal dan de wedstrijd zelf. Voor Eugene Omalla is de reden niet volledig bekendgemaakt. Het kan om financiële ondersteuning gaan, een investering in zijn carrière of simpelweg een persoonlijke keuze. Wat vaststaat: zijn naam blijft in de boeken staan als olympisch kampioen, medaille of niet.

Deze trend roept vragen op over de waarde van tastbare prijzen in de sport. Voor sommigen is een medaille een heilig aandenken, een symbool van opoffering en succes. Voor anderen is het juist een kans om verder te kijken, te delen of opnieuw te beginnen.

Wat je er ook van vindt – bewondering of verbazing – het is duidelijk dat sportprijzen niet altijd voor eeuwig op de schoorsteenmantel blijven liggen. En achter elke veiling zit een uniek, vaak ontroerend verhaal.

Nieuwe uitdagingen in Parijs én Nove Mesto voor Nederlandse wielertoppers

DE Tour de France maakt in 2025 zijn langverwachte terugkeer naar Parijs voor de traditionele slotrit op de Champs-Élysées. Na een jaar van afwezigheid door de Olympische Spelen is het prestigieuze parcours weer terug in de Franse hoofdstad. Maar ditmaal met een twist: een nieuw alternatief parcours belooft extra spektakel.

Op zondag 27 juli start de 21e en laatste etappe in Mantes-la-Ville, waarna het peloton koers zet richting het centrum van Parijs. De rit is ongeveer 120 kilometer lang, maar het grote nieuws is de introductie van de Montmartre-klim in het parcours. Deze heuvel, bekend van de schilderachtige straatjes en uitzicht op de stad, wordt maar liefst drie keer beklommen. Het is een opvallende wijziging ten opzichte van voorgaande jaren en kan de gebruikelijke massasprint op de Champs-Élysées flink in de war schoppen. Sprinters zullen dus hun krachten goed moeten doseren, terwijl punchers wellicht hun kans ruiken.

Terwijl het wegseizoen richting zijn climax gaat, kijken mountainbikeliefhebbers uit naar de Wereldbekerwedstrijd in Nové Město, Tsjechië, van 23 tot 25 mei. Voor Nederland staan hier twee grote namen aan de start: Mathieu van der Poel en Puck Pieterse.
Van der Poel keert voor het eerst in lange tijd terug naar het mountainbiken. Zijn ambitie is duidelijk: hij wil in 2025 voor het eerst wereldkampioen worden in deze discipline, als opmaat naar de Olympische Spelen van 2028 in Los Angeles. Na succesvolle jaren op de weg, keert hij nu terug naar zijn roots in het bos en de modder, waar hij als jonge renner al furore maakte.

Puck Pieterse, regerend wereldkampioene mountainbike, is ook van de partij in Nové Město. Voor haar is het een belangrijk moment in de opbouw naar het zomerseizoen. Ze rijdt dit weekend eerst nog een wedstrijd in Duitsland, waarmee ze haar vorm test voordat ze zich in Tsjechië met de wereldtop meet.

Zowel Van der Poel als Pieterse staan bekend om hun veelzijdigheid en explosieve rijstijl, eigenschappen die perfect tot hun recht komen op het technische en veeleisende parcours van Nové Město.

Met een spannende slotrit in Parijs en Nederlandse topfavorieten in het mountainbiken belooft het een wielerweek vol actie te worden. Parijs krijgt een nieuwe dynamiek met de Montmartre-klim, terwijl in Tsjechië wordt gestreden om wereldbekerpunten. Fans van de wielersport komen deze maand dus zeker aan hun trekken.

Alle ogen gericht op Rosmalen tijdens Dutch Darts Championship 2025

Kelly Deckers/PDC

VAN 23 tot en met 25 mei 2025 vindt in het Autotron in Rosmalen het Dutch Darts Championship plaats. Dit toernooi is onderdeel van de European Tour van de Professional Darts Corporation (PDC) en geldt als een van de hoogtepunten op de Nederlandse sportkalender.

Elk jaar trekt het Dutch Darts Championship duizenden dartsliefhebbers uit binnen- en buitenland. Ook dit jaar worden weer volle tribunes verwacht, met een indrukwekkend deelnemersveld vol topnamen uit de dartswereld die strijden om belangrijke rankingpunten en prijzengeld.

Het toernooi maakt deel uit van de European Tour, een reeks evenementen die bepalend zijn voor de stand van zaken in het professionele dartscircuit. Voor de darters staan er niet alleen prestigepunten op het spel, maar ook kwalificatieplaatsen voor grote toernooien zoals de World Matchplay en het EK Darts.

Bezoekers kunnen zich verheugen op snelle, spannende wedstrijden en onvergetelijke momenten. Vooral Nederlandse fans zullen uitkijken naar de prestaties van de nationale toppers, die alles op alles zetten om op eigen bodem te schitteren.
Het Autotron in Rosmalen is een ideale locatie voor het evenement, met ruime faciliteiten, gezellige fanzones, eet- en drinkgelegenheden en natuurlijk de nodige dartsmerchandise. Of je nu een fanatieke volger bent of gewoon een leuke sportdag wilt beleven: het Dutch Darts Championship biedt voor ieder wat wils.

Daarnaast viert het evenement ook de rijke dartscultuur van Nederland. Met legendes als Raymond van Barneveld en supersterren als Michael van Gerwen heeft het land een indrukwekkende erfenis opgebouwd. Hun invloed is nog altijd zichtbaar in de populariteit van de sport.
De spanning stijgt nu de startdatum nadert. Kaarten gaan snel de deur uit, dus wie erbij wil zijn, moet niet te lang wachten. Voor degenen die het spektakel liever thuis volgen, is het toernooi te zien via verschillende sportzenders en livestreams.

Met hoge finishes, verrassende wendingen en een ongekende sfeer belooft het Dutch Darts Championship 2025 een weekend vol darts van het hoogste niveau te worden. Alle pijlen zijn gericht op Rosmalen.

Ex-CEO di Ennia mester debolbe varios miyon despues cu Corte a sostene veredicto

CORTE di Apelacion a rechasa e apelacion di e ex-CEO di Ennia, Ralph Palm, confirmando un sentencia anterior cu ta oblig'e pa debolbe un suma substancial di placa cu a wordo considera ricibi indebidamente. E decision aki, cu a wordo haci publico recientemente, ta mantene e veredicto original di maart 2023.

"E apelacion ta wordo declara infunda," asina e panel di tres hues a declara, afirmando e sentencia contesta. Ademas, corte a ordena Palm y su compania di maneho, R.A.R. Palm Management Services, pa hunto cubri e gastonan legal di e apelacion na nomber di Ennia.

A constata cu Palm tabata responsabel no solamente pa pagonan indebido, pero tambe pa enrikecimento inhusto.

E suma total cu e mester debolbe ta aproximadamente 3.7 miyon florin, mas interes legal. E obligacion aki ta separa for di e claimnan di responsabilidad continuo contra un grupo mas amplio di ex-ehecutivonan di Ennia.

E caso ta envolvi EC Investments y Ennia Caribe Holding como demandantenan contra Palm y su compania di maneho. Ennia a exigi restitucion di Palm a base di enrikecimento inhusto y conducta ilicito. E reclamonan ta relaciona cu bonusnan, compensacion pa gastonan di vivienda y auto y gastonan personal haci cu tarhetanan di credito di e compania durante cu Palm tabata sirbi como CEO.

E veredicto inicial di corte den gran parti a concede e reclamonan di Ennia, y Corte di Apelacion, despues di a revisa e caso, a yega n'e mesun conclusion.

Enrikecimento atraves di activo di Ennia

E disputa ta sali for di un acuerdo di maneho firma dia 9 di februari 2011, entre Ennia Holding y Palm Management, bou di cual Palm a bira director statutario di Ennia Holding dia 14 di februari 2011 y despues di Ennia Investments desde 1 di januari 2012.

E accionista unico di Ennia, Parman International, a formalisa e remuneracion di Palm como CEO den un decision fecha 28 di april 2011, firma p'e doño di e tempo ey, Hushang Ansary.

Dia 7 di juli 2018, Banco Central di Corsou y Sint Maarten (CBCS) a retira Palm for di su funcion.

E veredicto aki ta marca un momento significativo den e esfuersonan di Ennia pa recupera fondo for di ex-ehecutivonan y ta reforsa e responsabilidad legal di liderazgo corporativo den e sector financiero di Corsou.

E caso ta keda bou di observacion atento mientras otro procedimentonan legal ta continua contra ex-miembronan di gerencia.

Fuente: Curacao Chronicle

Yiu di Corsou deteni na Colombia pa supuesto rol den contrabanda internacional di Cocaina

AUTORIDAD Colombiano a pone man riba Michael Francis de Haseth, un homber naci na Corsou, kende ta ser sospecha di ta envolvi den traficacion internacional di cocaina. E noticia aki a wordo confirma pa varios medio di comunicacion internacional.

De Haseth a wordo deteni na Cartagena despues cu INTERPOL a emiti un Notificacion Cora (Red Notice) riba peticion di Fiscalnan Hulandes na Den Haag. E ta wordo acusa di a hunga un rol di coordinacion den contrabanda di mas di 100 kilo di cocaina na aña 2022, principalmente via haf di Rotterdam.

E sospechoso ta enfrenta diferente acusacion, incluyendo traficacion y transporte di substancianan ilegal. E Notificacion Cora di INTERPOL ta un alerta internacional pa busca y aresta un persona cu ta ser busca pa husticia pa extradicion.

Autoridad Colombiano a confirma nan cooperacion den e proceso di extradicion y ta spera cu De Haseth lo wordo entrega na Hulanda, unda e lo mester presenta dilanti di hues. E detencion aki ta un resultado di un investigacion internacional cu a hiba na identifica De Haseth como un figura clave den un red di contrabanda di droga.
E caso aki ta subraya e colaboracion estrecho entre autoridad di ley y hudicial di diferente pais den nan lucha contra crimen organisa transnacional. E ta demostra e importancia di intercambio di informacion y asistencia mutuo pa por captura personanan cu ta opera den actividadnan ilicito cu ta crusa frontera.

E detencion di un persona naci den region di Caribe Hulandes ta un recordatorio di e reto continuo cu e region ta enfrenta pa loke ta trata criminalidad organisa y traficacion di droga. Autoridad di tanto Aruba, Corsou como Hulanda ta traha hunto cu otro paisnan den region y internacionalmente pa combati e tipo di actividadnan aki.

E proceso di extradicion por dura algun tempo, ya cu e mester sigui proceduranan legal tanto na Colombia como na Hulanda. Durante e periodo aki, De Haseth lo keda deteni na Colombia. Unabes extradita, e lo enfrenta e acusacionnan formal na Hulanda y lo tin un proceso hudicial pa determina su culpabilidad den e caso di contrabanda di cocaina.

E investigacion ta sigui y no ta descarta cu mas detencion por sigui den e caso aki.

Fuente: Curacao Chronicle

BONEIRO

Acuerdonan regional mester fortalece e Islanan

E acuerdonan regional cu Boneiro, Sint Eustatius y Saba ta un instrumento importante pa mehora desaroyo economico, calidad di bida y infrastructura riba e islanan. Esaki ta loke Secretario di Estado Zsolt Szabó di Digitalisacion y Relacionnan di Reino ta skirbi den su rapport di progreso na Tweede Kamer. E ta menciona e palabracionnan den cuadro di e programanan di inversion aki como un paso positivo den direccion di auto-suficiencia di e islanan.

Pa Boneiro, un suma total di mas di dies tres miyon euro ta disponibel. E placa aki lo wordo uza pa desaroyo di area den e barionan di Antriol y Nort'i Saliña, mehoracion di transporte publico, logistica y haci e scolnan mas sostenibel y accesibel. Actualmente, bestuurscollege di e isla ta trahando riba detaye di e plannan. Segun Szabó, awo ta n'e bestuur di Boneiro pa realmente logra progreso den ehecucion.

Sint Eustatius y Saba

Tambe na Sint Eustatius, e acuerdo regional ta hunga un rol den inicio di e programa Statia 2026. Den e cuadro ey, proyectonan ta wordo prepara cu mester pone e isla riba mapa internacional. E secretario di estado ta mira den e programa un oportunidad pa stimula turismo y economia local. Sinembargo, e ta enfatisa cu mester di un planificacion estricto pa alcansa e fechanan limite rumbo pa e momento historico na november 2026. Ainda no ta conoci cuanto placa lo wordo poni disponibel pa e isla.

Pa Saba, cinco miyon euro a wordo otorga via e acuerdo regional. Cu e suma aki, entre otro, e proyecto di construccion di vivienda Under the Hill 2, cu diesocho cas social, a wordo finalisa. Tambe a haci palabracionnan pa amplia e cantidad di vivienda te cu 2030. Un otro proyecto grandi t'e construccion di un haf resistente na horcan na Black Rocks. E gobierno a reserva cuarenta miyon euro p'esaki, di cual trinta miyon euro a wordo libera caba. Ta spera cu e construccion lo cuminsa den e di cuater trimester di 2025.

Resistencia

Segun Szabó, e inversionnan aki ta contribui n'e resistencia economico y social di e islanan. Den e periodo venidero, lo traha di cerca cu e gobierno di e islanan y departamentonan relevante na Den Haag pa guia e ehecucion di e proyectonan y unda ta necesario, acelera esaki.

Ademas di proyectonan fisico, e secretario di estado ta enfatisa tambe e importancia di condicionnan basico, manera bon gobernacion, finansa publico solido y fortificacion di e capacidad di ehecucion. Cu esaki, e acuerdonan regional no solamente mester duna impulsonan temporal, sino tambe haci mehoracionnan structural posibel.

Fuente: Bonaire.nu

Casi 19 mil turista a bishita Boneiro den april

BONEIRO a experencia un aumento considerabel den su sector turistico durante luna di april 2025. Cifranan preliminar di Tourism Corporation Bonaire (TCB) ta indica cu e isla a ricibi un total di 18.858 turista cu a keda hospeda, un crecemento di 14,3 porciento compara cu april di e aña anterior.

E grupo mas grandi di turista atrobe tabata bin di Hulanda, cu un total di 7476 bishitante, representando casi 40 porciento di tur turista. Na di dos luga a sigui e turistanan Mericano, cu 4676 bishitante, formando casi un cuarta parti di e total. Mayoria di e bishitantenan Mericano a bin for di estadonan manera New York, California, Florida, Texas y North Carolina.

E cantidad di bishitante for di Corsou y Aruba tambe tabata notabel, parcialmente danki n'e celebracion di Dia di Rincon, un festividad popular riba e isla. Corsou a contribui cu 3112 bishitante (16,5%) y Aruba cu 610 bishitante (3,2%).

Otro paisnan di origen di e turistanan tabata inclui Canada (600 bishitante), Alemania (518), Belgica (448), Suiza (215), Colombia (154) y Reino Uni (142).
Gran mayoria di e bishitantenan a yega Boneiro pa pasa nan vakantie. Entre e Mericanonan, 53,7 porciento a indica cu nan a bin pa relaha, sigui pa 32,8 porciento cu specificamente a bin pa bucea. E Hulandesnan a bin ainda mas tanto pa vakantie (71,4%), sigui pa bishita famia y amigo (10,6%).

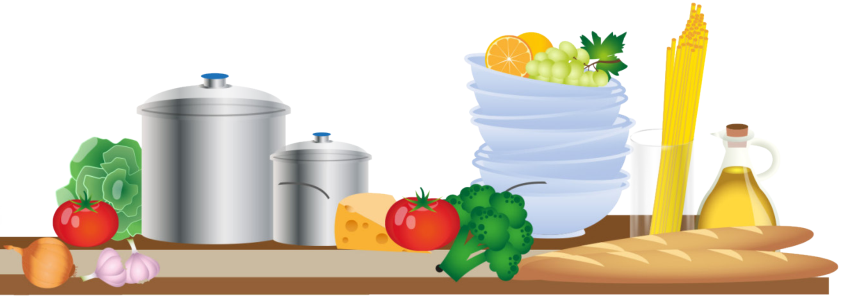
Pa loke ta trata e tipo di estadia, mayoria di e turistanan a hospeda den hotel, sigui pa villa y apartamento. Entre e bishitantenan Mericano, casi mita (49,7%) a scoge un hotel, mientras cu e porcentahe cerca e Hulandesnan tabata similar (47,8%). Ademas, un parti significante di e Hulandesnan a keda den apartamento (12,2%) of villa (10,7%).

Ta remarcabel cu mayoria di e bishitantenan tanto for di Hulanda como for di Merca tabata den e grupo di edad entre 45 y 64 aña. E biaheronan adulto aki ta keda un grupo meta importante p'e isla.

Fuente: Bonaire.nu

RECETA DI DIA

Chips di Rice Paper

DEN e mundo culinario yen di sorpresa, tin biaha nos ta descubri ingredientenan humilde cu por transforma den snacks extraordinario. Awe, nos ta bay explora e potencial di rice paper - e mesun blachi fini y rondo cu nos ta uza pa lora spring rolls fresco - y converti nan den chips crocante y delicioso.

E ta un manera facil y rapido pa crea un snack unico, sea pa bo mes disfruta of pa sorprende bo amigonan y famia. E flexibilidad di e receta ta permiti bo experimenta cu diferente sason, creando asina un experiencia di sabor personalisa. Sigui nos paso pa paso y den un momento bo ta goza di bo propio chips di rice paper traha na cas!

Ingrediente:
Rice paper (e blachinan fini y rondo cu bo ta uza pa traha spring rolls fresco) - e cantidad ta depende di cuanto chips bo kier traha
Azeta vegetal of otro azeta cu punto di huma halto (pa hasa) of azeta di oleifi of cooking spray (pa horna of microwave)
Salo (na gusto)
Otro sasonnan opcional (paprika, chili powder, garlic powder, etc.)

Instruccion:
Pa hasa:
Corta e rice paper: Cu un sker of un pizza cutter, corta e blachinan di rice paper den e forma cu bo ta desea (triangulo, cuadra, etc.).
Keinta e azeta: Den un panchi abou, keinta un tiki azeta te ora e ta cayente (test cu un pida chikito di rice paper - e mester subi mesora).

Hasa e chips: Pone algun pida di rice paper den e azeta cayente y saca nan afo lihe ora nan bira blanco y crocante (mas of menos 2-5 seconde).

Score e azeta: Pone e chips riba un kitchen towel pa saca e exceso di azeta.
Sasona: Basha salo y otro sason riba e chips mientras nan ta cayente ainda.

Pa Horna:
Pre-keinta e oven: Set bo oven na 350°F (175°C).
Corta e rice paper: Corta e blachinan di rice paper den e forma desea.

Hunta cu azeta (opcional): Hunta of spray cada pida cu un tiki

azeta.

Pone riba baking sheet: Pone e pidadonan den un solo layer riba un baking sheet cu baking paper.

Horna: Horna pa 5-10 minuut of te ora nan bira un tiki blanco y crocante. Tene bon bista riba nan pa nan no kima.

Sasona: Sasona mesora ora nan sali for di oven.

Pa Microwave:
Corta e rice paper: Corta e blachinan di rice paper den e forma desea.

Hunta cu azeta (opcional): Hunta of spray un tiki azeta riba nan.
Microwave: Pone algun pida den un solo layer riba baking paper den microwave.

Microwave pa corto tempo: Cuminsa cu 15-30 seconde y sigui den aumento di 5-10 seconde te ora nan ta crocante.

Sasona: Sasona mesora despues di saca nan for di microwave.

Disfruta!

Fortaleza pa Famia

Un matrimonio transparente den Cristo Hesus

PESEY un homber lo bandona,su tata, y su mama,y lo uni cu su esposa, y nan dos lo bira un carni.(Genesis 2:24).

Mas confiansa tin den un matrimonio,
Mas dushi e bida ta,
Mas forsa nan tin como pareha den tur circunstancia,
Mas resistente nan ta bira contra tur plan di e enemigo,
Y mihor testimonio por wordo duna na e yuinan y tur esnan cu ta den nan circulo di amistad.

Matrimonio ta entre un homber, un muher y Dios, pasobra ta Dios a institui matrimonio, y Dios ta esun cu a forma famia, Dios ta stima famia, pasobra Dios ta un Dios di orden.

Den e orden di Dios, Dios ta bini na prome lugar, como Cabes y Doño di tur cos, e homber ta cabes di cas, e muher ta somete na e homber, y e yuinan ta honra nan tata y nan mama. Asina un famia ta funciona den presencia di Dios.

Tur cambio cu hende kier haci , bao di influencia di e malbado, ta trece confusion, y nos tur sa cu caminda tin confusion, division y separacion ta bati na porta.

Den e bida matrimonial, no tin cuestion di ami ta manda, pero hunto nos por resolve tur cos, pasobra nos no tin nada scondi pa otro, nos bida ta transparente, pasobra esey ta boluntad di Dios.

Palabra di Dios ta bisa den Proverbionan 18:22 ; Esun cu haya un esposa , ta haya algo bon y ta ricibi fabor di Senjor.

Mescos cu den awa cara ta refleha cara, asina curason di hende ta refleha hende. (Proverbionan 27:19).

Esun cu sconde su pica, lo no prospera, ma esun cu confesa, y laga nan lo haya misericordia. (Proverbionan 28:13).

Esun cu cana den rectitud (Integro) lo wordo salba, ma esun cu ta perverso den su camindanan lo cay diripiente. (Proverbionan 28:18).

Cuater Proverbio fuerte cu ta hala atencion di hende, pa nan ta transparente den tur cos, pero especialmente den e bida matrimonial mester tin transparencia, no solamente den asuntonan financiero, pasobra hopi ta esnan cu ta kere cu ta ora tin placa bida ta bay bon.

Y esey ta un gran mentira, pasobra nos ta priminti , na ora di casamento, cu nos lo ta cu otro den tempo bon y tempo malo, den rikesa y den probesa.

Si tin separacion ora cos no ta bon, of tin un trato diferente meymey di luna y otro trato fin di luna, anto e ora ey no tin transparencia, y mester revisa e asunto pa diabel no cohe bentaha.

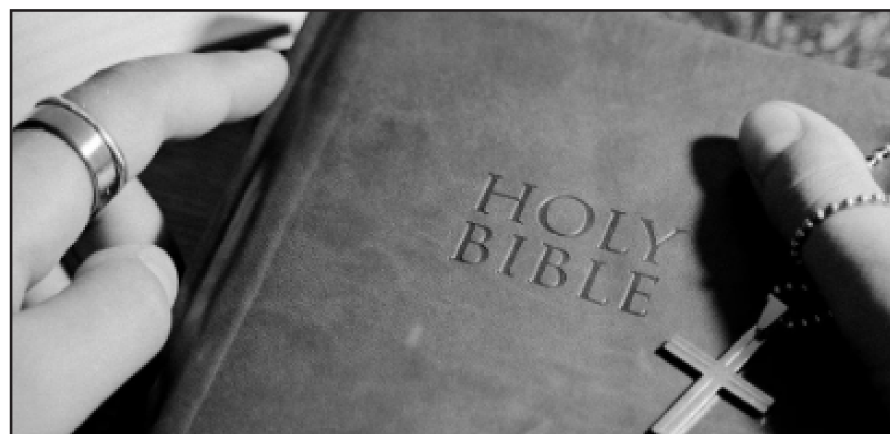
Pesey poniendo mentira un banda, cada un di boso papia berdad cu su prohimo, pasobra nos ta miembro di otro. Rabia ma no haci pica, no laga solo baha riba boso rabia, no duna diabel oportunidad. (Efesionan 4:25-26).

E ora ey Hesus a bolbe papia cu nan bisando: Ami ta e lus di mundo, esun cu sigi Mi lo no cana den scuridad, ma lo tin e lus di bida,

Caminda tin scuridad no tin transparencia,y mayoria biaha caminda no tin transparencia, pica ta presenta y ta domina, pesey e palabra di Dios ta bisa den 1 Juan 1:9: Si nos confesa nos picanan
E ta fiel y husto pa pordona nos, nos picanan y libra nos di tur inhusticia.

Santiago 5:16 ta para scirbi: Pesey confesa boso picanan un na otro,y haci oracion un pa otro, pa boso wordo cura. E oracion efectivo di un hende husto por logra hopi.

No laga nos gaña nos mes, tur matrimonio mester di presencia di Cristo Hesus, mescos cu nos bida tin mester di rosea y awa tur dia .

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Un bida di humildad y Eucaristia

Awe ta Dia di San Pascual Baylon

DIA 17 di mei nos ta celebra e fiesta di San Pascual Baylon, un santo popular, specialmente conoci como patrono di coki, pastoor y e adoradornan Eucaristico. Su bida, marca pa humildad profundo y un devocion inmenso n'e Santisimo Sacramento, ta un inspiracion pa nos tur.

Pascual Baylon Ybarra a nace na 1540 den un famia campesino pober na Torrehermosa, Aragon, Spaña.

Desde un edad hoben, el a traha como wardador di carne, un oficio cu a cultiv'e un sentido di responsabilidad y un contacto intimo cu naturalesa. Aunke e no a ricibi un educacion formal, su curason tabata yen di un fe bibo y un deseo profundo pa sirbi Dios.

Na edad di 24 aña, Pascual a drenta e orden di fraternan menor reformadonan Alcantarinos. Su bida religioso tabata caracterisa pa un disciplina estricto, oracion constante y un trabou manual dedica. El a fungi como coki den diferente convento, un tarea cu el a eherce cu alegria y un sentido di servicio na su rumannan religioso.

E devocion di San Pascual n'e Eucaristia tabata central den su spiritualidad.

El a pasa oranan largo den adoracion dilanti di e Santisimo Sacramento, meditando riba e misterio di e presencia real di Cristo den e hostia consagra.

Ta conta cu hopi biaha el a experencia extasis mistico durante oracion. Su fe tabata asina profundo cu, segun tradicion, milagernan tabata sosode rond di dje, specialmente den relacion cu e Eucaristia.

Aunke San Pascual no tabata un sacerdote, su comprension di e misterionan di fe tabata remarcabel.

El a sa defende e presencia real di Cristo den e Eucaristia contra herehenan di su tempo cu conviccion y claridad, aunke cu humildad.

Su simplicidad y su amor sincero pa Cristo den e Sacramento

tabata mas elocuente cu cualkier argumento intelectual.

San Pascual Baylon a muri na Valencia na 1592. Su reputacion di santidad a crece rapidamente despues di su morto, y hopi milager a wordo atribui na su intercesion. El a wordo beatifica na 1618 y canonisa pa Papa Alexander VIII na 1690.

Awe, San Pascual Baylon ta recorda como un modelo di humildad, simplicidad y un amor profundo p'e Eucaristia. Su bida ta un recordatorio cu santidad no ta limita na un posicion of educacion, sino na un curason dedica na Dios y na servicio di prohimo. Su ehempel ta inspira nos pa cultiva un relacion mas intimo cu Hesus den e Santisimo Sacramento y pa biba nos fe cu senciyes y alegria.

Den nos oracion, nos por pidi su intercesion specialmente pa esnan cu ta traha den cushina, pa pastornan cu ta guia nan rebaño, y pa tur esnan cu ta busca un encuentro mas profundo cu Cristo den e Eucaristia.

Mas leu di logica

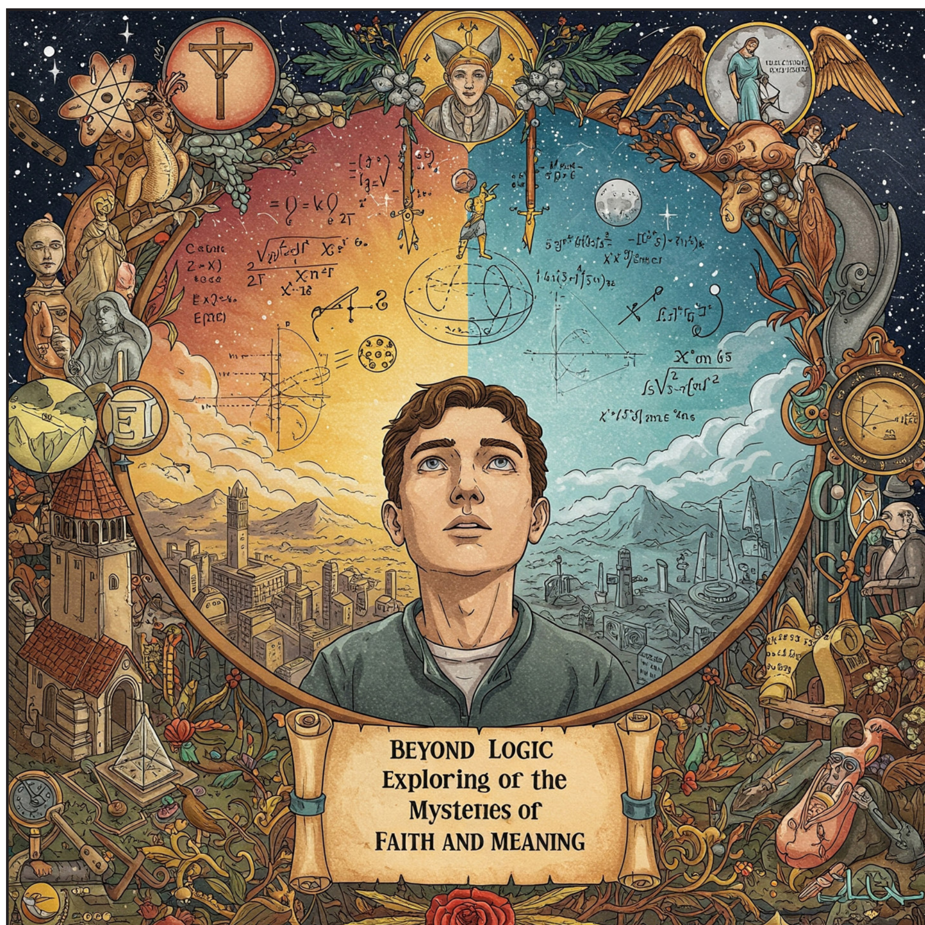
Explorando e misterionan di fe y nificacion

DEN e afan constante di humanidad pa comprende tur cos, pa decifra e codigonan di existencia cu rason y evidencia, nos ta yega na un punto unda logica ta mustra su limitacionnan. Tin un dominio, sutil pero profundo, cu ta extende mas leu di e alcanse di nos intelecto puramente analitico. Ta den e espacio aki, den e teritorio inexplora di e desconoci, unda e raisnan di fe y e buskeda di significacion berdadero ta hinca.

"Mas leu di logica" no ta un negacion di rason, sino mas bien un reconocemento humilde cu nos existencia ta mucho mas rico y misterioso pa wordo reduci na ecuacion y silogismonan. E ta un invitacion pa mira cu wowo nobo, pa sinti cu un curason habri, y pa acepta cu tin berdadnan cu ta resona den nos ser na un nivel mas profundo cu comprension intelectual.

Den e tradicionnan religioso di mundo, nos ta haya un abundancia di narativanan, di simbolismo y di experencianan cu ta transcende e ordinario. Milagernan cu ta desafia ley di naturalesa, profecianan cu ta mustra un vision di futuro y encuentronan mistico cu ta laga un marca indeleble riba esnan cu ta experencia nan. Tur esakinan ta señalnan cu ta indica un realidad cu ta opera mas leu di e reglanan cu nos mente consciente por capta completamente.

Fe, den e contexto aki, no ta un obediencia ciego na dogma, sino mas bien un confiansa den lo invisibel, un sentimento intuitivo di conexion cu algo trascendente. E t'e capacidad pa mira speransa den scuridad, pa haya consuelo den sufrimento, y pa persisti den bondad aunke e resultadonan no ta semper visibel of midi. Fe

t'e brug cu ta conecta nos cu e posibilidad di un proposito mas grandi, un realidad spiritual cu ta duna nos bida un profundidad y un significacion cu ta surpasa e limitenan di tempo y espacio.

E buskeda di significacion ta intrinsicamente mara n'e exploracion aki mas leu di logica. Nos anhelo pa comprende pakico nos ta aki, kico ta nos meta y con nos mester biba, hopi biaha ta hiba nos n'e fuentenan di sabiduria spiritual. E textonan sagrado, e enseñansanan di lidernan religioso, y e testimonio di esnan cu a cana e caminda di fe prome cu nos, ta ofrece nos guia y perspectiva. Nan ta papia di amor incondicional, di pordon, di humildad, y di e importancia di sirbi otro como un refleho di lo divino.

Sin embargo, e comprension berdadero di e misterionan aki no ta bin solamente di estudio intelectual of di aceptacion pasivo di doctrina. E ta exigi un encuentro personal, un apertura di nos curason y mente n'e posibilidad di algo mas. E por manifesta su mes den un momento di revelacion durante oracion, den e sintimento di paz despues di un acto di caridad, of den e asombro profundo dilanti e beyesa inmenso di naturalesa.

"Mas Leu di Logica" ta un invitacion pa reconoce e limite di nos comprension racional y pa brasa e misterio cu ta encera nos existencia. E ta un recordatorio cu tin berdadnan cu ta wordo sinti mas cu pensa, cu ta wordo biba mas cu splica. Den e exploracion aki, den e entrega n'e desconoci cu fe, nos por haya un sentido di paz, un proposito mas profundo y un conexion cu algo cu ta infinitamente mas grandi cu nos mes. E ta den e dominio aki, mas leu di logica, unda e esencia berdadero di nos spiritualidad ta florece.

Be on your guard
stand firm in
the faith;
be courageous;
be strong.

1 Corinthians 16:13

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Gradicimento / Invitacion

Pa medio di esaki famia ta gradici tur cu di un manera of otro a mustra nan atencion durante e tempo dificil cu fayecimento y entiero di nos difunto stima.
Boso presencia y sosten tabata un gran consuelo pa nos

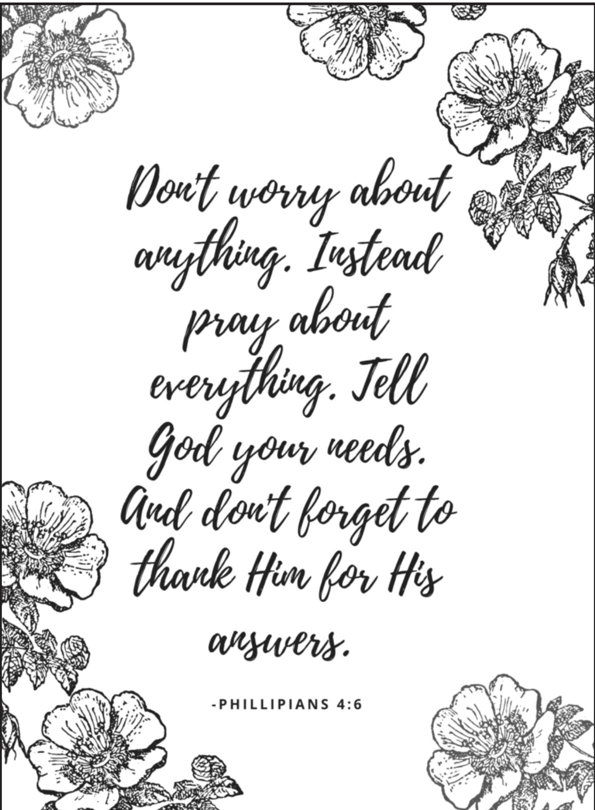
Sra. Vda. Hilaria M. Tromp-Christiaan
Cariñosamente yama "Ija"

Un danki na tur cu a manda caarchi, mensahe, yamadanan, flor y krans.

Un danki special pa Francees Figaroa pa e bunita poesia dedica na Mama Ija, WondenPoli, Dr. Sneek, Faith en Hope y Aurora Funeral Home pa nan atencion brinda.
Alabes ta hasi un invitacion pa compaña nos na 3 Santo Sacrificio di misa cual lo tuma lugar na Parokia Sta Anna na Noord:
Diasabra 17 di mei 2025 pa 7pm
Dialuna 19 di mei 2025 pa 6:30pm
Diaranson 21 di mei 2025 pa 6:30pm

Bo(so) presencia lo ta altamente aprecia

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

" Mi no a muri.
Ta p'esey mi no a bisa ayo.
Mi a djis habri mi halanan y bula bay Keiro.
Boso a keda atras.
No laga tristesa domina boso.
Keda uni un cu otro pa mi alma, Esey lo ta un alegria.
Recorda mi cu hopi amor."

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Filomena M. Christiaans -Tromp
Cariñosamente yama "Ina, Tanchi Ina of Mama"
*01-11-1955 - †07-05-2025

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Conforme cu boluntad di Dios y gradecido na loke e la haci y nifica pa nos,
nos ta anuncia e transformacion di morto pa bida eterno di

SR. RUDY IVANS PAESCH
September 6th 1963 - May 13th 2025

Jesus a bisa:
"Ami ta resureccion y e bida: esun cu kere den Mi lo biba,
maske e muri. Y tur esnan cu ta biba y ta kere den
Mi lo no muri nunca mas. Bo ta kere esaki?"

Salmo: Juan 11: 25-26

Lagrima y flornan por seca, su recuerdonan y tur loke el a haci y significa pa nos, lo keda graba pa semper den nos mente y curason.
"Cerca Dios mi alma ta na paz, ta di DJ'E mi salbacion ta bin"
Salmo 62:1

Nos ta anuncia fayecimento di:

Amrita Ricao-Manuela
*29-11-1958 - †12-05-2025

Na nomber di su:

Casa: †Elvis Ricao

Yiunan:
Rachida Ricao
Patrick Ricao

Rumannan:
Albert Manuela
Anelda Manuela
Rudsel & Thelma Manuela
Lytienne & O'Neila Manuela
Lyzette Manuela & Angelo Susanna

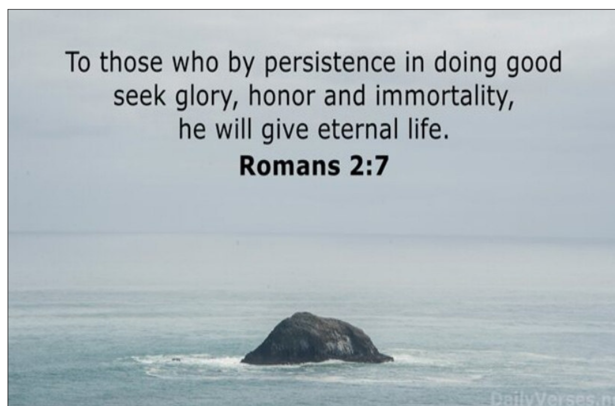
Subrina i subrinonan:
Andy & Naomi Manuela
Jataska, Yanaika & Janella Pietersz
Nadine & Kevin Manuela
Sullienne & Lysheena Manuela
Dilayla, Tayir & Crisainy Manuela
TUR CU NAN RESPECTIVA FAMIA

Bon Amiga: Jackeline

Tur sobra Prima i primonan, ex colega i amistadnan, bisiña i conosinan

Demas famia: Manuela, Ricao, Baromeo, Ilina, Pietersz, Martha, Reina, Matrona.

Acto di despedida lo tuma lugar Diasabra 17 di mei 2025 di 2or pa 4or di atardi na Aurora Funeral Home. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa".

Salmo: 23

Cu profundo dolor den nos curazon, nos ta anuncia fayecimento di:

August Ferdinand Maduro
Mihor conoci como "Peyi" of "Freddy"
* 28 augustus 1946 - +11 mei 2025

Na nomber di su:

Pareha stima: Gianna Koolman

Yiunan:
Tammy Maduro y Thijs Backus
Donovan C. Maduro y famia

Rumannan: † Norma Maduro

† Wijki Maduro, Chibi de Cuba y famia
† Joe Maduro, Myra Arends y famia
† Jichi Maduro y famia
Alchi y Maria Maduro-Tromp y famia
† Quito Maduro, Roslin Kock y famia

Tanta: Lulu y Neeuw Lioe-A-Tjam y famia

Manera yiu:Thalia Croes y Jhon Lopez y famia

Suegra: Felicia Koolman-Kelly

Swa y cuñanan: Aldemara Koolman y famia
Alfredo Koolman y famia
Manolo Koolman

Amigonan: Sharlyn Ruiz, Jenny y Melvin Loefstok, Henny Snijders, Bano Lopez, Sylvio Vrolijk, Betran Odor, Jesus Grovell y Jude de Windt

Hunto cu tur primo, prima, bisiña, amigo y demas famia, lo tuma despedida di Freddy riba diasabra 17 di Mei 2025 na Royal Funeral Home, di 9or pa 10:30or di mainta, sigi pa un response. Despues lo sigi pa Santana Catholico na Noord.

Lo tin un box disponibel pa donacion na Fundacion CasMarie.

Despues di entiero no lo ricibi bishita di condolencia na cas.

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Veronica Ramos-Maduro
Mihor conoci como "Vera of Dudu"
*13-01-1948 - †14-05-2025

Na nomber di su:
Esposo: Victor "Vito" Ramos
Yiunan: Michel Ramos y famia
Giovanni y yiu
Nietonan: Micheline Ramos y Urvin Orman y yiunan
Haishel Ramos y yiu
Serelaine Ramos y Jean Carlo Kock y you
Rumannan:
†Ramiro Julia
†Erwin Julia y esposa y yiunan na Boneiro
Vdo. Serverio Maduro y yiunan
Lorenzo Maduro y esposa y yiunan
Ronny Maduro y esposa y yiunan
†Sorangela Margarita-Maduro na Corsow
Cuña: Cristina Ramos
Centro di cuido Cas Betesda
Grupo di Oracion: Jesus mi Caminda
Bisanietonan, subrino- y subrinanan, ihanan, primo- y primanan, comper- y comernan, amigo- y amiganan, bisiñanan, ex coleganan di Talk of the Town, Manchebo, Bucuti y Surfside.
Tur demas famia na Aruba, Corsow, Boneiro y Hulanda.

Ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Misa Inmaculada Concepcion na Sta Cruz dialuna 19 di mei 2025 di 2'or pa 4'or di atardi. Despues lo sali pa Santana Catolico de Vries na Sta Cruz.

Condolencia lo tuma lugar na Royal Funeral Home diasabra 17 di mei 2025 di 7'or pa 9'or di anochi.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro famia of amistadnan. Despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

IN LOVING MEMORY

Hesus a bisa:
"Ami ta resureccion y e bida; esun cu kere den Mi lo biba, maske e muri. Y tur esnan cu ta biba y ta kere den Mi lo no muri nunca mas. Bo ta kere esaki?"
Juan 11: 25-26

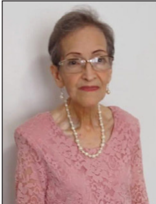
Cu profundo agradecimento, amor y respet, nos ta honra e bida di nos tata, welo, bisawelo y ruman. Un tata cu caracter y disciplina, kende a pasa pa e bida eterno, disfrutando den e presencia di nos Señor.
Nos ta anuncia e transformacion di morto pa bida eterno di

Sr. Miguel Bernardo Boekhoudt
Cariñosamente yama Papa, Opa, Vader, Grandpa
*22-08-1942 - †11-05-2025

Na nomber di su:
Mayornan:
†Lorenzo y †Facunda Boekhoudt-Arends
Compañera di bida y mama di su yiunan:
Martilia (Tila) Loopstok
Yiunan:
Amayra Boekhoudt
Vilma y David Paesch
Shirley (Sherine) y †Roberto (Robby) Peterson
Mickel (Mike) Boekhoudt
Gwendolyn y Edgard Croes
Jenny Boekhoudt
Rumannan di su yiunan:
†Flora (Ia) Rozenberg y famia, Elsa (Eta) y Robert van Ham y famia
Edwin (Tinchi) y Rita Rozenberg y famia, Freddy (Pepe) Rozenberg,
Calicia y Norman Benjamin y famia
Nieto(a)nan:
Kimberly Boekhoudt
Amylenne Paesch, Ishbert Paesch, †Daselenne Paesch, Rishel y Ena Sokol-Paesch
Joyrick Peterson
Davidlee Boekhoudt, Amber Boekhoudt
Jogard y Edward Everon, Arthur y Emily Arends, Abigayle y Andriu Vasquez
Jennisa Eckmeyer y Gabriel Zambrano
Bisanieto(a)nan:
Daselenne Paesch, Ishbertsun Paesch, Cataleya Paesch, Mike-Elliot Paesch
Julius Paesch, Adrian Paesch
Daniël Boekhoudt
Amelia Arends, André Vasquez
Aedan Zambrano
Rumannan:
†Antonio (Tony) y Carmen Boekhoudt y famia, †Francisca Boekhoudt y famia,
†Maria Boekhoudt y famia, †Betty Boekhoudt, †Vera Boekhoudt,
Mateo Boekhoudt y famia, †Dionisio Boekhoudt
Tur omo y tantanan den feliz memoria y nan famia.
Swa y Cuñanan:
†Roman y Sira Loopstok y famia, Juan Loopstok y famia,
†Ramiro y Greta Loopstok y famia,
†Raymundo y Mina Loopstok y famia, Felepina Loopstok y famia, †Angelica Lacle y famia,
Flora y Alicio Croes y famia, Helena Loopstok y famia,
Sunilda Carrasquero y famia,
Rafael y Anne Loopstok y famia, Roberto y Luz Loopstok y famia
Suegro y suegra den feliz memoria.
Ayudante na cas:
Coleta Zschuschen
Tur sobrino(a)nan, primo(a)nan, comer y compernan, amigonan, bisiña, conocirnan y demas famia: Boekhoudt, Loopstok, Paesch, Peterson, Croes, Sokol, Arends, Vasquez, Eckmeyer, Zambrano,
de Cuba, Pimienta, Diaz, Odor, Jacobs, Rozenberg, Van Ham, Cornes, Benjamin.

Tin oportunidad pa condolencia riba
diabierna, 16 di mei 2025 di 7:00pm pa 9:00pm na Aurora Funeral Home

E acto di entiero ta tuma luga riba
diasabra, 17 di mei 2025 di 9:00am pa 11:00am na Aurora Funeral Home
despues ta sali pa santana catolico na Noord.
Nos disculpa si por a lubida un of otro famia.
Despues di entiero no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

May the road rise up to meet you.
May the wind always be at your back.
May the sun shine warm upon your face,
And rains fall soft upon your fields.
And until we meet again,
May God hold you
In the palm of His hand.

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Vda. Carla M. C. Noguera-Croes
Cariñosamente yama "Oma"
*03-10-1940 - †11-05-2025

Casa: †Juan Noguera

Yiunan:
Susan & Oscar Solognier
Ifna Noguera
Alice Noguera & Johnny Milan
Shannon & Rafael Perez Guardiola

Mayornan: †Hildo & †Marianita Croes-Werleman

Mescos yiu: Yahaira & Gerald Croes-Maduro
Mauricio & Martha Valencia Lopez
Roselyne Etienne

Nieto(a)nan:
Darice Solognier
Andy y Jessica Solognier
Stephanie Solognier & Jennifer Chirino
Kay Campbell
Denise Campbell & Odmar Kelly
Samantha & Denise Laclé-Campbell
Alienne Bisslik
Eric & Alena Bisslik-Samanez
Jean-Pierre Bisslik & Eva Hill
Emlyn Thiel & Benjamine Dania
Zair Thiel
Dominic Croes
Ariana Croes
Jacobo Valencia

Bisanieto(a): Kaylie, Ava, Liam, Ira, Eva, Levi, Leah, Jaylee, Keajay & Dean

Rumanan:
Filomena Alders y Famia
Franklin Croes y Famia
Alvarita Croes y Famia
†Hilda Croes y Famia
Elsa Croes
Agnes Geerman

Suanan y cuña (nan):
†Reina Geerman-Noguera y Famia
†Carlos Noguera y Famia
Maria Geerman-Noguera y Famia
†Ireno Noguera y Famia
Alex Noguera y Famia
Irena Schwengle-Noguera y Famia
Ronny Noguera y Famia
Minerva Noguera y Famia

Tata di su nieto(a)nan: Jerehm Campbell, Eric 'Iki' Bisslik & Emiliano Thiel

Ihanan: Giovanni Alders, Mandy Dirksz, Catharina Lopez-Rasmijn
Subrino y subrinanan stima di ambos banda di famia, Primo y Primanan, Famianan cerca, Amigonan di infancia & Amigonan di cas, specialmente Nelsi Daza.
Un danki special na Dr. S. Vis y staff, Denise Laclé-Campbell, enfermero/a nan di Tower B piso 4 CCU HOH y ambulance-dienst.
Demas famianan: Joey & Patricia Milan, Kimberly & Tais Milan, Rasha, Amy & Destiny Perez
Famia: Croes, Noguera, Solognier, Campbell, Milan, Bisslik, Perez Guardiola, Thiel, Wever, Figaroa, Rasmijn, Kelly, Laclé, Vrolijk, Etienne, Kock, Koolman, Truman, de Cuba, Diaz, Werleman, Geerman, Spellen, Schwengle.
Acto di entiero lo tuma lugar diamars 20 di Mei 9:00 a.m. - 11:00 a.m. Aurora Funeral Home, Cumana.
Oportunidad pa condolencia lo tuma lugar dialuna 19 di Mei 7:00 p.m. - 9:00 p.m. Aurora Funeral Home, Cumana
Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro famia/conocir.
Vistuario: colornan pastel/colornan alegre

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada; den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa"
Salmo 23

Cu imenso dolor pero agradecido pa loke el a hasi y significa pa nos, ta anuncia fayecimento di nos yiu, tata, ruman y amigo stima:

FERDINAND "NANDO" A. BONTEKOE
*16 maart 1971 †12 mei 2025

Na nomber di su:
Yiunan stima: Alexander "Zamir" Bontekoe y Michelle F.V.
Ferdinand "Agmir" Bontekoe

Mama di su yiunan : Vivian "Milly" Kelly

Mayornan stima:
Willem "Wim" R. Bontekoe y † Emilia "Ina" Bontekoe – Solognier

Ruman nan:
Cedrick Bontekoe & Edith Gomez y famia
Maurits Bontekoe y famia
Angelique Bontkoe y famia
Mistica "Mimi" Marcera Maduro y Henry Marcera y famia na Corsou

Suergo y Suegra stima : Miguel y Louvre Kelly de Lange

Swa nan stima : Michael Kelly y Valery Croes y famia
Mitchell Kelly y Suhaila Infanzon y famia
Mo Freddy Rasmijn y famia

Subrino y subrinanan, primo y primanan, amigo y conocirnan, bisiñanan.

Amigonan di su CCC Companashi Carnival Crew. Vladimir De Cuba, Elsa Krosendijk, Henry Hernandez, Rodney Westerburger, Milly Kelly, Arianne Westerburger, Randy Ras, Ronald Gomez, Alwyn Toppenberg, Sheqayli Ascencion y Elriq Westerburger.

Demas famia: Bontekoe, Kelly, Rodgers, Jacobus,Thijsen, Marcera, Solognier, Rasmijn, Boekhoudt, Perot, Ponson, Da Silva, v.d.Berg, Ruiz, Garcia, Koolman y de Lange.

Ta invita pa ceremonia di despedida cu ta tuma lugar diasabra 17 mei 2025 na Aurora Funeral Home and Crematory for di 6or te cu 9or pm, despues lo sigi cu cremacion den seno familiar.

Segun deseo pa bin bisti den colornan alegre pa recorda Nando su bida.

Nos ta pidi nos mas sincero disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia, amigo of conocirnan.

Famia ta pidi disculpa cu despues di despedida nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

Scan nos QR code y bira abonado di AWEMainta

Completamente GRATIS

1: Usando bo camera di telefon, scan nos QR code na banda.

2. Bay riba "Show Options", "Open in browser".

3. Yena e formulario.

Haya AWEMainta tur dia den bo inbox!

 www.awemainta.com

 www.facebook.com/AWEMainta

 5880022

 noticia@awemainta.com
aviso@awemainta.com